National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 25 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/A/46/3

Sveicam latviešus visā Kanadā

Latvijas neatkaribas dienā 18. novembri

Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 126 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E8. Editor-in-Chief KRIŠS SIDARS. Phone 465-7962. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 2635 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 45 SESTDIENA, 1977 GADA 19. NOVEMBRIS 27. GADS

SATURDAY, NOVEMBER 19, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Sveiciens 18. novembri

Man ir prieks sūtīt sveicienus latviešu izcelsmes torontiešiem neatkarīgās Latvijas dibināšanas atceres dienā.

Toronto ir pateicīga par latviešu izcelsmes kanadiešu pienesumu gadu gājumā. Latviešu paražas, tradicijas un kultūra Kanadas pilsoņu dzīvi ir padarījusi daudz krāsaināku.

Lūdzu pieņemiet manus labākos novēlējumus jūsu 1977. gada svinībās.

Dēvids **Krombijs** (David Crombie)
Toronto pilsētas vecākais

Tautas balva prof. A. Annusam

Pasaules brīvo latviešu apvienības valde šogad Latvijas valsts 59 gadu dibināšanas atcerē nolēma piešķirt 1977. gada PBLA Tautas Balvu profesoram Augustam Annusam.

Lēmums pamatots uz profesora un gleznotāja Augusta Annusa izcilo un ilggadējo darbu gleznie cībā un tēlotājas mākslas nozarē latviešu mākslinieku priekšpulkā, tādā veidā ar saviem darbiem un sasniegumiem ceļot godā un popularizējot latviešu vārdu un stiprinot latvisko apziņu.

Jau Latvijas neatkarības laikā rīkotajās ārzemju izstādēs un mūzejos prof. Annusa darbi guva ievērību un atzinību. Augusta Annusa latviskās tematikas dēļ viņa māksla tautā ļoti iemīļota, jo savos darbos ar dziļu mākslinieciskū izjūtu sniedz patstāvīgu iztulkojumu latviskās dzīves norisēm. Par to liecina daudzās altāŗa gleznas, kur mākslinieks reliģisko elementu iekļauj latviskās vides tēlojumā, dodot jaunu un latvisku uztveri. Annus savā mākslā cildina latviešu cilvēku, saskata tajā skaistumu, ir lepns ar savu tautu un tās rakstura īpašībām.

Prof. Annus savā bagātajā mūžā nodevies latviešu mākslai un tās veicināšanai ne tikai idejiskā plāksnē, bet darbojies ilgus gadus neatkarīgās Latvijas laikā Rīgā par audzinātāju Mākslas akadēmijā, pēc tam iecelojot Amerikas Savienotajās Valstīs, ilgus gadus darbojies Amerikas latviešu apvienības Kultūras birojā un Kultūras fondā, vadot tēlotājas mākslas nozari, organizējot plašas Kultūras fonda izstādes, pulcinot latviešu mākslinieckus savā organizācijā un rūpējoties par latviešu jaunās paaudzes gleznotājiem.

Prof. A. Annus jau neatkarīgās Latvijas laikā saņēmis vairākas Kultūras fonda balvas, un arī šeit, ASV, 1958. gadā saņēmis Ziemeļamerikas Latviešu kultūras fonda balvu.

Saskaņā ar noteikumiem par PBLA Tautas Balvu, tās piešķiršana ir pasludināma 18. novembŗa atceres svinīgos sarīkojumos visā brīvajā pasaulē. Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes loceklis prof. Visvaldis Klīve ir lūgts un pilnvarots balvu laureātam pasniegt Ņujorkā, svinīgā 18. novembŗa atceres sarīkojumā.

PBLA Tautas Balva ir 1000 dol. apmērā un tiks laureātam pasniegta ar mākslinieka Laimona Eglīša darinātu diplomu.

Dr. **Ilgvars Spilners**
Pasaules brīvo latviešu
apvienības valdes priekšsēdis

Kultūras fonda apbalvojumi

Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda valdes un referentu šī gada sēdē 29. oktobrī Filadelfijā piešķīra šādus apbalvojumus:

GODA BALVAS:

Humānitārās un sociālās zinātnēs: mag. iur. Adolfam Šil-

(Turpinājums 20. lp.)

MŪŽIGA BRĪVĪBAS SARDZĒ

Elmāra Damberga 18.novembŗa zīmējums

Sveicam tautiešus valstssvētkos!

NEAIZMIRSTIET *Mūsu financiālais stiprums ir mūsu nacionālais spēks*

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība BIROJS 18. NOVEMBRĪ SLĒGTS

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 19. NOVEMBRIS, 45. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Amerags, 26 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir raksttāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Aleksandrs Vilks

18. novembri

Šī diena līdzīga dzīvības elpai: bez tās mums nebūtu savas valsts un brīvības, kaut tās dzīvības posms bija tikai nedaudz pāri diviem gadu desmitiem. Lieki atgādināt notikumus pagātnē, no jauna pārstaigājot vēstures ceļus. Prātā paturams, ka viss, ko saucām par savu, bija iegūts ar pašu upuriem kaujas laukos, ideālismā apgarotu darbu un tēraudcietu ticību savai valstij un tiesībām. Taču kaut kādas paralēles un salīdzinājumi mums šodien ir jāmeklē, lai zinātu pamatus savai darbībai un cerībām nākotnē.

Kad tolaik jaundzimušai valstij vajadzēja atzīšanas un apstiprinājuma tās dzīvotspējai, rietumu lielvalstis, ar mazām atstarpēm laika ziņā, deva savus atzinumus mūsu likumīgajam ieguvumam. Neviens neapšaubīja to, kas bija gūts ar cīņām un darbu, lai neatkarīga Latvijas valsts ar lepnu vēsturi un pašaizliedzīgiem upuriem iesoļotu pārējo neatkarīgo valstu saimē.

Pat mūsu toreizējais un tagadējais ienaidnieks — Pad. savienība, bez sava juridiskā un faktiskā atzinuma vēl piedevām deva goda vārdu — atsacīties uz visiem laikiem no Latvijas territorijas iekarošanas, gan tai pašā brīdī neslēpjot tendenci — bremzēt, kavēt vai pat apdraudēt mūsu neatkarīgās valsts nostiprināšanos un izveidošanos. Varbūt mēs to, sava lielā ieguvuma ietekmē un garīgā pacilātībā, nepamanījām, pakļaudamies lielas valsts solījumam un tam uzticēdamies. Mēs tolaik nespējām iedomāties, ka arī solījumiem piemīt noziedzīgs trauslums, kas tik spilgti izpaudās un īstenojās divus gadu desmitus vēlāk, kad pajuka un tika noārdīts viss, kas bija rakstīts daudzajos līgumos un nolīgumos starp Pad. savienību un neatkarīgo Latviju.

Lietojot melus, varu un viltību visai plašos apmēros, Pad. savienība visas svinīgi deklarētās saistības un attieksmes ar trim Baltijas valstīm īsā laikā pārvērta nekam nederīgos papīros, kuriem vairs nav nekādas vērtības un kuru gala iznākumā rēgojās verdzība un nežēlīga apspiestība.

Pad. savienības komūnisms jau gadiem ilgi pret saviem upuriem lieto taktiku un paņēmienus, kas atkārtojas ik reizi, kad jānotver un jāsagremo jauns kumoss. Tas allaž noticis un joprojām turpinās sarkanarmijas durkļu un KGB aizsegā. Arī mūsu brīvības un neatkarības sabrukums norisa šo divu iznīcinošo spēku ēnā. Šādu atzinumu fiksē arī rietumu lielvalstis, gan pašas šodien nonākušas nedabiskā draudzībā ar pasaules tiranniju.

Vai Pad. savienība ir turējusi solījumus, ar kuru palīdzību tā ieguvusi un nostiprinājusi savas milzīgās varas apmērus? Ja šai velnišķai varai ir pārliecība, ka solījumu laušana var varas apmērus paplašināt, tā ne mirkli nekavēsies darboties šai noziedzīgajā virzienā, pie tam ar drošām sekmēm, jo Pad. savienības agresīvām tieksmēm neviens neliek vai arī neuzdrošinās celt kavētājus šķēršļus.

Ar Baltijas valstīm pasāktais līgumu un nolīgumu laušanas ceļš Pad savienībai izrādījies visai sekmīgs un tādēļ pieņemams arī vēlākos gados, saistoties sadarbībā ar rietumu lielvalstīm un iekļaujoties pasaules valstu politikā.

Kad 1941. gada 14. augustā prezidents Rūzvelts un premjērs Čērčils izstrādāja un parakstīja vēsturisko Atlantijas chartu, kuŗā deklarēja savus ieskatus un atzinumus par valstu un tautu tiesībām un pienākumiem, chartas 3. paragrafā tika uzsvērts, ka Lielbritanija un Amerikas Savienotās Valstis respektē tautu tiesības — pašām izraudzīt valdības veidu vai formu, kādās tās ar mieru eksistēt un kārtot savu dzīvi.

(Turpinājums 4. lp.)

Vēstījums latviešiem Latvijā

Pasaules Brīvo Latviešu apvienība, kas apvieno kopējam nacionālam darbam latviešus visā brīvajā pasaulē, aizstāv latviešu tautas intereses Belgradas Eiropas drošības konferences izvērtēšanas sesijā.

Padomju koloniālā vara un padomju ideoloģiskais un kultūras imperiālisms okupētajā Latvijā ir tiešs Helsinku vienošanās principu pārkāpums.

Lai šī dokumenta principus izpildītu, mēs aicinām Padomju Savienības militāros okupācijas spēkus, koloniālos iecelotājus un koloniālo pārvaldi atstāt Latvijas territoriju.

Mēs aicinām konferences dalībnieces valstis izveidot pastāvīgu komisiju, kas gādātu par tautu pašnoteikšanās principu īstenošanu.

Šī ir galvenā Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības prasība! Latviešu tautas turpmāko pastāvēšanu un labāku nākotni nodrošinās tikai neatkarīga valsts! Mēs varam droši paredzēt, ka latviešu tautai savā neatkarīgā valstī būs tikpat augsts materiālais, kultūrālais un izglītības līmenis, kāds ir citu mazu un neatkarīgu Eiropas tautu valstīs.

Mēs aicinām konferences dalībnieces cilvēku tiesību un pamatbrīvību neievērošanu un cilvēku vajāšanu politisko, ideoloģisko un reliģisko uzskatu dēļ okupētajā Latvijā uzskatīt par starptautisku problēmu, kas risināma visām konferences dalībniecēm.

Helsinku beigu dokuments attiecas pēc būtības arī uz padomju koloniālās varas politikas izbeigšanu. Dalībnieces valstis ir vienojušās, ka saimnieciskā sadarbība notiks pilnīgā saskaņā ar Helsinku konferencē pieņemtajiem principiem. Taču saimnieciskā sadarbība dažkārt var veicināt Latvijas piespiedu industriālizāciju, kuŗas mērķis ir pārkrievot Latviju ar koloniāliem iecelotājiem. Saimnieciskā sadarbība starp Padomju Savienību un citām dalībniecēm valstīm nekādā ziņā nedrīkst veicināt tādu piespiedu industriālizāciju. Tāpēc mēs prasām, lai Padomju Savienība deklarē, ka tā nekavējoši pārtrauks sveštautiešu iepludināšanu Latvijā.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība arī iesniedza konferencei dažādus priekšlikumus, kā uzlabot cilvēku kontaktus, informācijas plūsmu pāri valstu robežām, kā arī sadarbību un apmaiņu kultūras laukos. Šie jautājumi ir vienmēr no jauna jāuzsver. Padomju Savienības pašreizējais komūnistiskais režīms ir mūsu laikos anachronisms. Tas neizprot brīvības garu, kas plūst pāri pasaulei un savā vēsturiski nenovēršamajā gaitā ved Padomju Savienību kā pēdējo koloniālo lielvaru pretīm sabrukumam. Padomju Savienības, īstenībā Krievijas imperiālismam beidzoties, labāku dzīvi sasniegs arī pati krievu tauta. Jo arī tā kļūs brīva un varēs vairāk strādāt savas zemes labklājībai, nevis ieroču ražošanai, ar ko pakļaut citas zemes un tautas.

BRĪVĪBU LATVIJAI!

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valde

Lasītāju vēstules

NEKALPOSIM MŪSU TAUTAS IZNĪDĒTĀJIEM

ELJA sapulcē Rietumvācijā, spriežot pēc avīzēs lasāmiem, pašu eljiešu rakstītiem atreferējumiem, arvien vairāk laika ziedo tādām rezolūcijām, kuŗas atbilst okupācijas režīma nolūkiem. Tajās atspīd Gorkija ielas komitejas funkcionāriem cerīga gaisma. Piemēram, laikraksta Latvija 31. un 40. numurā varam nojaust, ar kādu garu daži jaunieši mēģina ielauzties trimdas sabiedrības dzīvē. Jājautā, ko viņi ar to grib panākt? Vai lai godīgi kalpotu tautas brīvības mērķiem? Līdz šim tas nav bijis saskatāms. No jauniešu vidus radušies gorkijnieku kursanti. Vai lai mācītos latviešu valodu, kuru okupanti degradē un piesārņo? Netrūkst sakaru murga apsēsto, kas dibina jaunu sakaru biedrību un okupēto Latviju spītīgi dēvē par „Padomju Latviju". Tai pašā laikā „kultūrniki" naivās rezolūcijas grib trimdas centrālās organizācijas Rietumvācijā iebaidīt, ka tās palikšot nākotnē bez jauniešiem. Tagadējos apstākļos, kad okupētajā Latvijā visplašākos apmēros notiek krievu valodas uzspiešana latviešiem, šāda apsēstība ar „kultūras sakariem" pelna dziļu nožēlu un ir mūsu tautas interesēm kaitīga jauniešu spēku izšķiešana.

Alberts Eglītis Reinzemē

VAI BAŽAS IR VIETĀ?

Daži mācītāji, īpaši pēdējā laikā, vērsuši uzbrukumus pret latvisko kultūru, paražām un dievatziņu resp. dievturību. Uzsveru kultūru tāpēc, ka tā cieši saistīta ar reliģisko pārdzīvojumu, kultu un dievatskarsmi. Mūsu ornamentika, raksti un zīmes bagātīgi rotā mūsu tautas tērpus, kur ieausti Dieva, Māras, Laimas u.c. dievību simboli. Tāpat reliģiski mītoloģiskie simboli veidojas senājās tautas dejās, visā lietiskajā mākslā. Varētu sacīt, visa latviešu tautas māksla ir kā bārstīt piebārstīta ar dievības elementiem. Visspilgtāk tas izpaužas audumos, īpaši sievietes tautas tērpos, ko varam uzskatīt kā apdievotu vai svētu. Žēl, ka mūsu tērpu valkātājas to nezina, ar tautas tērpu nevīžīgi apietas un nepareizi valkā. Sevišķi tas zīmējas uz jaunavas vainadziņu, kas šķībi atgrūsts pakausī pauž netikumīgu, jau pakūdušu meiteni. Latvju tautas tērps ir goda tērps un tādēļ ar godu jāvalkā.

Te redzam, cik senā tautas māksla un kultūra cieši savijusies ar reliģisko pārdzīvojumu un dievestību, sauktu arī dievturību, Atņemiet to vienu, jūs zaudēsit otru. Aizliedzot dievturību, jūs zaudēsit paŗu vērtīgāko, ar ko tauta atšķiras no tautas. tās kultūru, paražas, mākslu, visu to īpato, kas ir tikai latviešiem, un tauta, kā kultūras vērtību paudēja un nesēja, būs zudusi. Tad būsim tauta bez savas sejas.

Kristīgai baznīcai nebūtu jābīstas no latvisko paražu un dievturības kopējiem. Savu reliģisko pārliecību nevajaga uzspiest citam. Dievturi nevienu nemudina, nedz aģitē pievienoties savai pārliecībai. To pašu brīvprātīgo mērenību būtu jāietur arī mūsu baznīcai.

Gribu atgādināt dažu garīdznieku daudzkārt uzsvērto, ka dievturībai neesot tā spēka, kas kristīgai ticībai. Ja tā, no kā tad baidīties? Tad lieki vārdus tērēt. Arsim katrs savu druvu saticībā un mīlestībā tālāk!

H. Misiņš Milvokos

KĀPĒC NEDZIEDAM IEMĪĻOTĀS DZIESMAS?

Izlasot Voldemara Meļķa vēstuli Latvija Amerikā (39. nr.), jūtos iepriecināts par viņa un citu Gaŗezera vidusskolas skolotāju cenšanos iepazīstināt savus audzēkņus ar latviešu tautasdziesmām. Tā ir liela „uzdrikstēšanās", jo pat lielie koŗi it kā bēg no latviešu tautasdziesmām, tikai pa reizei „iespraužot" savā programmā.

Kur gan lai jaunietis iegūst tēvu zemes mīlestības garu, ja ne no tautasdziesmām, ja pat ģimenes vidū nākas „buldurēt" svešā valodā! Ja runājam par koŗiem, tad jāsaka, ka es Anglijā neesmu dzirdējis nevienu koŗi dziedam tēvu zemes mīlestības pilno un patriotisko dziesmu: Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme. Manuprāt, tai ikvienā koŗa koncertā vajadzētu būt sākuma un nobeiguma dziesmai.

Šī nav vienīgā patriotiskā dziesma, kas atstāta novārtā. Nedzirdot koncertos šādas dziesmas, es ne labprāt eju klausīties jauno dziesmu dziedāšanu, jo tās paužtikai mūzikas tehniku. Domāju, bez manis būs vēl citi tautieši ar tādu pašu izjūtu.

Kā liekas, šeit teiktais ir arī viens no cēloņiem, kādēļ jauniešiem nav interese par kaut ko latvisku. **M. Palejs Anglijā**

VĒL PAR AIZSARDZĪBAS ROBEŽU AUSTRUMOS

Aleksandrs Zaube 29. oktobra Lasītāju vēstulēs man uzbrūk par Dr. K. Ulmaņa neizprastu reālpolitiku. Aizstāvoties, lai ļauts man uzsvērt, ka — ja mēs jau pirms savas valsts neatkarības zaudēšanas būtu kļu-

(Turpinājums 17. lp.)

Klusums ved dziļumā

MARIJA ANDŽĀNE — CAUR DVĒSELES PRIZMU, DZEJAS, 256 LP. LATGAĻU IZDEVNIECĪBA, 1977.

Jau kopš trīdesmitajiem gadiem Marija Andžāne ir pazīstama ar savu dzejoļu un stāstu publicējumiem periodikā. Pēc Rēzeknes valsts skolotāju institūta beigšanas strādā par skolotāju un iepazīstas ar jaunatnes un visas mūsu tautas dzīvi, dvēseli un tās izteiksmēm. Sinī atrastajā tuvībā jaunā skolotāja atklāj, ka viņā skan, tāpat kā visā tautā, tas pats sirds meklējums, vienkāršība, skaidrība, ilgas būt kopā ar dabu un Dievu. No šīs iekšējās balss, savas apkārtnes mīlestības un saprašanas top jaunās dzejnieces pirmie darbi — dzejoļi un stāsti. Pirmais dzejoļu krājums iznāk 1933. gadā. Nākamais — Nemiera vārtos - 1951. gadā. Daudzi viņas stāsti ar redzīgiem cilvēku raksturu un dvēseles noskaņu tēlojumiem izkaisīti periodikā.

Būdama kautrīga pēc savas dabas, savas dzīves ziņā klusuma mīlētāja, Marija Andžāne maz rādījusies ar saviem darbiem sabiedrībā. Tanī pašā laikā viņa bijusi garīgi raţena un rakstījusi jaunus darbus visus šos šķietamās vientulības gadus. Šinī klusumā un vientulībā, kas dzejnieces iejūtu un skatījumu veduši dziļumā, radušies daudz jaunu, Marijas Andžāmes vārdiem runājot — dvēseles prizmā apmirdzētu, iekšējā pārdzīvojumā dzimušu dzejoļu.

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā kultūras nozares sacensībā 1974. gadā Marija Andžāne, reize ar Ingrīdu Viksnu un Jaņinu Babri, saņēma par savu dzeju godalgu. Viņas temats bija: Klusuma mājvietas. Dzejnieces klusuma ainavā iezīmēts iekšējais redzīgums kopā ar dabu un cilvēka jūtu skālu. Dvēseles klusuma brīdī dzejniece pār gadu un okeanu tālumiem redz un dzird dzimtenes pavasari:

Vējš man to pastāstīja,
Vakar gar durvīm skrēja,
Ābele sadrebēja:
— Dzimtenē bērzi plaukst!

Jaunajam dzejoļu krājumam 256 lappuses tanī apmēram tikpat daudz dzejoļu. Marijas Andžānes dzejā nav lieku vārdu. Ar vienkāršu, bet vietā liktu vārdu viņa dod pilnu iekskatu noskaņā un reizē redzamu gleznojumu.

Blakus moderni akcentētajam ritmam savās dzejas rindās Marija Andžāne ir veiksmīgi iesaistījusi arī tautasdziesmu ritmu: Nagaiss uz azara (45), Četri broļi (46), Sešas mosas (47), Mīžu sējējs (66) un vairākos citos dzejoļos. Plašajā krājumā dzejniece rāda visu cilvēka un savas tautas dzīves loku. Dvēseles prizmā atmirdz bērnība, jaunība, sašķeltā pasaule un cilvēka dvēsele. Tanī tumst svešuma sāpe un ilgošanās pēc atgriešanās dzimtenē, kaut pēdējā stundā.

Grāmatā ir liela daļa domu dzejas, ar izteiktu dzejnieces dzīves filozofiju par cilvēka vietu un lomu pasaulē, arī par mākslu. Marijas Audžānes klusuma dzejā ir laba tiesa arī protesta balss — pret cilvēka nežēlību pret cilvēku, tautu nežēlību pret tautām. Dzejniece pacel savu balsi arī tanī jomā, kur šodienas cilvēks domā un jūtas esam zinīgāks un gudrāks par Dievu un universu.

Aiz cieņas pret savu dzimto pusi Latgali un dzimto valodu, dzejniece savu jaunāko dzejoļu grāmatu Caur dvēseles prizmu rakstījusi latgaļu izloksnē. Ar to šī grāmata nes dzimtenīgu siltumu visiem svešumā dzīvojošiem latgaliem no tās bērnības un jaunības zemes, kāda tā vairs nekad nebūs un kādu to mēs nekad neredzēsim. Arī Jānis Rainis par savām bērnības dienām Latgalē, Jasmuižā, ir rakstījis dzeju latgaliski: "Munu jaunu dīnu zeme"...

Par savu dzimteni Marija Andžāne raksta aizkustinošas rindas:

Ar gaišu jauneibas vaigu Uz tevi Pa vokorim eju, Pa sapnim Ar valejom acim... (158)

Lasītājs šinī Marijas Andžānes dzejoļu krājumā dzīvo visam līdz, tanī redz savas un dzimtenes jaunības gaišo vaigu.

Jānis Klīdzējs

Rakstnieku dienas Sidnejā

Austrālijas latviešu rakstnieku dienas šogad notika agrāk nekā iepriekšējos gados, vēl Austrālijas ziemā. Sidnejā tās sākās ar teātra izrādi un beidzās ar Austrālijas latviešu autoru parādi. Starplaikā bija referāti, pārrunas, izstādes, balle. Pirms teātra izrādes 17. Rakstnieku dienas atklāja LAAJ vicepriekšsēdis Guntis Bērziņš, norādot, ka vissvarīgākais tagad paturēt tīru un skaidru latviešu valodu.

Latviešu grafiķu darbu skatē bija reprezentēti 8 mākslinieki. Tikai divi — Mārtiņš Gauja (3 darbi) un Oto Kampe (5 darbi) bija sarīkojumam nodevuši savus darbus, pārējo autoru — Gvīdo Augusta, Edgara Karabanova, Māras Sarkanas Švinkas, Vitalija Sarkana, Herberta Sila un Jaņa Šternberga darbi bija patapināti no Gunāra Krūmiņa, Mintauta Eglīša, Aleksandra Zariņa un Spodra Klauverta kollekcijām.

Otrā izstāde bija dzejnieka Teodora Tomsona neekspresīvās konfigūrācijas skate. Tāpat bija izstādīts Anšlava Eglīša ar pildāmspalvu zīmētais ekslibris: Re Vells. Rakstnieku dienu 12 lappušu laikrakstā Jaunākās Ziņas varēja lasīt humoristiskus aprakstus par vispārējām un aktuālām problēmām.

Referātu pēcpusdienā 60 apmeklētāji noklausījās trīs referātus: par nesen mirušo rakstnieku Hugo Puriņu referēja Spodris Klauverts. Ņina Luce referēja par teātra kritiku. — Vispirms viņa atšķīra jēdzienu kritiķis no — recenzents. Pirmais ir vērtētājs, otrs — informētājs. Kritiķis kā vērtētājs izsaka tomēr tikai savus personiskos spiedumus. Sarīkojumu nobeidza Lūcijas Bērziņas - Felsbergas referāts par Valteru Skotu un latviešu tautasdziesmām.

Referātu pēcpusdienu un debates vadīja Aleksandrs Zariņš.

Latviešu namā notika preses balle, kuŗā apmeklētāju skaits gaņ nepārsniedza 80. Elgas Lejas rakstīto prologu nolasīja Kārlis Gulbergs. Netrūka arī polonēzes! Par preses balles karalieni ievēlēja Margaritu Kagaini.

Nākošās dienas priekšpusdienā Latviešu namā notika Veltas Saulītes dzejoļu krājuma Dzīvības trauksme kristības, uz kuŗām bija ieradušies 25 apmeklētāji. Grāmatas krusttēvs Olģerts Rozītis par Veltas Saulītes galvenajām īpašībām minēja sīkstumu un mārķtiecību. Krustmāte Māra Kalnaine teica, ka grāmatas izdošana ir liels pārdzīvojums ikvienam rakstniekam. V. Saulītes dzeja liekas latviski tuva.

Inārs Brēdrichs pastāstīja par Rakstnieku nedēļu, kas sāksies nākošā gadā tūlīt pēc Kultūras dienām Melburnā. Sarīkojums notiks reizē ar jaunatnes kursiem. No Amerikas vien jau pieteikušies 10 klausītāji. No aizjūras autoriem droši paredzēti Pāvils Johansons, Indra Gubiņa, Valdis Krāslavietis, iespējams, arī Irma Bērziņa prof. Aija Beldava un citi. Sarīkojumos paredzēti semināri prozā, drāmā, kritikā un publicistikā.

Diskusiju pēcpusdienā, ko atklāja un vadīja Aleksandrs Zariņš, bija paredzēts Agņa Rozīša referāts Subjektīvas piezīmes par kritiku ar sekojošām diskusijām. Ievadījumā A. Zariņš norādīja, ka kritika iet roku rokā ar mākslu kā ola ar sāli. Referents Agnis Rozītis norādīja, ka kritikim jāparāda, kas ir literātūra, bet lai to izdarītu, jāattīsta tehnika, kas spēj uz šo jautājumu atbildēt.

Autoru pēcpusdienu vadīja Spodris Klauverts. Autorus pieteica Kārlis Gulbergs un Spodris Klauverts. Šis bija otrs labāk apmeklētais sarīkojums rakstnieku dienās, pulcinot 100 apmeklētāju. Kā pirmo nolasīja Jāņa Sarmas dzejoli Zemgales meitene, kam sekoja Agņa Rozīša darbs, kuŗā kāds jaunietis stāsta par savu ceļojumu no Tallinas uz Latviju. Juris Krādziņš nolasīja stāstu Visurijona nāve, kuŗā aizgājējs, starp nomodu un murgiem svārstoties,

(Turpinājums 18. lp.)

ĀRIJAS OZOLS
GLEZNU IZSTĀDE
Sv. Jāņa baznīcas izstāžu zālē
200 Balmoral Avenue, Toronto.
Izstādi atklās LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs piektdien, 2. decembrī, plkst. 8 vakarā.
3. un 4. decembrī izstāde atvērta no plkst. 1 dienā līdz 9 vakarā.
Ielūgumus neizsūtīs — Visi laipni ielūgti

BIBLIOGRAFIJA

Laika mākslas kalendārs 1978.g., apgāda Grāmatu Draugs izdevums.

Lāčplēsis 23. numurs, LKOK biedrības gadskārtējais izdevums. Vāku zīmējis Vilis Krūmiņš. Atb. redaktors Arveds Lauris. 80 lp.

Vēstnesis 11 nrs. Olģerta Liepiņa rediģētais izdevums Bostonā, iznāk reizi mēnesi. Redakcijā vēl darbojas Osvalds Akmentiņš, Dadža un Ed. Keiša zīmējumi. 8 liela formāta lappuses.

Ciānas Vēstnesis, Čikagas latv ev. lut. draudzes izdevums. Redaktors Dr. J. Lācis. 20 lappuses.

Lūcija Cauka — Ziemsvētku prieks, dzejoļi, 56 lp. Autores sakārtojums.

Pa dejas ceļu 37., 1977.g. oktobris. Redaktors Juris Rumpis. Vāku zīmējis Gunārs Krūmiņš. Austrālijas latviešu tautas dejas kopas izdevums. 36 lp.

DV Mēnešraksts 5. nrs, septembris — oktobris. DV Centrālās valdes izdevums. Atb. redaktors Raimunds Čaks. 80 lp.

Informātors 9. nrs, 1977g. oktobris. Vinipegas Latviešu biedrības izdevums, iznāk kopš 1951. gada. Redaktrise Mirdza Rutule. Redakcijas kollēģijā Elmārs Dīriķis, Ojārs Klaviņš, Kārlis Krastiņš, Ojārs Radovskis un Miķelis Tolks. 16 lp.

Montrealas Latviešu biedrības Ziņotājs 11 nrs, 1977. g. novembris. Redaktors Mārtiņš Štauvers. 20 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats 10. nrs, 1977.g. oktobris. Ziemeļkalifornijas Latviešu b-bas izdevums. 24 lp.

Jaunā Gaita 115. nrs. Atbildībergs, vietnieks Jānis Bieriņš. bergs, vietnieks Jānis Bieriņš. Mākslinieciskais redaktors Ilmārs Rumpēters. 72 lp.

Kristīgā Balss 10 nrs. Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts. Redaktors Uldis Ukstiņš. 16 lp.

Ceļa Biedrs/ 7. nrs. Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā mēnešraksts. Redaktors J. V. Strautnieks. 16 lp.

Vēstis 10. nrs, Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes un Latviešu apvienības Detroitā izdevums. Redaktors māc. V. Līventāls. Pielikumā Bitīte 10. nrs jaunajai audzei. 20 lp.

Marija Andžāne Caur dvēseles prizmu, dzejoļu krājums. Latgaļu izdevniecība. 256 lp.

Lietuvio Dienas oktobŗa numurs. Lietuviešu izdevums Kalifornijā. Redaktors A. Milukas. 22 lp.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ
atkārtos
ADOLFA ALUNĀNA
jautru spēli ar dziesmām un rotaļām
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
Ernesta Jurševska režijā
Piedalās: S. Darkēvica, M. Gaiķe, H. Jurševskis, I. Lapiņš, A. Māliņš, R. Miglāns, A. Putniņš, A. Spricenieks, Z. Upīte, V. Vare un daudzi citi.
sestdien, 3. decembrī, plkst. 7.30 vak.
Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.
Ieejas maksa: 1. vietā $6, 2. vietā $5.
Pensionāriem, skolniekiem un invalidiem $1 atlaide.
Hamiltonā — 4. dec. pl. 17.00
Dalewood School, Main St. W.

Valdis Mežezers

brīvās Latvijas Penkules draudzes mācītājs

LATVIEŠU PSALMS

(18. novembrī)

Noliec bērzi smalkus zarus,
Rasas lāses smagas krīt —
Apraud bāŗu gadus gaŗus.
Kad to beigas sagaidīt?

Druvas, kalni, mežu vēri,
Upes, kas bez rimas trauc,
Nomodā un sapņos sēri
Mūs uz dzimto zemi sauc.

Sagumst dievanamu ēnas,
Nav mums dārgās dzimtenes.
Naktis gaŗas, dienas lēnas
Sirdis, domas mājup nes.

Savu lielo žēlastību,
Dievs, ko bāŗu tautai liedz —
To ar tēva mīlestību,
Lūdzamies, mums atkal sniedz.

(Meld.: Maza biju neredzēju)

18. novembrī

(Turpinājums no 2. lp.)

Šai chartai ar 6 paragrafiem, kas visi uzsver tautu suverēnitāti, tiesības un savstarpēju sadarbību, 1942. gadā savu parakstu pievienoja arī Pad. savienība, ar ko tā bija devusi solījumu pakļauties chartas noteikumiem.

Kāda ir reālitāte šodien, pēc trīsdesmit pieciem gadiem? Savu solījumu Pad. savienība ir lauzusi, turpinādama īstenot savas agresīvās tieksmes.

Baltijas valstis nav vienīgais upuris. Tādu ir saradies daudz, gan Eiropā, gan Afrikā, bez kā rietumu demokratijas būtu atgādinājušas Pad. savienībai tās noziedzīgo ignoranci pašas parakstītai Atlantijas chartai, nemaz jau nerunājot par Pad. savienības rīcības kritizēšanu vai nosodīšanu Apvienoto Nāciju forumā.

Ar savu negausīgo rijību, draudiem un lielmutību Pad. savienība iedzinusi bailēs un drebēšanā vai visus naīvos un lētticīgos AN locekļus. Paradoksāli, bet vairākas rietumu demokratijas ar savu sarkano partneri gadu no gada ir vienis prātis par to tautu un valstu uzņemšanu AN, kas tikko izkūņojušās no savām neatkarības tieksmēm un nav nedz pilnīgi, nedz efektīvi pierādījušas savas spējas un tiesības būt par neatkarīgām valstīm. Tai pašā laikā nāves klusums pārņēmis jautājumu par tām neatkarīgajām valstīm, kuŗām savā laikā kā rietumi, tā austrumi piešķīra atzīšanu. Vēl vairāk: šo kādreiz brīvo tautu tiesības un suverēnitāti tagad samīņā pati AN dalībniece — Pad. savienība, nedzirdot, ka kaut kur paceltos nosodījums vai pretbalss.

Ko šodien varam cerēt no šādas pasīvitātes, vienaldzības un baiļošanās, kas iedrošina Pad. savienību tālākām starptautiskām noziedzībām?

Vai lai ticam tiem lūdzjutīgiem drošinājumiem, ko mums gadu no gada 18. novembrī iečukst rietumu demokratijas, pašas ne tikai sadarbodamās ar Baltijas valstu slepkavām, bet arī atbalstot to saimniecisko un technisko potenciāli, tā padarot sarkano kolosu vēl spēcīgāku, iedrošinot tālākai vardarbībai un draudiem?

Šodien ceļā uz nākamību palo melna neziņas migla, kuŗā saplūduši tumšu dvēseļu spēki, ar neaprēķināmiem rīcības virzieniem. Tautu un valstu attieksmēs mutuļo nepasakāmas strāvas — kristietis apkampj bezdievīgo slepkavu un līgst draudzību uz citu dzīvības un brīvības lēses.

Vai mums savas paaudzes laikā saredzēt kaut mazāko gaismas svītru ceļā uz lielajām ilgām — brīvu un neatkarīgu Latviju? To pieredzēs nākamās audzes, ja pašas nepazudīs svešuma palos, ticēs un strādās Latvijas brīvības atjaunošanai un piedzīvos morālu atdzimšanu un godīguma principa respektēšanu tautu un valstu attieksmēs.

Toronto preses balles polonēze izvijās pa visiem trim Latviešu nama stāviem, izstaigājot arī visas kāpnes uz augšu un leju. Arī dāmas ar saviem gaŗajiem vakara tērpiem to veica bez grūtībām. Attēlā polonēzes rinda iesoļo nama augšējā zālē. Rindas priekšgalā rakstnieks Jānis Sirmanis no ASV pārī ar Aldonu Sproģi. Viņam seko Sidrabenes priekšn. M. Blūms, red. K. Sidars, mākslinieks J. Zuntaks un O. Bērziņš ar dzīvesbiedrēm. Katrā zālē spēlēja cits orķestris.

Foto: J. Liģers

18. novembris no juridiskā viedokļa

Vēsturiski notikumi, lielas pārgrozības valstu un tautu dzīvē ne katrreiz tiek juridiski pamatotas. Arī daļa valsts tiesībnieku, to starpā Latvijas universitātes Latvijas valsts tiesību katedras vadītājs prof. K. Dišlers, izteica uzskatu, ka tas nav nepiciešami — vēsturisks fakts, notikums, kā, piem.,, Lielā franču un citas revolūcijas un pārgrozības gribot negribot jāatzīst par notikušām un jārespektē.

1918. gadā 18. novembrī ar Latvijas valsts proklamēšanas aktu Tautas padome izteica visas latvju tautas vēlēšanos nodibināt neatkarīgu Latvijas valsti.

Ar ko īsti šo 18. novembŗa aktu varēja juridiski pamatot? — Tās bija toreiz vēl jaunās (prez. Vilsona radītās) tautu pašnoteikšanās tiesības, uz kuŗu pamata Tautas padome 1918. gada 18. novembrī pasludināja neatkarīgās valsts nodibināšanos.

Šīs pašnoteikšanās tiesības galvenokārt bija jāsaprot tā, ka latvju tautai ir tiesības atdalīties no Krievijas. Vecās Krievijas aizstāvji par to negribēja gan ne dzirdēt, jo pēc boļševiku padzīšanas bija paredzēts atjaunot agrākās Krievijas robežas.

Pirmais pasaules kaŗš daudzām tautām pēc sīvām cīņām deva brīvību, un vairāki zinātnieki par Pirmo pasaules kaŗu tādēļ izsakās pozitīvi. Turpretim 2. Pasaules kaŗš, kas īsti vēl nav beidzies, gluži otrādi, iegrūda tautas un valstis verdzībā.

Tomēr šīs pašnoteikšanās tiesības latvju tautai bija jāizcīna ar ieročiem rokā kaŗa laukos, tāpat mūsu valstsvīriem tās bija jāizcīna ar diplomātiskiem līdzekļiem. Tikai pēc neatlaidīgas ārlietu ministra Z. Meierovica u.c. darbības šinī virzienā, 1921. gada 22. septembrī Latviju uzņēma Tautu Savienībā.

Pirms 1918. g. 18. novembŗa ideju par valsts dibināšanu vairākkārt bija pārrunājuši latviešu redzamākie politiskie darbinieki. Jau 1917. g. 17. novembrī Valkā Latvijas pagaidu nacionālā padome uzdrošinājās pieņemt deklarāciju, atklāti uzaicinot latviešu tautu stāvēt par savām pašnoteikšanās tiesībām un atbrīvot zemi no svešām varām.

Tā pati LPNP 1917. g. 18. novembrī griezās pie sabiedroto valdībām ar īpašu uzsaukumu, deklarējot, ka Latvijas satversmes sapulce lems par Latvijas valsts iekārtu, protestējot arī par sagaidāmo Kurzemes ietilpināšanu Vācijā, kas runātu pretī tautu pašnoteikšanās tiesībām. Juridiski atdalīšanos no Krievijas Latvija bija pasludinājusi jau 1918. g. 18. janvārī, nolasot attiecīgu deklarāciju Krievijas satversmes sapulces sēdē (kuŗa bija vienīgā); to izdarīja LPNP pārstāvis.

Mag. iur. E. Lapiņš

2100 dol. Latvijas Brīvības fondam

KORPORĀCIJAS FRATERNITAS LETTICA 75 GADI

Korporācijas Fraternitas Lettica pirmsākumi atrodami Maskavā, kur 1870. g. 20. oktobrī nodibinājās Maskavas latviešu lasāmais vakars. Tā dibinātājos ir slaveni vārdi mūsu kultūras un politiskās atmodas vēsturē — Kr. Valdemārs, Kr., Barons, Fr. Brīvzemnieks, Kr. Kalniņš, Jānis Krodzenieks u.c. Pirmie divi ieradās Maskavā 1867. gadā jau ar pieredzi korporāciju dzīvē: Kr. Valdemārs jau 1857. g. nodibināja Terbatā korporāciju Dorpatensis Fraternieas Academica, kas pastāvēja līdz 1861. gadam un pēc kultūrvēsturnieka Žaņa Unāma domām būtu uzskatāma par latviešu korporāciju tēvu. Kr. Barons šajā korporācijā, kā viņš pats saka, bija kādu laiciņu redaktors korporāciju avīzei.

1883. g. 19. oktobrī šis vispārējais lasāmais vakars pārveidojās par Latviešu studentu lasāmo vakaru. 1902. g. 12. janvāri Rīgas Latviešu biedrības namā studentu vakars grozīja statūtus un pieņēma nosaukumu Fraternitas Neoseiviensis. Krāsas korporācija izvēlējās 1912. gadā (zils - zaļš - zelts), bet 1920 gadā. pārunākot uz Rīgu, pieņēma vārdu Fraternitas Lettica.

Korporācijas locekļi piedalījās Latvijas brīvības cīņās Kalpaka bataljonā. Deviņi šīs korporācijas locekļi apbalvoti ar Lāčplēša kaŗa ordeni. Latvijas neatkarības laikā Fr. Lettica trīs reizes prezidējusi Prezidiju konventā, un arī tagad, trimdā, Nujorkas Latviešu korporāciju apvienībā. Daudzi korporācijas locekļi nogalināti vai izsūtīti Baigajā gadā. Šie upuru skaits pieaudzis pēc otrreizējās Latvijas okupācijas 1944. un 1945. g.

Cauri gaŗajai vēsturei korporācija palikusi uzticīga 1870 — to gadu sākotnējai tautiskajai idejai, pārdzīvojot vairākas internacionālā sociālisma un marksisma krizes. Dzīvi palikušie frateŗi tagad vada savas dienas okupētajā Latvijā un izsūtījumā, bet aktīvā konventa kopas brīvajā pasaulē pastāv ASV, Kanadā, Eiropā un Austrālijā. Globālais prezidijs atrodas Ņujorkā. Iznāk iespiests biļetens Vita Fratrum. Sarakstos ir 170 aktīvie locekļi. Palīdzības fonds atbalsta frateŗu ģimenes trimdā, Latvijā un izsūtījumā.

Korporācijas locekļi kā darbinieki atrodami visās latviešu trimdas sabiedriskās dzīves jomās, gan PBLA. centrālās, gan vietējās organizācijās, draudzēs un skolās.

Korporācijas 75 gadu atceri atzīmēja ar aktu un balli 29. un komeršu — 30. oktobrī Ņujorkas pievārtē, Rai pilsētiņā Hiltona viesnīcā. Seniors Vilnis Baumanis aktā atskatījās uz korporācijas attīstību vairāk nekā 100 gadu laikā un paziņoja 2100 ziedojumu Latvijas brīvības fondam. Dāmu komiteja nodeva 900 dol. korporācijas jauno locekļu nacionālai audzināšanai tStudentu un studenšu korporāciju pārstāvii sveicināja un pasniedza dāvanas. Iepriekšējā svētdienā Fraternitas Lettica savu jubileju pieminēja dievkalpojumā māc. A. Ozola vadībā.

V. Upeslācis

Lūdzu ziedojiet

PATIESIBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz vārda „TRUTH FUND" un nosūtāmi: „TRUTH FUND", c/o Tremont Savings, Acct. No. 405816, 3445 Jerome Avenue, Bronx, N.Y. 10467, USA.

PATIESĪBAS FONDS

DEJU ORĶESTRIS

Dabūjams internacionāls (četru nāciju) 12 vīru sastāvā. Mūzika—latviešu un eiropiešu gaumē. Orķestŗa vadītāja Freda, tālr. 1-640-4420. Tuvāku informāciju sniedz arī V. Vimba, tālr. 451-5490 Brampton.

Baltiešu Studentu kongress

19. novembrī pl. 13 Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W. Toronto. Visi pašreizējie un bij. studenti laipni ielūgti. Tuvāka informācija pie Rutas Priedkalnas (312) 784-3242.

Pārtraucama padomju okupācija

IGAUNIJAS IEDZĪVOTĀJU VĒSTULE KĀRTERAM

Tikai tagad baltiešu presi sasniegusi ziņa, ka Igaunijas iedzīvotāju pārstāvji ASV prezidentam Džimijam Kārteram nosūtījuši atklātu vēstuli, kuŗā samērā asos vārdos sūdzas par apstākļiem Igaunijā un Baltijas valstīs. Vēstule datēta ar 1977. gada 30. jūniju, un to rakstījusi Igauņu tautas neatkarības partija un Igauņu Tautas Jaunatnes Apvienība.

Tanī norādīts, ka visa pasaule ar dziļu interesi un simpatijām sekojot prezidenta Kārtera ciņai par cilvēku tiesībām un brīvību. Prezidenta aktīvitāti ar sevišķu interesi vērojot zemēs, kur valda terrors. Nav grūti uzminēt, ka te visvairāk runā par komūnistu zemēm.

Vēstulē sacīts: Mēs dzīvojam Igaunijā, ko jau 37 gadus okupējusi Pad. savienība, divdesmitā gadsimta laupītāju zeme. Mēs rakstām par problēmu, kas būtu pārrunājama Apvienotās Nācijās un Eiropas sarunās Belgradā. Situācija ir netaisna, jo Helsinku sanāksme klusēja par trim agrāk neatkarīgām Baltijas valstīm — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas republikām. Tas nekādā ziņā nedrīkst atkārtoties Belgradā.

Mēs griežamies pie Jums kā ASV prezidenta, pie demokratiskākās un stiprākās nācijas, lai Jus varētu aizstāvēt šīs Padomju savienības okupētās zemes. Amerika vienmēr bijusi brīvības cietoksnis. Mēs ticam, ka Jūs un Amerikas Savienotās Valstis mūs nepievils.

Mūsu zemi okupējusi Pad. savienība, mūsu brīvība un nacionālais lepnums samīts dubļos, mūsu īpašumi ir nolaupīti, mūsu tautai draud iznīcība un pārkrievināšana. Mums atlikusi tikai maza cerība, un šo drusciņu neviens nedrīkstētu mums nolaupīt. Mūsu cerības ir vērstas uz Jums, ASV un citām brīvajām tautām, ka tās kaut ko darīs mūsu labā. Ir pēdējais laiks. Mēs gaidām jau kopš 1940. gada, ka kāds nāks mūs aizstāvēt. Mēs ticam, ka mūs neupurēs Eiropas drošībai un sadarbībai, lai apmierinātu Kremļa tumsības kalpus, lai ar tiem vienotos, bet kuŗu līgumi nav vērts pat uzrakstītā papīra.

Tālāk vēstulē norādīts Igaunijas 1920. gada 2. februāŗa līgums, ko Pad. savienība nav ievērojusi. Šinī laikā tā sūtījusi savus aģentus uz Igauniju. Tāpat arī vēstulē norādīts, ka Čīle, Dienvidamerika vai citas zemes, ko pēdējā laikā apsūdz par cilvēku tiesību neievērošanu, ir gandrīz demokratijas paraugs, salīdzinot ar Padomju savienību. Tas citādi arī nevar būt, jo tad ikviens atstātu šo strādnieku "paradīzi". Seko anekdots, ka Brežņevs būtu vienīgais cilvēks, kas paliktu šinī zemē, pat Kosigins to atstātu. Šādā veidā varot aprakstīt šo terroristu valdību Pad. savienībā, kas īpaši Igaunijā, Latvijā un Lietuvā apspiežot brīvības un neatkarības centienus. Ja Pad. savienība ievērotu parakstītos līgumus, tad šīs trīs Baltijas zemes nemaz nebūtu Pad. savienības kolonijas Eiropā. Mēs gribas nākt ar šādiem priekšlikumiem Belgrades sanāksmei: Kā to ieteikušas Rietumu zemes, cilvēku tiesības un brīvība apskatāmas kā atsevišķs jautājums. Tas apskatāms vispusīgi, jo visu šo problēmu pamats ir pats cilvēks. Drošība un mūžīgs miers Eiropā nevar būt nodrošināts bez cilvēku tiesībām un brīvības.

Territorijas, kas agrāk (Otrā pasaules kaŗa laikā) nelikumīgi atņemtas un pievienotas, jāatdot atpakaļ likumīgiem īpašniekiem. Šī ir labākā un drošākā garantija Eiropas miera nodrošināšanai. (Kāpēc Izraēlai jāatdod arabiem atņemtās territorijas, ja Pad. savienība negrib atdot savus nelikumīgi pievienotos zemes gabalus?)

Nākamais punkts ir vissvarīgākais trim okupētām Baltijas valstu zemēm — Igaunijai, Latvijai un Lietuvai un tās iedzīvotājiem.

Tūliņ pārtraucama padomju okupācija un pārkrievināšana Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, jālikvidē vietējās leļļu valdības spēcīgās organizācijas un steidzīgi jāatjauno Igaunijas, Latvijas, un Lietuvas neatkarība.

Mēs ticam, ka Jūs, prezident Kārter, ar personīgu autoritāti un Amerikas Savienoto Valstu iespaidu palīdzēsit sagatavot šos jautājumus Belgradā un Apvienotajās Nacijās, lai rastu vajadzīgo atrisinājumu. Mēs ceram uz Jums personīgi, uz Amerikas Savienotām Valstīm un to pārstāvjiem, kā arī uz visas brīvās pasaules taufām un pārstāvjiem.

V. I.

Klasiskās baleta skolas vadītāja Alda Heniša (otrās rindas vidū) ar savām audzēknēm, kas visās trijās zālēs dejoja baletu. Viņa vadīja arī Prēses balles polonēzi. Foto: J. Liģers

Gleznotāja R. Kronberga piemiņai

Gleznotājs Rūdolfs Kronbergs 15. oktorī Stokholmā 66 gadu vecumā pārkāpa mūžības slieksni. Viņš piederēja pie cilvēkiem, ko apzīmē par optimistiem, kas nebaidās no šķēršļiem iecerēto mērķu sasniegšanai. R. Kronbergs darbam ziedoja sevi visu.

Dzīvei tomēr ir savas likumības, bieži vien tā pārtrauc visskaistākos plānus tieši to kalšanas brīdī. Tā arī Rūdolfa Kronberga dzīve pārtrūka tikai daļēji piepildīta. Daudzi plāni, sapņi un idejas palika pusceļā... 1944. g. bēgļu gaitās nokļuvis Zviedrijā, jau kopš pirmās dienas nodevās tikai mākslai, viens no retajiem, kas svešā zemē to spēja. Samērā drīz viņš sāka jau izstādīties latviešu un zviedru publikai, gleznoja pilsētas un ostas skatus, lauku ainavas un zvejnieku žanrus impresionistiskā manierē.

Drīz vien R. Kronbergu vairs neapmierināja šāda veida gleznieciba. Meklējot jaunu gleznošanas veidu, sadarbībā ar ķīmiķi Bigestanu, ilgākā pētījumu rezultātā atrada jaunu gleznošanai pakļāvīgu krāsu veidu, kas atšķirībā no eļļas krāsām ir ar lielāku gaismas un laika izturību. Šīs krāsas nosauktas par „sveķa krīta" krāsām un pati technika par „pastolaku". Ar šinī technikā darinātiem darbiem R. Kronbergs piedalījās daudzās izstādēs Zviedrijā, Francijā un Vācijā. Sevišķu ievērību viņš bija guvis Parīzē 1962. g. Par šo izstādi ļoti atzinīgas kritikas varēja lasīt ievērojamos Parīzes mākslas žurnālos un laikrakstos.

R. Kronberga māksla neaprobežojās tikai ar meklējumiem krāsu pigmenta technoloģijā. Ja darbā tas parādās bez gleznieciības problēmu risinājumiem, tad tas vēl nevarētu pretendēt uz mākslas darba kvalifikāciju. Māksla sākas gleznieciības kultūrā, ar tās problēmu un gleznieciskās domas risināšanu, ar krāsas izsvērumiem un tās izteikšanos kontrastos. Tieši šo krāsu kontrastu izmeklēta lietošana norāda uz pareizu R. Kronberga gleznieciības izpratni. Viņa labākajos darbos nedominēja literāri stāstoš.is moments, bet pusabstraktā kādas temas variāciju tēlojumā Kronbergs gleznu veidoja, vispirms izejot no tīri gleznieciska problēmu risinājuma. Viņa Akmens ziedu ciklā, gar kuŗu mākslinieks strādāja daudzus gadus, tematiskajam būtiski maza nozīme, bet ja ir, tad tikai par tik, par cik ir bijusi vajadzība apgleznojamo laukumu iedalīt atjautīgā formu rotaļas ritmikā.

R. Kronbergam piemita arī izsmalcināta intuicija vai, pareizāk sakot, dotums, izjust materiāla un tēlojuma sintezi. Šo izpratni nepārprotamā veidā apliecina viņa Akmens ziedu cikls,

(Turpinājums 16. lp.)

Omahas draudzei 25 gadi

Omahas latviešu ev. lut. draudzes 25 gadu pastāvēšanas svētki sākās ar dievkalpojumu draudzes baznīcā māc. J. Dzirnes vadībā, ērģeles spēlejot Astrai Pptersonei, piedaloties arī viesiem prāv. J. Turkam, māc. Ž. Upītem, māc. H. Jesiferam un māc. N. Reinfeldam.

Prāvests J. Turks izsniedza Latvijas ev. lut. baznīcas virsvaldes atzinības rakstus Va'ijai un Nikolajam Zariņiem, Ērikam Mēnesim, kā arī Mečislavam Šmitam, Lilitai un Alfrēdam Kerūzim, Vilmai un Aleksandram Briedim, Kārlim Tompam, Jānim Zeltiņam sen. un Hermīnei Vītolai. Altāra telpu ar ziedi'em bija dekorējusi J. Ivbuļa ģimene.

Pec dievkalpojuma NASR restorānā bija pusdienas, ko prāvests J. Turks ievadīja ar īsu lūgšanu. Draudzes priekšnieks A. Briedis sveicināja viesus un pateicās visiem, kas strādājuši svētku sarīkošanā. Viņš arī nolasīja īsu draudzes 25 gadu darbības pārskatu. A. Zeltiņš nolasīja rakstveida apsveikumus no archibīskapa A. Lūša, Omahas draudzes pirmā mācītāja T. Vēdzeles, kas slimības dēļ pats nebija varējis ierasties, māc. A. Strautnieka, Ceļa Biedra redaktora, vidienes apgabala dāmu komitejas prezidija un no LELBA pārvaldes priekšnieka prāvesta A. Voitkus. Vidienes apgabala draudžu vārdā draudzi sveicināja prāvests J. Turks. Ar aploksnēm apsveica mācītājs Ž. Upīt's no Denveras draudzes, mācītājs N. Reinfelds no Vičitas kopas, A. Birnbaums no Linkolnas Sv. Jāņa draudzes, V. Caune no Linkolnas latviešu draudzes, I. Kalniņš no Aijovas neatkarīgās draudzes, B. Austrums no Omahas latviešu biedrības, P. Gavars no Linkolnas DV apvienības un M. Kundziņš no Linkolnas latviešu kora. Korporācijas Dzintra Omahas kopas vārdā sveicināja V. Balode, pasniedzot trīs dziesmu grāmatas. Omahas korporāciju kopas seniors J. Drullis paziņoja, kā kopa dāvinājusi viesu grāmatu. Saņemtas divas dziesmu grāmatas no J. Brieža, kas dzīvo Arizonā, un naudas balva no Rogaiņu ģimenes.

Mācītājam H. Jesiferam, kas sākumā gados noturējis draudzei vairākus dievkalpojumus, dāvināja tautisku grāmatu turētāju. Draudzes pirmājam mācītājam T. Vēdzelem draudze nosūtīja svečturus, bet tagadējam J. Dzirnim pasniedza sienas svečturus.

M. S.

APKAROJIET PLAUŠU SLIMĪBAS

Emfizēma, astma, tuberkuloze, chroniskais bronchits, gaisa piesārņošana.

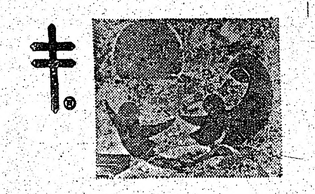

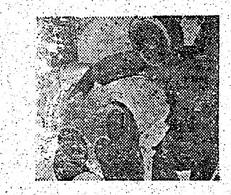

Lietojiet Ziemsvētku marku lipekļus

TAS IR DZĪVĪBAS — ELPAS JAUTĀJUMS

Arch. ITAS OZOLAS

TAUTAS DZIESMU KRĀSGRAFIKAS SKATE

Sv. Jāņa baznīcas zālē, 200 Balmoral Ave., Toronto.

Skates atklāšana 1977. g. 18. novembrī, pl. 7 vakarā.

Skate atvērta 19. un 20. novembrī no pl. 9 rītā — 9 vak.

Laipni lūdzu skati apmeklēt!

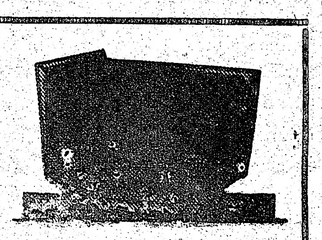

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Korporācijai Lacuania 50 gadi

Šī gada 7. decembrī paiet 50 gadi, kopš Unitas Letgalica, vēlāk Lacuania, no studentu biedrības pārvērtās par korporāciju. Šo dienu tad arī lakuāņi svin kā korporācijas dibināšanas dienu. Kā jau to pieņemtās tradicijas prasīja, ka katra jaunākā korporācija reprezentē zināmu novadu Latvijas territorijā, tā arī Lacuania pulcināja ap sevi Latgales novada studentus, kas pēc Latvijas valsts nodibināšanās plūda uz augstāko mācību iestādi Rīgā.

Ar zviedru nostiprināšanos Vidzemē 1621. gadā, svešas varas Latgales latviešus nošķira no kopējās tautas, ar naidīgām politiskām, vēlāk arī stingrām administrātīvām robežām. Šī nošķirtība turpinājās veselus 300 gadus, līdz brīvā Latvijas valsts apvienoja visus novadus vienā territorijā. Arī pēc apvienošanas situācija nebija nekāda laimīgā. Latgaliešus no pārējiem latviešiem šķīra cita reliģija, citi, daudz sliktāki, saimnieciskie apstākļi, cita valodas izruna, bet par visām lietām „aizspriedumu mūris". Pēc apvienošanās šīs tautas daļas vairs tikko pazina viena otru. Novadus dalīja dziļa nošķirtības aiza. Tai pāri bija jāsāk būvēt tautas vienības tilti.

Nepārspīlējot var teikt, ka visaktīvāk šo tiltu būvēšana strādāja Latgales inteligence. Lacuania bieri, iesaistījušies korporāciju kustībā visas Latvijas merogā, visskaidrāk izjuta Latgales nošķirtību un tautas vienības trūkumu. Tāpēc pirmie saprašanās tiltu būvētāji nāca tiesi no korporācijas Lacuania. Filistrs prof. Dr. Boļeslavs Brežgo pacēla Latgales novada vēstures materiālu pētīšanu Vakareiropas moderno atziņu līmenī un pārvērta to par visas Latvijas vēstures sastāvdaļu. B. Brežgo daudzie raksti par Latgales zemnieku stāvokli klausu laikos, muižu revīzijām un lielākām pilsētām tagad ir Latvijas vēstures neatņemama sastāvdaļa, tāpat arī viņa daudzo dokumentu tulkojumi, iekārtotie archīvi un mūzeji Latgalē. Bīskaps J. Rancāns ar savu darbu un personīgo iespaidu padarīja Latvijas katoļu baznīcu nacionālu. Latgale sāka sevi apliecināt kā latviska zeme. Šo pašu ceļu gāja arī Jāzeps Čamanis, izglītības viceministrs, arī Lacuania filistrs. Vl. Rubuls kā ilggadējs tautas labklājības ministrs vadīja sociālās nodrošināšanas un darba aizsardzības likumu izveidošanu visā Latvijas territorijā.

Nedaudz vēlāk šiem četriem filistriem pievienojās jaunā filologu audze: Broņislavs Spūlis, Jānis Turkopuls un Heronīms Tichovskis, kuŗu darbs koncentrējās valodas formu un tautas tradiciju pētniecībā. Valodas formu un idiomu sakarības norādīja arī uz tautas sakarībām visos Latvijas novados. Bagātā Latgales folklora savukārt atklāja ļoti vecas sociālās sadzīves formas, kas nepārprotami vienoja visu tautu, bez novadu īpatnībām. Nav jāsaprot, ka šie saprašanās tiltu būvētāji bija vienīgie, ka viņi paveica brīnumus, bet viņi spēra pirmos soļus pareizā virzienā, sāka parādīties Latgales latviskā seja.

Pēc kaŗa ārpus Latvijas robežām varēja saskaitīt tikai 51 Lacuania piederīgo, kas, izkaisīti pa visu pasauli, atsāka korporācijas darbu. Literārā laukā tas ir diezgan plašs. Šim tematam būs veltīts īpašs referāts literārā rītā un arī grāmatu skate jubilejas svētku dienā. Svinības risināsies 25., 26. un 27. novembrī Toronto viesnīcā Tās ievadīs dievkalpojums Sv. Mikeļa katedrālē 25. nov. pl. 19 ar jaunā karoga iesvēti. Dievkalpojumu vadīs Lacuania filistri Dr. S. Ladusāns, Dr. K. Ručs un Dr. B. Kokins. Kā goda viesis piedalīsies arī archibīskaps A. Lūsis. Mūzikālos priekšnesumus dos A. Vaivode, A. Rundāne un A. Zariņš.

Otrā svinību dienā Toronto viesnīcā (Varley Room) pl. 9 paredzēts literārais rīts un grāmatu skate, kā arī referāts — Lakuāņi literātūrā un zinātnē, ko lasīs T. Puisāns.

Svētku akts pl. 12 ar atjaunotā vapena iesvēti. Dievkalpojumā literārā rītā un svētku aktā ieeja brīva, visi aicināti. Pl. 19 balle. Ieeja pret ielūgumiem. 27. novembrī pl. 13 komerss Latviešu namā, 491. College Str.

T. Puisāns

Uzvarētāji ALA nopelnu stipendijas pārbaudījumos

Aija Buka

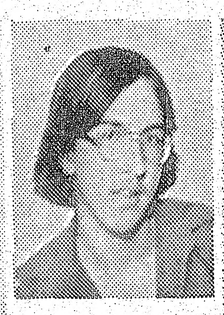

Pēteris Šmits

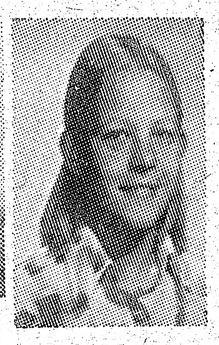

Astrīda Buka

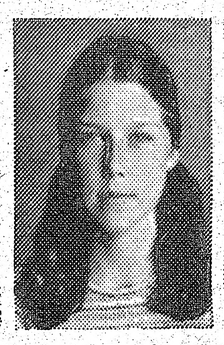

Anita Beiniķe

Juris Bļodnieks

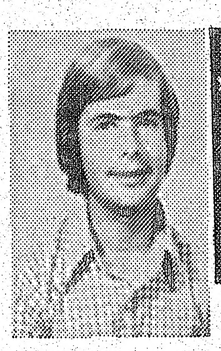

Armands Makmurajs

Melita Alļe

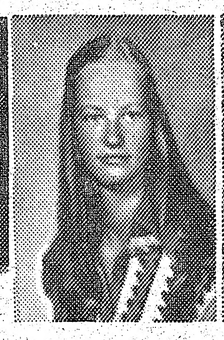

Anda Jurevska

Pauls Raudseps

Ivars Boršteins

Lietuviešiem jauns goda konsuls

BALTIEŠU LAIKRAKSTU REDAKTORU INFORMĀCIJAS SANĀKSME ŅUJORKĀ

ASV ārlietu ministrija paziņojusi Lietuvas sūtniecības vadītājam Vašingtonā S. A. Bačkim, ka tā atzīst jauno Lietuvas goda konsulu Losandželosā Vitautu Čekanausku. Viņš dzimis 1929. gadā Kaunā, pēc profesijas inženieris. Iepriekšējais gada konsuls Dr. Jūlijs Jonass Bjelskis miris 1976. gada 26. decembrī. Šī bija viena no ziņām baltiešu redaktoru pārrunās Ņujorkā.

Igaunijas valsts prezidenta Petsa vēstules pārspiedumi daudzi laikraksti dažādās Eiropas zemēs, pieminot arī Baltijas valstu likteņus. Vācijas laikraksts Die Welt šim tematam veltījis veselu lapu.

Pirms 15 gadiem arestētais Marts Niklus bija aktīvs cilvēka tiesību aizstāvis Tallinā. Viņu savā laikā sodīja par dažu foto uzņēmumu izsūtīšanu uz ārzemēm. 25. augustā viņš atkal aizturēts, braucot vilcienā no Tallinas uz Maskavu. Kad KGB ierēdņi viņu gribējuši apcietināt, viņš saplēsis savu krievu pasi, izmetis to pa vagona logu un paziņojis, ka atsakās no padomju pavalstniecības. Marts Niklus beidzis universitāti, bet savas pretpadomju aktīvitātes dēļ nevar atrast darbu. Piederīgie Zviedrijā mēģinājuši viņu izsaukt ciemos, tomēr valdības iestādes liegušas atļauju. Bijis Potmas nometnē 10 gadus.

Tēvam un dēlam Pranas un Alģirtas Brazinskiem draud izsūtīšana no ASV. Krievi viņus apsūdz gaisa piratērijā un ir iesniegušī ASV valdībai par to rakstu, kuŗā prasa ASV valdības rīcību. ASV prese paziņojusi, ka abus deportēšot, iespējams, atpakaļ uz Lietuvu, tomēr AP ziņojumā 27. oktobrī aizrādīts, ka izsūtīšana nebūšot uz Pad. savienību.

ASV igauņu organizācijas savā kongresā 1. un 2. oktobrī Leikvudā noklausījās 14 referātus un pieņēma daudz rezolūciju, ko nodeva tālāk valdei. Kongresā piedalījās 67 organizācijas ar 103 delegātiem, galvenokārt no ASV austrumiem vidienes. Igauņu nacionālās komitejas jaunās vēlēšanās 7. novembrī uz 50 vietām kandidēja 59 personas, liela daļa no jaunās un vidējās paaudzes, kas esot „vidusceļa" gājēji. Stokholmā pēc triju gadu atstarpes notiks Esto — 80 kopā ar pasaules kongresu, kā tas bija 1972. gadā Toronto un 1976. gadā Baltimorā.

Vk

Prof. Dr. St. Ladusāns Kanadā un ASV

Neliela latviešu katoļu grupa Toronto aicinājusi prof. Dr. St. Ladusānu viesoties lielākajos latviešu centros Ziemeļamerikas kontinentā sakarā ar viņa 65. dzimšanas dienu. S. Ladusāns ieradīsies Toronto 24. novembrī, piedalīsies korporācijas Lacuania 50 gadu jubilejas svinībās un pēc tam dosies uz Montrealu 2. decembrī. Tur viņš satiksies ar tautiešiem dievkalpojumā, kā arī nolasīs referātu par tematu: Mūsu vērtības un filozofija. 8. decembrī profesors atkal ieradīsies Torontō, kur 11. decembrī tam paredzēts dievkalpojums un referāts Latviešu nama augšējā zālē pl. 19 par tematu Mūsu dienu ateisms un filozofija. 15. decembrī S. Ladusāns izbrauks uz Grand Rapidiem, kur paliks apmēram vienu nedēļu. Iespējams, ka šinī laikā viņš apmeklēs arī Čikagas tautiešus. Ziemas svētkus profesors pavadīs pie tautiešiem Ņujorkā, kur ieradīsies 22. decembrī. Ceļojuma mērķis ir tikties un izmainīt domas ar tautiešiem, kuŗu labā viņš daudz strādājis un no kuŗiem tik ilgi bijis šķirts.

T. P.

Otrā iespiedumā iznākusi īsā laikā izpārdotā

A. Dzērvītes grāmata

LATVJU RAKSTI

Pasūtināma:

DV grāmatnīcā, 491 College St.
Toronto, Ont. M6G 1A5

Leona Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Place
Hempstead, N. Y. 11550, USA

88 LATVIEŠU TAUTAS DEJAS UN APDARES

Cena: $25.00

Pasūtinot 2—4 grāmatas 20% atlaide
5—9 grāmatas 25% atlaide
10 un vairāk grāmatas 30% atlaide

Atbildīgais redaktors Arnolds Bāliņš, mūzikai — Andrejs Jansons. Krājumā visas līdz šim apzinātās tautas dejas un labākās apdares, teorētiski rakstīti, vēsturisks apskats, tradicionālās un jaunas mūzikālās apdares visām dejām. 400 zīmējumu, 378 lpp. 8,5 x 11 collu formāts.

Deju pavadījumi 88 dejām pērkami arī atsevišķā grāmatā — $8.00. Pasūtināt un čeku rakstīt: LATVIAN FOLK DANCES, Mrs. L. Moruss, 395 Martha St., Apt. 1002, Burlington, Ont. L7R 4A9.

6. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ

skaņu plašu albums (2 plates)

ar ļoti labu daļēju garīgā koncerta un kopkoŗu koncerta ieskaņojumu

Albuma cena $10.00 plūs 10% sūtīšanas izdevumi; koŗiem un tautas deju grupām, pasūtinot kopīgi, 25% atlaide; tāda pati atlaide atkalpārdevējiem. Ar speciālu atlaidi vēl dabūjams 5. Latviešu dziesmu svētku albums (2 plates); pazeminātā cena — $5.00, pasūtinot kopā ar jauno albumu — $4.00. Visiem pasūtinājumiem pieskaitāmi 10% sūtīšanas izdevumiem. Atkalpārdevējiem — 25% atlaide no minētās cenas. Pasūtinājumus ar pievienotu samaksu sūtīt Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā sekretārei: Mrs. I. Bulmanis, 23 Markland Drive, Etobicoke, Ont. M9C 1M8. Tel. (416) 621-0898. Čekus vai naudas pārvedumus rakstīt uz Latvian Song Festival Association vārda.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939
Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

(23. turpinājums)

Saturs pa daļai vēsturisks, pa daļai leģendārs — par cīņu ap Norvēģijas troni viduslaikos. Kā jau parasts, karali grib gāzt dumpīgais jarls (virsaitis) Skule. Sevišķi šai rakstūrā Henriks Ibsens bija ielicis daudz drūma dziļuma. Luga sacerēta 1864. gadā, tai bija panākumi — autors saņēma Romas stipendiju, un pēc tam viņš radīja savu visslavenākos darbus — Brandu un Pēru Gintu. Tie, kas visur meklē rakstnieka personisko dzīvi, pieņem, ka Ibsens Troņa tīkotājos drāmatizējis savas literārās cīņas — Bjernsons bija toreiz norvēģu rakstniecības valdnieks, viņš, Ibsens — tikai pretendents, kam vēlāk tiešām izdevās pārspēt Bjernsonu, ko latvieši priekš Pirmā pasaules kaŗa spēlēja diezgan daudz.

Neatceros vairs, kas bija Skule — varbūt Švarcs. Aleksim Mierlaukam bija tikai otras šķiras loma — ļaunā bīskapa Nikolāsa, kas tievs un salts intriģē lugā. To viņš tēloja tik aizrautīgi, ka gandrīz nebija vairs Mierlauks, bet tiešām atdzīvojies skatuves tēls. Teātŗa vēsturē reti sastopam tādu lielu aktieŗu tēlojumus, kur iezogas kas daimonisks. Noskatījos šo meistardarbu ar agrās jaunības mīksto sirdi — un tas mani tiešām aizkustināja. Brīdī, kad Nikolāss mirst, viņa šaurais, gaŗais kermenis, tērpts baltā un ar krustu uz krūtīm, izlikās tik nedabisks, ka no šās pozes vien, kā saka, šermuļi varēja skriet pār muguru.

Dzejnieks Ērmanis, kaut gan entuziastisks skatītājs, patiesībā no teātŗa lietām neko daudz nezināja, tomēr esmu ar mieru parakstīties zem viņa cildinājuma, kas bija iespiests Teātŗa Vēstnesī:

„... Tas tiešām daudz zaudēj's,
Kas redzēj's nava, bīskaps Nikolāss kā mirst!"

Pēc nāves šis ļaunais tēls vēlreiz uzstājās kā parādība un deklamēja vienmuļā, sausā balsī, tā ka tiešām varēja pieņemt, ka viņā ir kaut kas no velna!

Lielajam Aleksim vēl bija citas labas lomas: Blaumaņa vecie saimnieki — Roplainis, Indrāns, franču skopulis Haspagons, igauņu skopulis Moori Mirts, bet nevienā viņš vairs nesniedza šo tēlu pārreālo daļu.

Drīz pēc šī notikuma man kā jaunam studentam un redaktoram bija jāsāk rakstīt recenzijas. Tūdaļ arī satiku Mierlauku kādās oficiālās viesībās. „Panāc šurp, Liepiņ, man tev labāk jāsasien šlipsīte," viņš vecišķi švepstēja, grābstīdamies ar gaŗajiem p'rkstiem gar maniem vaigiem. Es toreiz biju laikam d'ezgan izskatīgs zēns; Mierlauka vājība man jau bija zināma, tādēļ es kaut kā izvairījos, nogriezos sāņus. Dziļumpsīchologi varbūt to izskaidros ar zināmu ekshib'c'onisma pastāvīgu ietekmi, kas saistīts ar d'žāšanos uz skatuves un sava „iekšējā cilvēka" atklāšanu spēlē, bet fakts ir, ka starp teātŗa māksliniekiem, tāpat kā baletniekiem, atrodams zināms skaits „īpatņu". Mūsu teātŗa samērā neilgajā vēsturē kā tādi apzīmējami Tautmīlis-Bērziņš — viņš arī otru pseudonimu izvēlējās sievišķīgu: Upciemu Milde, Viļums Vēvers. Par Mierlauku stāstīja daudz anekdotu, kas bija samērā jautra rakstura.

Vecais teātrālis Hermanis Asaris man atklāja, ka Jānim Ģērmanim par savu karjēru esot jāpateicas nevienam citam kā Aspazijai. Viņa, no Šveices atgriezusies, esot tā iemīlējusies Ģērmanī, dzirdēdama viņu vienā mēģinājumā, ka „kļuvusi tīri vai traka" un pieprasījusi, lai tam dod galveno Jāzepa lomu. Un tas bija viņa lielās karjēras sākums! Illustrētais žurnāls ap to laiku patiešām Aspazija bija aprakstījusi, kā viņa „atklājusi" Ģērmani, kas spēlēja jau Jaunajā teātrī, bet Aspazija tad nebija Latvijā un nevarēja viņu redzēt!

1926. gada vēlā rudenī man no Latvja bija jābrauc uz Kaudzītes Matīsa bērēm un jāaizved redakcijas vainags. Viesu jau iepriekšējā dienā saradās vai biezs, visādas izcilas delegācijas, jo šķīries taču bija viens no leģendāro Mērnieku laiku autoriem, latviešu rakstniecības stūŗakmens. Mierlauks bija ieradies sveicināt no Nacionālā teātŗa, un līdz tam bija kāds patukls cilvēks ar biezu apakšlūpu. Visi gulējām kā klājiens sienā, turpat Kalna Kaibēnu gubeņa augšā. Mierlauks smējās un ķikinājās ar savu pavadoni, kas izskatījās drusku piedauzīgi. Vai direktors nevarēja labāk sūtīt kādu citu pārstāvi?

Arturs Bērziņš, saprotams, ar cieņu skatījās uz veco Aleksi. Kad pa vasaru abi ar kundzi izbrauca uz Piebalgas Spietēniem vai kur citur atpūsties, tad Mierlauks palika skaistajā namā Meža Parkā par „mājas sargu". Mana māja bija turpat pāri ielai, ne kalnā, bet līdzenumā. Kādu dienu, pa dārzu staigādams, manīju, ka kāds man laiž „saules zaķīšus" acīs. Paskatījies uz kaimiņa gruntsgabalu, ieraudzīju, ka uz otrā stāva balkona Mierlauks rīkojas ar spoguli un garšīgi smejas. Tā kādreiz kavalieŗi „k'rcināja" jaunas meitenes! Kaut gan skatuves firsts māja ar roku, lai nākot pie viņa ciemos, es tomēr to nedarīju.

Vācijā dzīvo gleznotājs Juris Soikāns. Viņš ir apdāvināts imitātors. Pie viņa „glancnumuriem" pieder tēlojums, kā Mierlauks apgulda un apčubina jaunu aktieri, kas atnāc's viesos un kam „par vēlu šovakar uz mājām iet". Tur var pasmieties.

Otrs numurs — Mierlauka stāsts par dāmu kafiju pie viņa. Viņa dzīvoklis bijis pilns ar visādām sīkām piemiņlietiņām, sedziņām (tamborējis kā R. Blaumanis laikam gan pats netika) vai porcelāniņiem, protams, neiztrūkstot sakaltušajiem lauru vainagiem ar glaimu pilnām lentēm pie sienām. „Un tad pie manis nāk tās dāmiņas, ar Emīliju priekšgalā. Un tad es viņām uzvāru kafiju, to kafiju. Vai Dievˌņ, ja kādai cukurs iebirst klēpī, kā tad viņas piktojas. Nekas, nekas, es mieriņu, nekliedziet, tas tik vēl cukuriņš, tūlīt nāks krējumiņš."

Šo lielo īpatni un apdāvināto aktieri varam tagad svešumā vairs tikai pieminēt. Viņš jau labu laiku atdusas zemes klēpī, neaizstājams segments no mūsu kultūras mākslas vēstures.

FELICITA ERTNERE

Teātris mani saistījis jau no skolas sola, kad nebiju vēl nekā sācis ne rakstīt, ne publicēt. Dailes teātŗa programmās ievēroju arī kustīgu konsultantes F. Ertneres galvu blakus citiem vadītājiem. Glīta viņa nebija, drīzāk nesmuka, bet kaut kas dziļi nopietns vīdēja viņas paskatā, un arī jaunā teātŗa neparastajā plastikā, kas varēja interesēt. Atceros mūķeņu gājienu Kreislera inscenējumā diagonālā gājienā pāri skatuvei. Ik pēc soļa tās ritmiski noliecās, bet kāds garīdznieks šai brīdī pliukšķina pātagu.

Es tikai ar laiku iekaŗoju sev kritiķa vietu, kā tagad parasts teikt, „nišā". Kroders bija atzīta autoritāte, viņš rakstīja aplam satrauktā, svešvārdiem pārbagātā valodā, ko bija grūti saprast, pašam bija aizdomas, ka viņš it bieži runā sev pretī, kļūst neloģisks.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latvijas dibināšanas atceres akts 20. novembrī pl. 17 Toronto universitātes Convocation auditorijā, 31 Kings College Rd. Aktā lūgšanu teiks archibīskaps A. Lūsis, svētku runu dzejnieks Andrejs Eglītis. Koncertā piedalīsies Rasma Lielmane (vijole), pianiste Marina Baltere, atskaņojot J. Vītola, J. Sibeliusa un Š. Sensana darbus un vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā. Aktā paziņos arī Kultūras fonda apbalvojumus. Skatuves dekorējumu gatavo Makslinieku vienība Latvis.

● Toronto Latviešu biedrība 12. novembrī Latviešu namā rīkoja vakaru par tautas gara mantām etnografes Birutas Senkēvičas sakārtojumā. Vakaru ievadīja biedrības rev. komisijas priekšsēdis I. Alksnis. Apcerējumu par tematu Gredzena vēsture un latviskie gredzeni sniedza B. Senkēviča. Referātu papildināja daiļamatnieks A. Gugāns, izskaidrojot klausītājiem novadu atšķirības ar rotu attēliem. Viešņa no Ņujorkas Rita Gāle skandēja vairākus dzejoļus no sava agrākā dzejoļu krājuma un uz Ziemsvētkiem iznākošā krājuma.. Margarita Kovaļevska no Vašingtonas nolasīja atmiņu tēlojumu, Ar saviem jaunākajiem dzejoļu lasījumiem piedalījās Guna Ikona un Modris Lorbergs, kas no-asīja vakaram piemērotu dzejoli — Kaliet mani gredzenā un Kāda tikšanās. B. Senkēviča pasniedza mākslinieki sarkanbaltus neļķu ziedus. Latviešu biedr. dāmas bija rūpējušas par kafiju un cepumiem, bet valde par atspirdzinājumiem.

● Vanadžu koris Zīle 11. decembrī ar 5 dziesmām piedalīsies Sv. Andreja draudzes koŗa koncertā par labu Sidrabenes ēkas būvei., bet 14. janvārī dziedās komp. I. Saksa jubilejas koncertā. Koŗa 6. gadskārtējais koncerts ar jaunu programmu 1. aprīlī, Lietuviešu zālē. Astoņu gadu darbības laikā tas dziedājis dažādos sarīkojumos jau 52 reizes. Īpašus veltījumus korim devuši komp. I. Sakss, J. Norvilis, J. Kalniņš. Pirmatskaņojumā paredzēta V. Baštika Tēvu zeme stīgu kvinteta pavadījumā. Koris gatavojas arī dziesmu svētkiem Bostonā. Zīļu iedziedātās dziesmas no Vašingtonas noraida arī uz okupēto Latviju. Koŗa skaņu plates vēl var iegādāties pie koristēm, Pavasara un Broadview delikatešu veikalos un DV grāmatnīcā. Koŗa mēģinājumi notiek otrdienas vakaros DV namā.

● DV Kanadā arī šogad izdevuši Ziemsvētku un Jaungada apsveikuma kartītes, šoreiz ar mākslinieka Eduarda Dzeņa latviskiem motīviem. Latvija Amerikā kartīšu komplektus izsūtījusi visiem saviem abonentiem brīvajā pasaulē.

● TLMMK pēdējās tītaru šaušanas sacensības šinī sezonā 27. novembrī pl. 12 Bērzainē.

● Latvijas kaŗa skolas dibināšanas 58 g. atcere 3. decembrī pl. 18.30 Toronto viesnīcā (Hotel Toronto). Pieteikšanās līdz 28. novembrim, zvanot valdes priekšsēdim E. Ziplānam, tālr. 929-9763 vai sekretāram J. Ābeliņam — 481-5353.

● Varoņu piemiņai un Lāčplēšu dienai bija veltīta Latviešu pensionāru apvienības 3. novembŗa kārtējā sanāksmē, kuŗā piedalījās 119 dalībnieku. Sarīk. daļas vadītājs M. Prikulis sanāksmē godināja goda viesi LKOK plkv. Albertu Liepiņu, pasniedzot rozes, bet LKOK kpt. Artūru Vītoliņu apmeklēja mājās un nodeva sveicienus un ziedus. Programmas daļā Biruta Senkēviča nolasīja patriotisku sacerējumu par latviešu tautas brīvības alkām un pakavējās pie Andreja Pumpura tautas eposa Lāčplēsis. 1919. g. no 10.—11. novembrim Pārdaugavā nakts kaujā mūsu varoņi izcīnīja uzvaru pret desmitkārt lielāku Golca un Bermonta pārspēku. Brāļu kapos pēc šīs kaujas guldīti 57 virsnieki un 686 kaŗavīri. 11. novembri nosauca par Lāčplēša dienu. Referente nobeidza savu apceri ar varoņu un tautas garīgo varoņu godināšanu. Lāčplēša dienai piemērotus divus dzejoļus skandēja Anete Bencone, bet 84. g.v. Marta Grīnbauma nolasīja patriotisku dzejoli. Dziesmu kamoliņš kuplināja atceres sarīkojumu ar divām tautasdziesmām Astras Vītolas vadībā. 24. novembŗa sanāksmē Alīdas Kiršas skeča Meža būdiņas atkārtojums M. Kociņas vadībā.

● Sv. Jāņa baznīcā 29. oktobrī pirmo reizi koncertēja Sv. Andreja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā. Plašākais darbs programmā bija V. Baštika kantāte — Pateicības dziesma, kas bija daļa no koŗa gadskārtējā lielā koncerta programmas, piedaloties sieviešu balsīm, baritonam Albertam Vītolam, Karlam Rakovskim (flauta), pianistei Gundegai Melli un ērģelniecei Anitai Rundānei. Programmā vēl bija septiņas Bacha, Skarlati, Titkomba, Evansa, Alfreda Kalniņa un Jāzepa Vītola dziesmas. Ērģelniece Anita Rundāne arī atskaņoja ērģeļu solo — Mendelsona, Alfrēda Kalniņa un Helmera Pavasara skaņdarbus. Pēc koncerta māc. I. Gaide pateicās māksliniekiem.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja rīko garīgu koncertu Ziemsvētku ieskaņai 3. decembrī pl. 19 dievnamā. Koncertā piedalās Silvija Erdmane, Torilds Barbins, Ivars Gaide un Anita Rundāne. Šī koncerta atlikums paredzēts draudzes mājas parāda dzēšanai.

● Toronto latviešu katoļu vienībai galvenais ienākumu avots pašu darbam, latviešu skolu un citu sabiedrisku pasākumu atbalstīšanai ir gadskārtējais rudens sarīkojums, kas šogad notika 12. novembrī Latviešu namā, pulcējot 160 apmeklētāju un dodot labu atlikumu. Bagātīgu galdu bija sarūpējusi dāmu komiteja M. Lejas vadībā. Atspirdzinājumu bāru vadīja A. Vuciņš. Sarīkojumu vadīja draudzes priekšnieks V. Miklašēvics. Katoļu vienības eglīte bērniem un pieaugušiem 25. decembrī Latviešu namā.

● DV KV gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš notiks 3. decembrī no pl. 10—20 un 4. dec. no pl. 10—16 DV namā. Varēs iegādāties rotas, keramiku, audumus, koka un ādas izstrādājumus, kā arī gleznas, grāmatas un skaņu plates, vanadžu ceptās piparkūkas un St. Vasarāja medu. Bez tam varēs izmēģināt laimi bazārā, darbosies bufete ar siltiem un aukstiem ēdieniem un kafijas galds ar cepumiem. Tirdziņa apmeklētāju rīcībā būs arī DV klubs, bet pagrabstāvā varēs iegādāties Ziemsvētku kartītes un grāmatas, ko pārzinās Daugaviņas dalībnieki. Ziemsvētku vecītis un fotografs J. Liģers gaidīs mazos apmeklētājus sestdien, 3. decembrī, no pl. 14—16 un 4. decembrī no pl. 12—14. Tirdziņu organizē un vada DV KV izraudzīta rīcības komiteja ar priekšsēdi K. Markitantu.

● TLB dāmu komitejas maiznīca un kafejnīca darbojās 5. un 19. novembrī Latviešu namā. Tā vēl būs atvērta 10. decembrī no pl. 9—13. Kafejnīcā darbojas dāmu kom. dalībnieces priekšnieces E. Āpšes vadībā, pieņemot pasūtinājumus rupjmaizei un dzimšanas dienas kliņģeriem.

● Architektes Itas Ozolas tautasdziesmu grafikas skate krāsās no 18.—20. novembrim Sv. Jāņa baznīcas zālē. Izstādi atklās 18. novembrī pl. 19 konsuls Dr. E. Upenieks. Izstāde būs atvērta 19. un 20. novembrī no pl. 9—21. Darba klāstā 54 pēdējā gada darbi.

● Dievturi un viesi, ap 25 personas, 12. novembrī pulcējās Mārtiņu vakarā Jāņa Paliepa mājā. Par Mārtiņu paražām stāstīja Arvīds Memenis. Viņš arī nolasīja sacerējumu par saviem iespaidiem Mārtiņos Anglijas nometnē. Bija ieradušies ķekatnieki un skanēja dziesmas. Rādīja arī krāsu filmu par Ināras Paliepas un Ulža Gaiļa vedībām šovasar Tērvetē. Burtnieku draudze Ziemsvētkus svinēs 26. decembrī.

● Gleznotāja Jāņa Kalmītes 70 mūža gadu atceres izstādi Toronto rīko burtnieki Mākslinieku vienības Latvis izkārtojumā 26. un 27. novembrī, Latviešu namā. Izstādi atklās 26. nov. pl. 16 Latvis priekšnieks E. Krūmiņš, pl. 19 notiks Rijas vakars ar azaidu Programmas daļā Valdas Dreimanes sakārtojumi, viņas pašas stāstījumi no Ed. Virzas un Jēkaba Janševska darbiem, ar iestarpinātām dziesmām, ko dziedās vakara dalībnieki. Ar tautas dejām piedalīsies Daugaviņa un Diždancītis.

● Daudzkultūru teātŗa festivāla un Latviešu studentu teātŗa izkārtojumā ģimnazijas drāmas pulciņa iestudējums, V. Richtera komēdijas Pīlēns izrāde 1. decembrī pl. 20,30 Aladin teātrī, 2637 Yonge St. Režisors H. Miķelsons.

● Latviešu biedrības sestdienas skolas Ziemsvētku sarīkojumā 8. janvārī pl. 15 Lietuviešu namā, College St., abu sesto klašu skolēni Irmas Ķeniņas un Maijas Ķuzes iestudējumā izrādīs saīsinātu Annas Brigaderes pasaku lugu Maija un Paija.

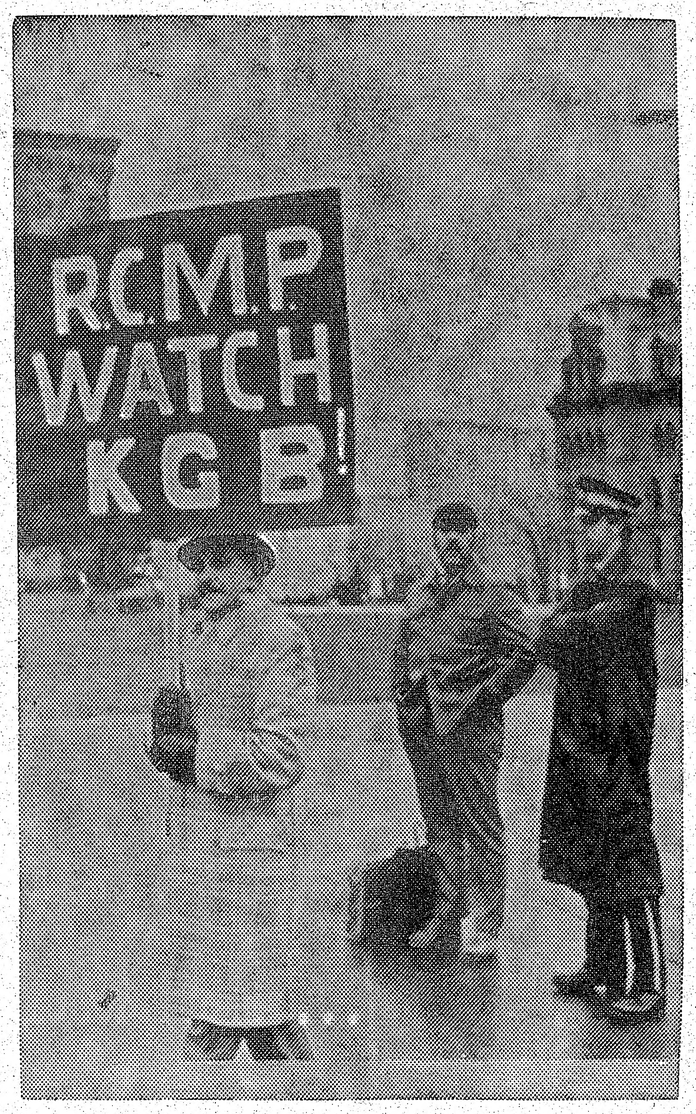

Latviešu demonstranti Otavā brīdina Kanadas karalisko jātnieku policiju no KGB. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Rīgas paviljonam plašāka baze

Katru vasaru Toronto notiek "Metro International Caravan", kuŗā latvieši piedalījušies ar Rīgas paviljonu. Novērojumi un pieredze rāda, ka vairākas etniskas grupas Toronto šo notikumu izveidojušas par priekšzīmīgu savas nacionālitātes reprezentāciju kā kultūrālā, tā arī politiskā plāksnē.

Rīgas paviljons līdz šim arī izdevies teicami, pateicoties dažu atsevišķu cilvēku un grupu intensīvam un enerģiskam darbam jau vairākus gadus no vietas. Tomēr tas nav talējošs atrisinājums. Rīgas paviljona rīkošanā būtu jāpiedalās plašākai sabiedrībai. LNAK valde iecerējusi izveidot stabilāku bazi Rīgas paviljona rīkošanai un lūdz visas latviešu sabiedrības atbalstu pastāvīgas rīcības komitejas izveidošanai, kuŗa sastādītos no Toronto organizāciju un draudžu pārstāvjiem. Šāda organizātoriska rakstura sanāksme notiks trešdien, 7. decembrī, pl. 20 Latviešu namā, Toronto latviešu biedrības telpās., piedaloties organizāciju un draudžu pārstāvjiem.

LNAK valde ir pārliecībā, ka kopējiem spēkiem šis jautājums, kas ir ne tikvien Toronto latviešu saimes prestiža lieta, bet arī mūsu nacionālo centienu izpausme, atrisināsies mums visiem pieņemamā un pozitīvā garā.

T. Kronbergs
LNAK valdes priekšsēdis

Belgradas notikumi lielajā presē

Četri baltiešu cilvēka tiesību cīnītāji nodevuši rietumu delegātiem Belgradā dokumentus, apsūdzot Pad. savienību varmācīgā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas okupēšanā, vēstīja Toronto laikraksts Globe and Mail, sniedzot Reutera aģentūras ziņu no Belgradas. Telegrammā paskaidrots, ka iesniegumu izdarījusi Pasaules baltiešu federācija Ņujorkā.

Dokumentu starpā atrodas arī vēstules noraksts Leonīdam Brežņevam, aicinot izbeigt Baltijas valstu okupāciju un apsūdzot Pad. savienību Baltijas valstu piespiedu industriālizācijā, kolonizācijā un šo tautu pārkrievināšanā. Tāpat norādīts uz brīvas izglītības un reliģijas apspiešanu, kā arī Baltijas valstu saimniecisko izmantošanu.

Reutera ziņojumā vēl teikts, ka baltiešu pārstāvji Belgradā satikušies ar Skandinavijas, ASV, Kanadas, Anglijas, Rietumvācijas un Holandes delegātiem. ASV delegācijas vadītājs Arturs Goldbergs izteicies, ka svarīgi uzklausīt cilvēkus, kas žēlojas par cilvēka tiesību ignorēšanu vai citiem jautājumiem, kas minēti Helsinku nolīgumā. Goldbergs arī sacījis, ka viņš protestējis Dienvidslavijas galvenajam delegātam Iloradam Pesikam par divu latviešu cilvēka tiesību aizstāvju izraidīšanu no Belgradas, kur tie mēģinājuši satikties ar rietumvalstu delegātiem. Pesiks atbildējis, ka policija "pārcentusies" un ka turpmāk, šādi gadījumi vairs neatkārtošoties.

MONTREALĀ

● Kārļa Ulmaņa 100 gadu dzimšanas atceres sarīkojums Montrealā 5. novembrī pulcināja ap 150 apmeklētāju. Atceri ievadīja prāv. A. Voitkus un organizāciju padomes priekšsēdis J. Gributs. Galveno runu teica bijušais sabiedrisko lietu ministrs Alfrēds Bērziņš no Ņujorkas. Savā runā viņš nepieskārās visiem zināmiem vēstures faktiem, bet raksturoja K. Ulmaņi kā cilvēku un ko viņš veicis latviešu tautas labā. Viņš runa bija interesanta gan ar zināmiem, gan vēl nezināmiem K. Ulmaņa raksturojumiem. Izrādīja A. Jekstes filmu par Latviju. Pēc sarīkojuma A. Bērziņš vēl uzkavējās DV Montrealas nodaļas gadasvētkos, kur viņš satika Montrealā dzīvojošos LKOK A. Gobu, J. Grīnu un A. Vecikalniņu, pārrunās kavējoties latviešu saimē.

P. A.

ŪDENS KLIŅĢERU BALLE

Beķer cepti kliņģerīši,
Eizenšteina bīdelēti.

26. novembrī pl 19.30
DV namā Toronto

Biedru, pāri par 50 gadiem —
desmitnieku — gavilnieku godināšana.

Dekorētas telpas. Priekšnesumi.
Atspirdzinājumi. Deju mūzika. Runči.

Ieeja $5. *Ielūdz DV Toronto nodaļa*

Dokumenti par cilvēka tiesibu pārkāpumiem

Igauņu informācijas centrs Stokholmā, Zviedrijā, izdevis angļu valodā dokumentus par par cilvēka tiesību pārkāpumiem Igaunijā — (Documents from Estonia on the Violation of Human Rights). Grāmatā 72 lp. un tā ir ceturtā serija par Baltijas valstu problēmām. Izdevumā sakopoti dokumenti no 1972. līdz 1977. gadam.

Priekšvārdā atzīmēta Baltijas valstu iekļaušana Pad. savienībā, pievienojot izvilkumu no Igaunijas vēstures grāmatas 1952. gada izdevuma, kurā minēts, ka ar Igaunijas, Latvijas un Lietuvas pievienošanu padomju republikām šīs zemes iedzīvotāju skaits palielinājies par sešiem miljoniem. Baltijas valstu pievienošanās Pad. savienībai esot trieciens kapitālistu pasaulei.

Piecus gadus vēlāk vēstures grāmatā teksts mainīts, ka cīņai par sociālisma uzvaru igauņu tauta saņēmusi no pārējām padomju nācijām vērtīgu brālīgo republiku palīdzību, it sevišķi no krieviem.

Nav gan minēts, ka šī „brālīgā palīdzība" bijusi 100.000 sarkanarmiešu, kas novietoti Baltijas zemēs. No šīm zemēm laiku pa laikam atskan balsis, kas apstiprina turienes cīņu par cilvēka tiesībām un pašnoteikšanos, aicinot rietumzemes neaizmirst šo cīņu.

Šī izdevuma satura lielākā daļa veltīta piecu igauņu tiesāšanai 1975. gadā. Publicēti ne vien dažādi iesniegumi rietumu zemēs, bet arī viss tiesas process, dažos gadījumos atsevišķi tiesneši, liecinieku vai apsūdzēto jautājumi un atbildes. Tie bija igauņu demokratiskās kustības dalībnieki, ko apsūdzēja par pretpadomju aktīvitāšu organizēšanu laikā no 1970. — 1974. g., par padomju varas vājināšanu un pretpadomju literatūras izplatīšanu. Viņus apvainoja arī memoranda sūtīšanā uz Apvienotām Nācijām no 1972. līdz 1974. gadam. Pēc tam šie memorandi parādījušies brīvo igauņu presē ASV un Zviedrijā, kā arī raidījumos igauņu valodā Amerikas Balsī, raidītājā Brīvība, Kanadas raidītājā un Madrides raidījumos. Konfiscēti dažādi pretpadomju raksti, kopskaitā 381, kā arī 141 filma ar padomju iestādēm nevēlamu autoru darbiem, periodisko izdevumu fotokopijas, arī 1968. gada Prāgas manifesta kopija, vairākas rakstāmmašīnas un filmu aparāts. Tiesa ilga no 1975. gada 21. līdz 31. oktobrim. Grāmatā tā aprakstīta pa atsevišķām dienām, ieskaitot dažu liecinieku pratināšanu, prokurora runu, aizstāvju runas, arī visu apsūdzēto pēdējos vārdus. Rezultātā vienam sodu atlaida, pārējos četrus notiesāja ar 5 vai 6 gadiem soda nometnē pie stingra režīma.

Trīs no apsūdzētajiem apcietināja 1974. g. 13 decembrī. Sergejs Soldatovs tanī dienā nebija mājā, viņu apcietināja tikai nākamā gada 4. janvārī. Starplaikā viņš 19. decembrī uzrakstīja divas vēstules, vienu adresētu pasaules sabiedriskai domai, norādot, ka arestēšana notikusi Tallinā ar KGB palīgspēkiem, kas ieradušies no Latvijas. (Tiesu liecībās pieminēts kāds Bērziņš.) Līdzīgas apcietināšanas pēc tam notikušas Maskavā, Ļeņingradā, Ukrainā, Armēnijā un citur. Vēstulē norādīts, ka autors atbalstot 1972. gadā pieņemto programmu, kas publicēta „pašizdevumos", kuŗa atzīst vispārējos demokratijas principus, bet nevēršas pret atsevišķām personām vai valdību sistēmām. Viņš esot laimīgs, ka varējis būt starp igauņu, latviešu, lietuviešu, ukraiņu un krievu brāļiem, kas aktīvi cīnījušies par šiem principiem. Apcietināšana nav notikusi kāda cilvēka nodevības dēļ. Viņš nedomājot atkāpties no saviem izteiktajiem principiem. Viņš lūdz atbalstīt savus piederīgos, ja tiem viņa dēļ būtu jācieš. Tāpat viņš aicina pašreizējo un nākamo paaudzi cīnīties par savām tiesībām. Otra vēstule adresēta draugiem. Tanī viņš no piederīgiem lūdz piedošanu un izsakās, ka vēlotie, lai pēc nāves viņu apglabātu uz igauņu zemes.

Pēc šo piecu igauņu notiesāšanas igauņu demokrati sūtījuši vēstules Anglijas, Zviedrijas un Dānijas ministru prezidentiem, norādot uz apstākļiem un cerot, ka šo valstu valdību galvas palīdzēs atbrīvot nevainīgi notiesātos igauņus. Līdzīga vēstule nosūtīta arī AN ģenerālsekretāram Valdheimam. Kā rāda dokuments, kas adresēts visām valdībām, baltiešu pretestības kustības savā starpā sadarbojas. Tas datēts Tallinā un Rīgā ar 1975. gada 17. jūniju, 35. gadadienā, kad sarkanarmija okupēja Latviju un Igauniju. Tas ir pagaŗš iesniegums, kuŗā norādīts uz 1939. gada Molotova un Ribentropa paktu, bet arī minēts, ka abas zemes Eiropai devušas savu daļu kultūras laukā. Tur apskatīta arī padomju konstitūcija, norādot daudzos punktus, kur nav ievērotas cilvēka tiesības. Pieminēts arī Līgatnes gadījums, kur 1974. gada oktobrī konfiscētas 30.000 bībeles.

Dokumentā sevišķi uzsvērta pārkrievināšanas politika, norādot, ka Rīgā latvieši ir vairs tikai 40 proc., bet krievi pārsniedz 50 proc. Visas trīs Baltijas valstis stipri industriālizētas. Lietuvā industrijas ražojumi pieauguši pat 37 reizes, Latvijā un Igaunijā 32 reizes. Tallinā igauņi ir 56 proc., bet tikai viens no 9 krieviem prot izteikties igauniski. No 1959. līdz 1970. gadam Latvijā latviešu skaits sarucis no 62 proc. uz 56,8 proc., bet Igaunijā igauņi no 74,65 proc. uz 68,2 proc. Krievu skaits Latvijā pieaudzis no 31 proc. uz 36,1 proc., bet Igaunijā no 22,3 proc. uz 27,2 proc.

Iesnieguma beigās minēti 7 punkti, kuŗos iesniedzēji prasa ievērot detanti, ne tikai par to runāt, kā arī ievērot cilvēka tiesības, kam vajadzētu būt Helsinku galvenajam pārrunu punktam. Rietumu zemēm stingri jāstāv par šo tiesību ievērošanu, lai tās nebūtu tikai frazes. Beigās vēlējums, lai visas Eiropas zemes būtu vienotas ar miera, tiesību un brīvības principiem un ievērotu viena otras tiesības. Parakstījuši igauņu un latviešu demokratu pārstāvji. Šis iesniegums ir līdzīgs tiem, ko kopīgi sagatavoja trīs Baltijas valstis brīvajā pasaulē un izplatīja Helsinkos; tas vairāk bija balstīts uz dokumentiem, ko okupētajās zemēs nav iespējams dabūt.

Grāmatas beigās ievietotas šinī vasarā saņemtās prezidenta Konstantīna Petsa rakstītās vēstules saviem tautiešiem un visām 3 Baltijas valstīm. Tur ir arī prezidenta uzņēmums un īsas biografiskas ziņas. Grāmatā ļoti labi dokumentēti apstākļi Baltijas zemēs. Tulkojums ir labā angļu valodā. Jāvēlas tikai, lai būtu cilvēki, kas to lasītu. V. I.

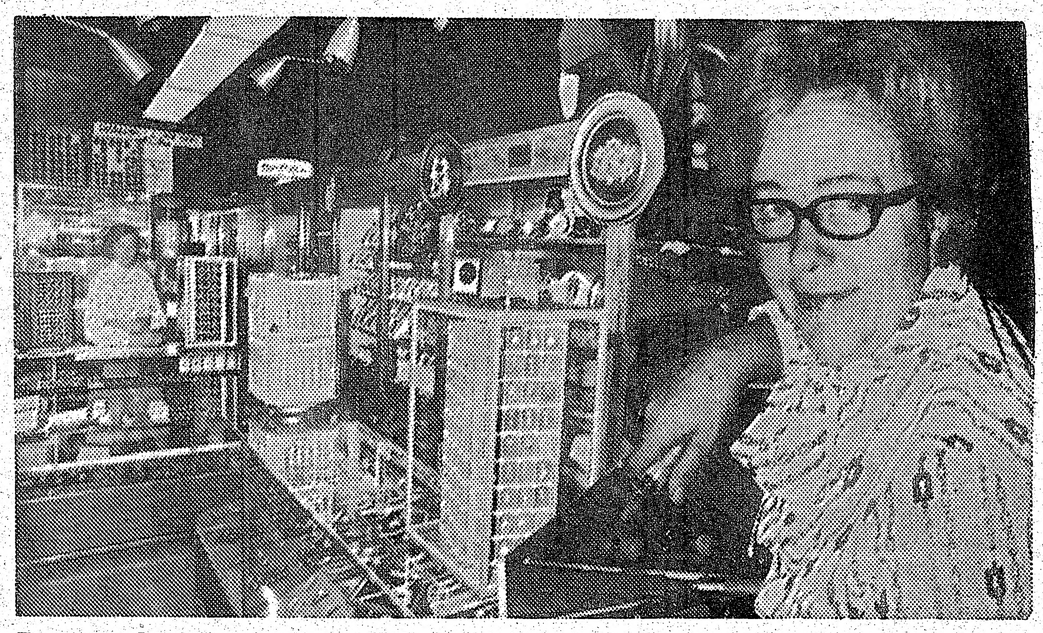

Toronto pazīstamais rotas lietu veikals Kalupe (964½ Bloor St. W) 1. novembrī atzīmēja savas darbības 20 gadus. Veikala sākums meklējams Montrealā, kur ar rotu kaldināšanu sāka nodarboties nelaikis dziedonis Antons Ķivlenieks. Ģimenei pārceļoties uz Toronto, rotas lietu darbnīcu iekārtoja šeit, to jau ilgākus gadus vadot Ķivlenieka atraitnei Ķivleniecei-Kormai ar dēlu inž. Daini, piedaloties arī tagadējam dzīvesbiedram Arnoldam Kormam. Augšējā attēlā Aldona Ķivleniece-Korma (pa labi) savā veikalā. Foto: Dainis Ķivlenieks

Piemiņas brīdis Saulainē

Mācītāja A. Brieža vadīto varoņu piemiņas svētbrīdi pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē 12. novembŗa vakara krēslas stundā ievadīja organizāciju pārstāvju noliktās ziedu veltes un piemiņas vārdi kritušajiem: no LNAK K. Tannis, plkv. Kalpaka bataljona piemiņas fonds E. Tannis, Latviešu virsn. apvienības — E. Ziplāns, Toronto korp. kopas — A. Linē, DV Druvas nodaļas — A. Kalniņš, TLB sestdienas skolas — J. Ozols, 72. Rīgas skautu vienības dižskautu pulciņa — J. Galejs un E. Kalniņš, Sv. Jāņa draudzes padomes — E. Reinbergs un Kritušo karavīru piemineklja padomes — V. Tikiņš. Latviešu kara invalidu apvienība ziedu vietā nodeva aploksni ar ziedojumu pieminekļa kopšanai un veidošanai.

LNJAK priekšsēdis Imants Purvs īsā piemiņas uzrunā norādīja, ka brīvība latviešu tautai netika pasniegta, bet bija jāizcīna pašu spēkiem, ar lieliem cilvēku upuŗiem. „Mums jābūt garīgi un fiziski sagatavotiem dot jebkuŗu prasīto un nepieciešamo upuri," teica I. Purvs.

Ziedu veltēm pievienojās TLB sestdienas skolas 8. klases audzēkņa Z. Pērkona izteiksmīgais deklamējums un skolotājas Irmas Pilpes sakārtotais patriotisko dzeju kopojums ģimnazijas 4. klašu audzēkņu teicamā izpildījumā, piedaloties Z. Pērkonei, P. Legzdiņam, J. Tikiņam, E. Ruģelim, A. Reinbergai, E. Kleperim, V. Kronbergam un D. Cielavai. Sestdienas skolas un dižskautu karogi un karogu sardzes, kā arī lielais jauniešu skaits svētbrīža norisē pauda jaunās maiņas ienākšanu šajā tradiciju sarīkojumā.

Piemiņas svētrunā māc. A. Briedis norādīja uz prāta nozīmi lietas un notikumus vairāk izprast, apjauzt to cēloņus, ietekmes un mērķus nekā redzēt tikai kailos faktus vien. Svētbrīdi beidza ar Latvijas himnu. Tajā pulcējās tuvu pie simt dalībnieku, pēc tam pakavējoties pie M. Tikiņas un V. Krūgeres sapostā kafijas galda bērnu nometnes sabiedriskajās telpās. Par sarīkojuma norisi rūpējās M. Lorbergs.

—mo—

Gleznotāja

Jāņa KALMITES

DARBU IZSTĀDE

26. un 27. nov. Latviešu namā Toronto

Atklāšana 26. nov. pl. 16.00.

Turpat pl. 19.00 Burtnieku izkārtojumā notiks

RIJAS VAKARS

ar piemērotu programmu un azaidu.

Ieeja Rijas vakarā pret ziedojumiem.

Visi laipni ielūgti

SVEICAM VISUS LATVIEŠUS
LATVIJAS DZIMŠANAS DIENĀ
18. NOVEMBRĪ

ar šiem trimdinieka Raiņa vārdiem:

Mēs negribam vergot ne Austrumam,
Mēs negribam kalpot ne Rietumam;
I Jāni, ir Miķeli turēsim svešus —
Tie kungi mums nebūs — mēs iztiksim bešus.

Mūsu nākotne ir tikai mūsu pašu rokās!

VALDEMARS BEBRIS

un

Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd

1682A Victoria Park Ave., Scarboro

darbinieki.

Mūsu birojs būs 18. novembrī slēgts.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

19. novembrī pl. 19. DV namā DV Toronto nod. rīko Andreja Eglīša vakaru.

19. novembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

20. nov. (svētdien), pl. 5 pēcp. Toronto universitātes Convocation Auditorium, 31 King College Rd., ziemeļos no College Str., iepretim McCaul, Latvijas valsts 18. nov. atcere. Svētku runu teiks viesis dzejnieks Andrejs Eglītis no Zviedrijas.

24. novembrī pl. 14. Toronto pensionāru sanāksme ar „Meža būdiņas romantika" atkārtojumu un koŗa mēģinājumu.

26. novembrī DV namā Ūdens kliņģeŗu balle ar DV Toronto nod. desmitnieku (pāri par 50 gadiem) sumināšanu. Spēlēs Runči.

25. novembrī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās Ziemsvētku tirdziņš.

26. un 27. novembrī Latviešu namā gleznotāja Jāņa Kalmītes gleznu izstāde.

27. novembrī pl. 14. Latviešu namā TLB rīko piecu latviešu ārstu paneļa diskusijas ar publikas piedalīšanos: „Narkotiskas vielas, alkohols un smēķēšana."

27. novembrī pl. 5 pēcp. Bickford Park vidusskolā Dainas koŗa tautas dziesmu koncerts.

3. decembrī Bickford Park vidusskolā „Seši mazi bundzinieki" atkārtojums.

1. decembrī pl. 20.30 Aladin teātrī, 2637 Yonge Street (ziemeļos no Eglinton pazemja) V. Richtera komēdijas Pīlēns izrāde. Ģimnazijas drāmatiskā pulciņa iestudējums.

2. decembrī pl. 20 vakarā Sv. Jāņa baznīcas zālē LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs atklās Ārijas Ozolas gleznu izstādi. Izstāde atvērta 3. un 4. decembrī no pl. 13—21.

3. un 4. decembrī DV Ziemas Svētku tirdziņš DV namā.

3. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā **koncerts Ziemas svētku ieskaņai.** Piedalās soprāns Silvija Erdmane, tenors Ivars Gaide, baritons Torilds Barbins un ērģelniece Anita Rundāne.

10. decembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

11. dec. pl. 17. Sv. Andreja baznīcā koncerts par labu Sidrabenes jaunceltnei. Piedalīsies Anita Rundāne, Toronto vanadžu koris Zīle, vīru ansamblis Kalvis un Sv. Andreja draudzes koris. Jauna programma.

31. decembrī Valhalla Inn telpās Toronto korp. kopa rīko Jaungada sagaidīšanu. Informācija un galdu rezervēšana pie A. Vanaga, tālr. 839-1822.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

28. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alle no Filadelfijas, ASV

20. aprīlī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, Rasma Lielmane, vijole.

Jūlija Popeļa gleznu izstāde

Jūlijs Popelis mums pazīstams jau daudz gadu kā veikls kluso dabu un puķu gleznotājs. Šais gleznieciības nozarēs viņš sasniedzis atzīstamu profesionālu veiklību un patiesi sagādā baudījumu d udzajiem viņa mākslas cienītājiem. Šoreiz Popeļa izstādē Sv. Jāņa baznīcā Toronto bija tikai viens klusās dabas gleznojums — Zilā tasīte. Šeit varēja redzēt Popeļa spēcīgās krāsas, pat pārdrošo triepienu, dzirkstošas gaismas spīdumu, spēcīgu kompoziciju. No pārējām lielākais vairums gleznu bija ainavas. Tās varētu sagrupēt divās grupās: vietējās ainavās un Latvijas lauku un pilsētu gleznojumi.

Viegli saskatāms, ka Popeļa interesi vairāk saista Latvijas skati. Jo sevišķi viņš iemīļojis Latvijas baznīcas. Šo architektorisko formu gleznojumi techniskā pieejā viņam šķiet tuvāki, varbūt daudz gleznoto kluso dabu rezultātā. Saules apgaismotajās celiņu virsmās Popelis var brīvāk izlietot savas krāsu attiecību zināšanas un nojautas. Izceļas Doma baznīcas lapidārais krāsu izveidojums. Tāpat pārliecina arī Jēkaba baznīcas attēli. Popelim neparastā vēsā gammā gleznotā, stilizētā Aglonas baznīca arī atstāja paliekamu iespaidu.

No tīrām ainavām gleznieciskā ziņā darē spēcīgākās šķiet Kāpas un Vētraina diena. Laba krāsu izvēle, laba kompozicija, svaigi saglemotas virsmas. Saules puku dinamiskais attēlojums, kā arī parādītā dziļā izpratne par šīs pukes raksturu un uzbūvi, rāda Popeļa spēju izvēlēties gleznieciskus problēmu un to sekmīgi atrisināt.

Ka gleznotājam ir pa spēkam arī figurālas kompozicijas, rāda viņa Pikniks. Figūru attēlojumos nojaušams Popeļa mākslas solidais pamats. Ja tam pievienojam viņa meklētāja un izmēģinātāja garu, tad varam būt droši, ka mākslinieka radošā dvēsele vēl ilgus gadus neapsiks un ienesīs mūsu mākslā jaunas un paliekamas vērtības.

Jānis Kuga

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

11. februārī pl. 19 vīru koŗa Viesturs koncerts Lietuviešu zālē Bloor ielā.

1. aprīlī, sestdien, pl. 19 Toronto vanadžu koŗa Zīle 6. gadskārtējais koncerts Lietuviešu zālē, 1021 College St.

HAMILTONA

19. novembrī 18. novembŗa svinības MacMaster universitātes telpās. Svinīgs akts — saviesīgs vakars.

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Roberts restorānā. Rīko Hamiltonas DV.

BĒRZAINE

27. novembrī pl. 12 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības Bērzainē.

Latviešu vainags ar nacionālo krāsu lentēm pie Kanadas brīvības cīnītāju pieminekļa Toronto pilsētas vecā nama priekšā. To Varoņu piemiņas dienā, 11. novembrī, nolika LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs (pa kreisi) un DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons. Kreisajā pusē Zinta Briede, labajā — Rita Miķelsone tautas tērpos. Foto: J. Liģers

Latviešu vainags pie Kritušo pieminekļa Toronto

Kad visā Kanadā 11. novembrī atzīmēja Varoņu piemiņas dienu par godu abos pasaules karos kritušajiem cīnītājiem, šajā atcerē Toronto iekļāvās arī latvieši. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons nolika latviešu vainagu pie krituošo pieminekļa, Toronto vecās pilsētas valdes nama priekšā.

Visi vainagi no dažādām iestādēm un organizācijām, ieskaitot latviešu nacionālās krāsās darināto vainagu, pušķoja pieminekli, vēršot tūkstošiem gaŗāmgājēju uzmanību arī pēc šīs piemiņas dienas. Pie latviešu vainaga nolikšanas asistēja divas TLTA ģimnazijas audzēknes — Zinta Briede un Rita Miķelsone.

Tieši pulksten vienpadsmitos ap 5.000 torontiešu, kas bija sapulcējušies pilsētas valdes nama priekšā, pieminēja krituošos ar divu minūšu klusuma brīdi.

Ontario valdības vārdā vainagu nolika Paulīna Makgibona, sekojot svētbrīdim un parastajām runām. Galveno uzrunu teica Toronto pilsētas galva Dēvids Krombijs, atgādinot, ka vēstures teečjumā šo krituošo varoņu vārdi nekad nilnīgi neizdzisīs no mūsu atmiņām.

Oficiālajā varoņu piemiņas aktā no baltiešu saimes vēl piedalījās LNJAK priekšsēdis Imants Purvs, Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents Lās Leivāts, Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks un LNAK valdes loceklis Aleksandrs Joma. Piemiņas sarīkojums beidzās ar Kanadas un Lielbritanijas himnas nodziedāšanu.

Pēc tam latviešu organizāciju pārstāvji pulcējās Šeratona viesnīcas Elgin istabā preses pieņemšanā. Diemžēl, vairāki lūgtie kanadiešu preses darbinieki nebija varējuši atrast laiku, lai uzklausītu latviešu sūdzības par cilvēka tiesību apspiešanu zemēs aiz dzelzs aizkara.

A. Joma paskaidroja, ka viņš izsūtījis aicinājumus visiem trim Toronto dienas laikrakstiem, kā arī CBC radio raidītājam. Speciāli ielūgumi uz preses konferenci izsūtīti arī redzamākajiem kanadiešu ievadniekiem, kas darbojas pie laikrakstiem Toronto Star, The Globe and Mail un Toronto Sun.

Vislabvēlīgāk atsaucies Globe and Mail ievadnieks Diks Bedos (Dick Beddoes), kas apsolījies nākotnē savā nodaļā veltīt vietu latviešu jautājumā, sakarā ar pašreizējo drošības konferenci Belgradā. Star ievadnieks Breisvaits paskaidrojis, ka viņš ar politiskām lietām nenodarbojas, bet Toronto Sun ievadnieks un redaktors Pīters Vorsingtons (Peter Worthington) nav bijis sastopams, jo pēdējais atradies ārpus Toronto.

Visu šo iemeslu dēļ plānotā kanadiešu preses pieņemšana neizdevās gluži, kā bija iecerēts. Preses konferencē sabiedriskie un politiskie darbinieki pakavējās pārrunās par mūsu turpmāko politisko stratēģiju cīņā par brīvības atgūšanu visās Pad. savienības okupētajās zemēs.

Dr. L. Leivāts bija visu sarunu uzmanības centrā, izrādot sevišķu interesi par latviešu nākošo politisko akciju, t. s. Brīvības sardzi (Vigil of Freedom) pie jaunā Toronto pilsētas valdes nama, kas paredzēta šīs nedēļas nogalē, par ko tuvāka paskaidroja LNJAK valdes priekšsēdis Imants Purvs, izceļot LNJAK jauniešu aktīvitāti šīs sardzes organizēšanā piektdien, 18. novembrī. Brīvības sardzes latviešu centros ilgs visu dienu — no pl. 7 rītā līdz 7 vakarā. Toronto tā beigsies ar kopēju gājienu uz Latvijas valstssvētku dievkalpojumu pl. 7.30 vak. Sv. Andreja baznīcā. 20. novembrī 18. novembra akts pl. 5 pēcp. Toronto universitātes Convocation auditorijā.

A. K.

Solisti Bruno Skultes piemiņas koncertā Sv. Andreja baznīcā Toronto. No kreisās: L. Lipomanis (tenors), I. Paupe (kontraalts), S, Erdmane (soprāns) un K. Grinbergs (baritons). Foto: J. Liģers

Bruno Skul dalījās Kon

Bruno

Šai konce ņadušies tāl Rotas koris Aldiņu un N ris, kuŗu d sons, kā a Erdmane, s kontralts, nors. Kārlis ērģelniece teicēja Rit

Program Skultes tau jumu: Dzi augu, kam

Patiesi

Savā pēd fonda valde mo pastāvē nojoties Bai valdes sast redzētie sep fonda valde Balodis, Ul ris Kirsons, ta Utināne

Sēdes da mumu par tika izveid lē. To galv sekmēt fon viešu kolo sniegt info dzekļus. Šie māks no DV

Fonda va konstatēja, šim sniegta palīdzību l bas atbalst dzību vārēs Valde apst bas pamatu zolūciju:

Otrā pas zem vācu pācijas,

DZIE

Ieejas k

Bērnie

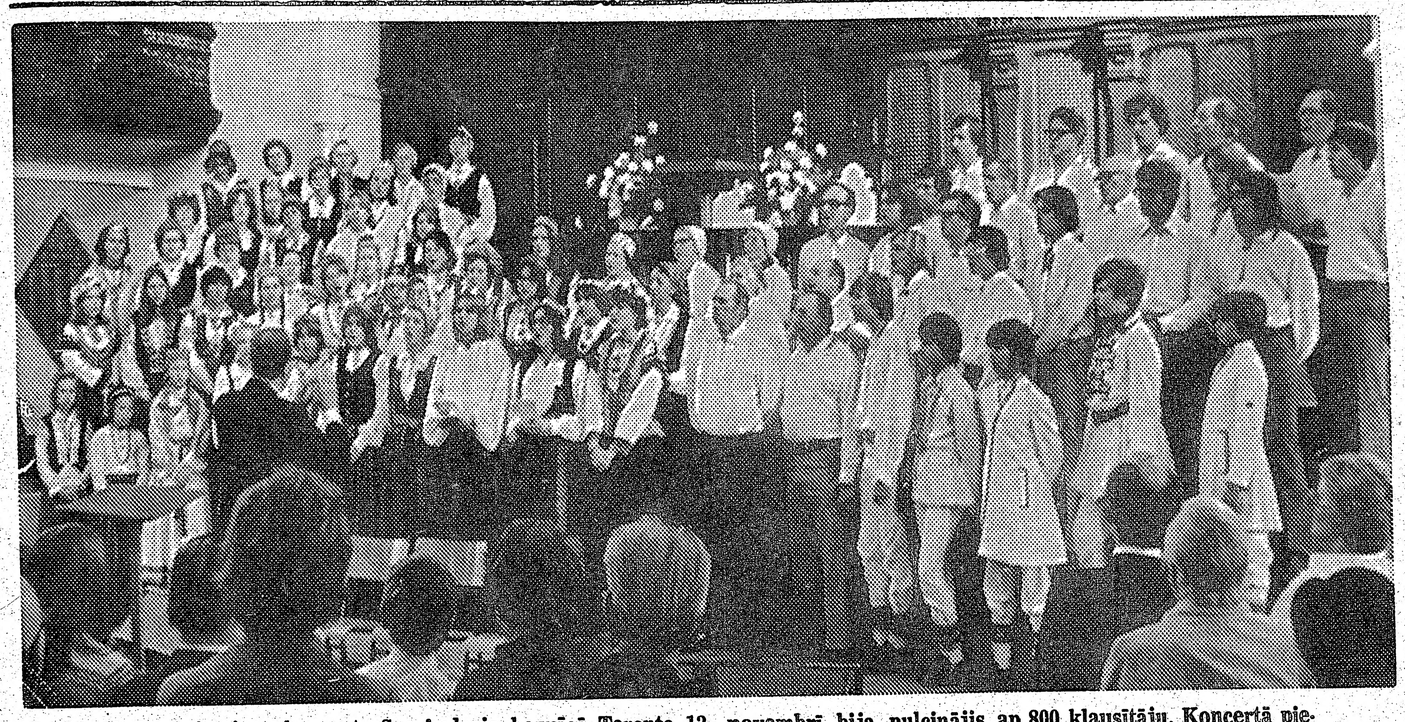

Bruno Skultes piemiņas koncerts Sv. Andreja baznīcā Toronto 13. novembrī bija pulcinājis ap 800 klausītāju. Koncertā piedalījās Konektikatas Rotas un Ņujorkas latviešu koris diriģentu V. Aldiņa, A. Jansona un Ilzes Akerbergas vadībā.
Foto: J. Liģers

Bruno Skultes piemiņas koncerts

Šai koncertā Toronto bija ieradušies tāli viesi: Konektikatas Rotas koris ar diriģentu Valdi Aldiņu un Ņujorkas latviešu koris, kuŗu diriģē Andrejs Jansons, kā arī solisti — Silvija Erdmane, soprāns, Ilga Paupe, kontralts, Leo Lipomanis, tenors. Kārlis Grīnbergs, baritons, ērģelniece Ilze Akerberga un teicēja Rita Gāle.

Programma sākās ar Br. Skultes tautasdziesmas sabalsojumu: Dziedot dzimu, dziedot augu, kam sekoja Ald. Kalniņa Ariet, brāļi, papuvītes, ar diriģenti Ilzi Akerbergu. Em. Dārziņa Mēness starus stīgo, J. Norviļa Tumši, tumši tie mežiņi, Aiz kalniņa linus sēju diriģēja V. Aldiņš. Jāizceļ pēdējā dziesma, kuŗu daiļskanīgi sabalsojusi jaunā komponiste Dace Štauvere - Aperāne. Tā izskanēja svaigi; jo sevišķi izteiksmīgi bija vīriešu balsu kontrapunktiskie iekritieni. Interesanta un nedzirdēta bija Jēkaba Graubiņa apdare tautasdziesmai Grieziet ceļu. Gan gadījās kļūmes, bet tāla ceļa mērotājiem tās ir jāpiedod.

Programmas galvenais darbs bija Bruno Skultes simfoniskā poēma Daugava, ar J. Raiņa tekstu, kuŗu poēmai bija sakartojusi Tonija Kalve. So brīvo mūzikas formu, kas radus.es romantisma kustības ietekmē, komponists bija izvēlējies savu dziļāko patriotisko izjūtu izteikšanai. Simfoniskā poēmā mūzika iekļauj un apvieno kā literāro, tā drāmatisko un glezniano elementu. Komponists te sakausējis mūzikālo izdomu ar izvēlētās dzejas ideju. Tā, piemēram, upes plūdumu viņš tēlojis straujiem, mainīgiem akordiem; veļu laivas aiŗu rakstu — ar atbilstošiem ritmu grupējumiem. Chromatiskie, lejup slīdošie gājieni vairākās vietās izcēla dzejas skumjo noskaņu. Diriģents Jansons, tāpat koris un solisti, par cik tas bija viņu iespēju robežās, centās sniegt šā darba apzinīgu atskaņojumu. Dziedājumi visumā bija droši un skanīgi, kaut arī soprāna partijas augstā tesitura Silvijai Erdmanei sagādāja manāmas grūtības. Varēja vēlēties arī skaidrāku dikciju.

Jansona diriģēšanas veids bija korekts un ieturēts, bet ja no viņa apvaldītajām kustībām būtu pašķilusies kāda dzikstele, priekšnesums būtu kļuvis krāsaināks,

Simfonisko orķestri aizstāja Ilzes Akerbergas drošā ērģeļu spēle.

Prieks bija noraudzīties koristu jaunajās sejās, kas programmu dziedāja no galvas. Paši mazākie, košos tērpos izskatījās kā skaistas, uzpostas tautiskas lelles, dziedāšanā tie turējās līdz pieaugušiem.

Ja otrā pasaules karā vācu okupācijas vara čechiem aizliedza atskaņot Smetanas Moldaviu, tad, jādomā, tāds pats likteņis būtu bijis arī Skultes Daugavai, jo abās kompozicijās upe bija kļuvusi par poētisku simbolu, kuŗa cieši bija saliedēts patriotiskais satraukums un pacilātība, kopā ar mūzikālo izteiksmi. Skultes Daugava ir iespaidīgs un latvieša sirdij tuvs darbs.

Daugavu, Latvijas lielāko upi, apdzejojuši neskaitāmi dzejnieki, nosaukdami to par ūdeņu māti, uz kuŗu satek lāses no visām Latvijas ežmalām. Skultes darbā mūzika kopā ar dzejnieka domām un vārdiem ir radījusi apoteozi, kas būt paliekoša vērtība mūsu mūzikas literātūrā.

Klausītāji piecēlušies pateicās tālajiem viesiem ar aplausiem un ziediem. Komponista atraitnei Birutai Skultei rīkotāji pasniedza sarkanas rozes.

Mārta Tūtere-Kundrate

Patiesības fondam viens gads

Savā pēdējā sēdē Filadelfijā fonda valde atskatījās uz pirmo pastāvēšanas gadu. Pievienojoties Baibai Šmitai - Kalējai, valdes sastāvā tagad ir paredzētie septiņi locekļi. Pārējie fonda valdes locekļi ir Olģerts Balodis, Uldis Grava, māc. Māris Kirsons, Ints Rupners, Anita Utināne un Māra Zieduņa.

Sēdes dalībnieki pieņēma lēmumu par fonda darbinieku tīkla izveidošanu brīvajā pasaulē. To galvenais uzdevums būs sekmēt fonda mērķus katrā latviešu kolonijā, šinī gadījumā sniegt informāciju un vākt līdzekļus. Šie darbinieki vairumā māks no DV aprindām.

Fonda valde ar gandarījumu konstatēja, ka palīdzība līdz šim sniegta trim personām, kas palīdzību lūgušas. Ja sabiedrības atbalsts turpināsies, palīdzību vārēs sniegt arī turpmāk. Valde apstiprināja savu darbības pamatu, pieņemot šādu rezolūciju:

Otrā pasaules kaŗa laikā, kā zem vācu, tā zem krievu okupācijas, Latvijas territorijā notika kaŗa noziegumi. Par tiem nav atbildīga latviešu tauta, bet gan atsevišķas personas, kuŗām atbildība par savu rīcību ir jānes brīvas tiesas priekšā. Tādēļ veicināma pēc iespējas ātra apsūdzību izmeklēšana pret katru latviešu izcelsmes personu, dodot iespēju apsūdzētam nodot pilnīgu liecību par notikumiem un aizstāvēties brīvo valstu likumu robežās.

Sēdes laikā revidēja fonda kases grāmatas. Revīzijas komisija tās atrada nevainojamā kārtībā un saskaņā ar fonda darbības noteikumiem.

Nesen fonds izdeva mazu brošūru, kas dod atbildes uz tādiem jautājumiem kā piem: kas ir Patiesības fonds, tā mērķi, kam pieder un kas to pārvalda. Ieinteresētie var šo brošūru pieprasīt, rakstot:

Latvian Truth Fund Inc.
P. O. Box 1682
Grand Central Station
New York, N. Y. 10017

I. R.

Pulcēsimies Teātŗa dienās Klīvlandē

TĀS NOTIKS
NO 24. — 26. NOVEMBRIM

„Jau kopš Žūpu Bērtuļa un pirmo Uguns un nakts izrāžu laikiem latvieši teātŗa mākslu ir iemīlējuši", norāda Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis Jānis Riekstiņš, piemiņēdams Ziemeļamerikas Latviešu Teātŗu apvienības 6. teātŗa dienas Klīvlandē, ko rīko šejienes organizācijas un draudzes. Ar izrādēm piedalīsies DV teātris Kanadā, Grand Rapidu Latviešu biedrības teātŗa kopa un Čikagas mazais ansamblis, sniegdami mūsu labāko drāmaturgu darbus.

Teātŗa kopu sniegumus izvērtēs paši skatītāji, nododami savus atzinumus par vislabāk tēloto lugu. Izrāde, kura saņems balsu vairākumu, iegūs īpašu balvu, ko sagādās Teātŗa dienu rīcības komiteja sadarbībā ar organizācijām un draudzēm. Ādolfa Alunāna celojošo balvu pieškirs Teatŗa dienu žūrijas komisija. Var sagadīties, ka šīs divas balvas saņems divi vai arī abas viens ansamblis, tas atkarīgs no žūrijas komisijas un skatītāju izvērtējuma, kas risināsies atsevišķi bez savstarpējas sazināšanās.

Teātŗa dienu rīkotāji atcina tautiešus apmeklēt teātŗa izrādes un piedalīties lugu sniegumu izvērtējumā. Baltiesīgi būs skatītāji, kas apmeklēs visas Teātŗa dienu izrādes. Apmeklēdami izrādes, sekmēsim arī drāmas mākslu, kas nozīmīga mūsu pastāvēšanai, latviešu valodas kopšanai un savstarpējas vienības radīšanai. Teātŗa izrādes radīs arī jaunas atziņas un rosinās mūsu nacionālos centienus, kas nedrīkst sarukt, rūpējoties par mūsu tautas kultūras pastāvēšanu un drāmas mākslas augšupeju.

Apmeklešim Teātŗa dienu izrādes Klīvlandē!

J. E.

Izīrējama
6 istabu māja
Scarboro ar 1. janvāri.
Zvanīt Toronto 691-8718.

DAINAS KORIS
DZIEDĀS TAUTASDZIESMAS
27. novembŗa KONCERTĀ
Bickford vidusskolā, 777 Bloor St. West.
Sākums pl. 17.00.
Diriģēs: Alma Skudra Kārkliņa un
Vizma Maksiņa.
Ieejas kartes: $4; studentiem, pensionāriem un invalidiem $2.
Bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva.

Čikagas Latviešu biedrības sezonas atklāšanas sarīkojumā biedrības priekšnieks V. Vīksniņš pavēstīja, ka sarīkojuma atlikums paredzēts biedrības nama tālākai izveidošanai. Programmu ievadīja Kr. Barona skolas kokļu ansamblis Kaiva V. Višņeļa vadībā. Attēlā no kreisās: K. Šīmane, M. Šīmane, I. Norgello un S. Pavlovičs. Programmā vēl piedalījās G. Šīmanis (baritons), Čikagas vanadžu dubultkvartets T. Ozoliņa vadībā un K. Dzelmes vadītā tautas deju kopa Dzelmieši.
Foto: V. Jaunkalnietis

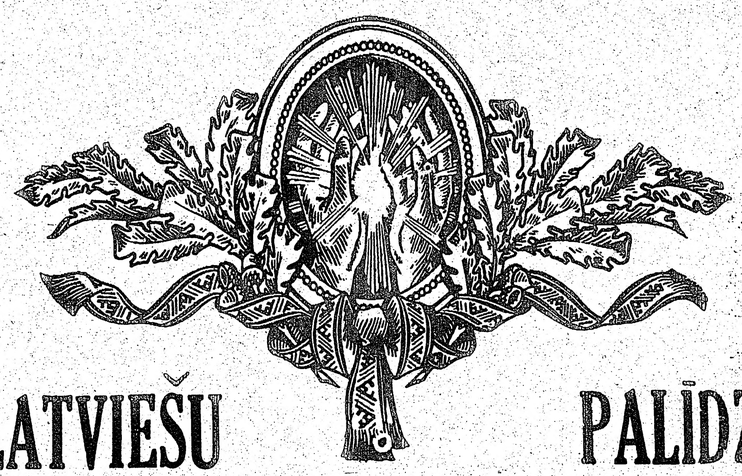

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

Sakarā ar Latvijas valsts proklamēšanas dienas — 18. novembŗa atceri, Fonds paziņo, ka ikviens/a tautietis/te, kas pieteiksies apdrošinājumā līdz 1977. gada 5. decembrim ar izpildītu attiecīgu Fonda veidlapu un tiks šeit zemāk atzīmētos Fonda apdrošinājumos uzņemts, tos iegūs bez uzgaides laika, bez iestāšanās maksas un tam nebūs jāmaksā par apdrošinājumu visu šī gadā atlikušo laiku, t. ir. no apdrošinājumā uzņemšanas dienas līdz 1977. gada 31. decembrim.

DZIVIBAS APDROŠINĀJUMU KASE — apdrošina par dažādām summām līdz $3,500.00. Mirstot nelaimes gadījumā, apdrošinājumu izmaksā dubultā apmērā — līdz

$7.000.00

PAPILDUS APDROŠINĀJUMU PLĀNS

šinī plānā uzņemtiem izmaksā atsevišķu naudas summu, papildus jebkuŗiem veselības apdrošinājumiem, par laiku, kas pavadīts ārstējoties slimnīcā. Plānam ir vairākas apdrošinājumu grupas, piemēram III grupa izmaksā, sākot ar pirmo slimnīcā ievietošanas dienu līdz $150.— par katru slimnīcā pavadīto nedēļu, bet ārstējoties nelaimes gadījuma dēļ, maksā arī vēl pēc slimnīcas atstāšanas, līdz 4 nedēļām. Kopā par visiem ārstēšanās gadījumiem ievietojoties slimnīcā III grupa izmaksā līdz maksimālai summai

$15,000.00

Šī plāna SPECIĀLĀ GRUPA izmaksā ārstētam dalībniekam par katru viņa pēc 5. dienas slimnīcā pavadīto diennakti, bet ja ievietošana slimnīcā notikusi nelaimes gadījuma dēļ, tad maksā par katru diennakti, sākot ar pirmo dienu pēc ievietošanas slimnīcā līdz

$250.00 nedēļā

Kopā par visiem ārstēšanās gadījumiem ievietotiem slimnīcā, Speciālā grupa izmaksā līdz māksimālai summai

$25,000.00

PŪRIŅA DĀVANA — Fonda dalībniecēm, jaunpiedzimušo bērnu mātēm, kuŗām arī vīrs ir Fonda dalībnieks, izmaksā pūriņa dāvanai $100.—.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS savu dalībnieku ārstēšanai, nelaimes, nāves un citos bēdu piemeklējuma gadījumos jau izmaksājis tuvu pie

$9,000,000.00

IESTĀJOTIES AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDĀ, IKVIENS SAGĀDĀ SEV UN GIMENEI NE TIKVIEN LABU NODROŠINĀJUMU NEBALTĀM DIENĀM, BET ARĪ STIPRINA MŪSU LATVISKO KOPĪBU, NACIONĀLĀS DZĪVES TURPINĀŠANOS UN LATVIEŠU SOCIĀLO LABKLĀJĪBU.

Tuvāka informācija par šiem apdrošinājumiem un apdrošinājumu maksājumiem pieprasāma Fondam ar zemāk iespiesto kuponu.

Šeit nogriezt

Tuvākas informācijas un apdrošinājumu pieteikumu vaidlapu pieprasījuma kupons.

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.

P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117

Lūdzu piesūtīt man tuvāku informāciju par izmaksājamām summām un dalībnieku maksājumu likmēm, kā arī pieteikšanās veidlapas zemāk atzīmētiem apdrošinājumiem.

Katrai personai, sākot ar 18 gadu vecumu (Papildus apdrošinājumu plānā ar 16 gadu vecumu) jāizpilda sava veidlapa.

☐ DZIVIBAS APDROŠINĀJUMAM
(var pieteikties līdz 70 gadu vecumam) ..... apdrošināmo vecums ..... veidlapu skaits

☐ PAPILDUS APDROŠINĀJUMU PLĀNĀ
(var pieteikties visi, sākot ar 16 gadu vecumu) ..... apdrošināmo vecums ..... veidlapu skaits

Mr., Mrs., Miss .....
(Uzvārds un vārds)

Adrese .....

DV Druvas nod. 15 gadi

Ja Daugavas Vanagu organizācijas skaitliski lielās nodaļas ieskaitāmas aktīvo cīnītāju rindās, mazajām ir veicams kāds cits vitāli svarīgs darbs, ko varētu salīdzināt ar cīnītāju apgādi. Ne visas mazās nodaļas to saprot un apzinās. Tikai par tik, par cik tās piedalās un atbalsta šos cīnītājus mūsdienas jaunajos „kaŗa laukos", organizācija gūst savu pastāvēšanas jēgu un nozīmi.

Šādā cīnītāju apgādes postenī jau 15 darbības gadus atradusies Druvas nodaļa ar A. Kalniņu priekšgalā. Nodaļā ir tikai 27 biedri, ieskaitot vanadzes, bet viņu uzņēmība, čaklums un labestība ne vienu vien reizi savos sarīkojumos piesaistījusi kā programmas veicējus, tā klausītājus. Vērojot 15 g. atceres svētku viesus, kas bija ieradušies no tuvām un attālām DV nodaļām — Londonas, Kičeneras, Hamiltonas, Toronto, Bramptonas, u.c. — jāatzīst, ka labs darbs darītājam atdarās, jo Druvas nodaļas priekšnieks A. Kalniņš un vanadžu priekšniece M. Beņķīte vienmēr ieradušies arī citu nodaļu sarīkojumos.

Svinīgā karogu parāde izskanēja ar DV vīru koŗa Kanadā priekšnieka Elmāra Krūkas teikto Daugavas vanagu svinīgo solījumu. Kritušos cīnītājus un mirušos organizācijas biedrus pieminēja, noklausoties J. Kalniņa Lielo jundu DV vīru koŗa Kanadā izpildījumā. Prezidenta Dr. Kārļa Ulmaņa simtgades atceri īsā uzrunā pieminēja rakstniece Tonija Krūka.

Par nodaļas veikumiem 15 darbības gados pastāstīja nod. priekšnieks A. Kalniņš. Vispilgtāk tās sīksto izturību, gribu darboties, kā arī materiāli lielo uzupurēšanos raksturoja „latviešu pagasta" Lauksaimnieku biedrības priekšnieks E. Bukovskis. Cildinoši, sirsnīgi apsveikuma vārdi un laba vēlējumi savukārt apliecināja nodaļas vanagu un vanadžu aktīvitāti. DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons apbalvoja Dr. A. Šteinu ar DV Kanadas valdes atzinības rakstu, bet ilggadējo vanadzi Tāliju Plūdumu ar augstāko organizācijas balvu, DV nozīmi zeltā.

DV vīru koris Kanadā kaŗavīru dziesmu vakarā gan skumjās, gan priecīgās skaņās pārstaigāja mūsu bijušo cīnītāju agrākās tekas dzimtenē un cīņu laukos. Ar dāsnu roku Druvas saimnieces Marija un Astrīda Beņķīte ar Tāliju Plūdumu bija sarūpējušas viesiem bagātīgu azaidu. Acij pievilcīgu vanagu emblēmu bija veidojis H. Ozoliņš, kas greznoja skatuvi rudens zelta skartu sēru vītolu logatā.

Kad DV vīru koŗa Kanadā skaņu meistars I. Ķipis uzsāka savus pienākumus, šelburnas leģiona zāli pāršalca latviski iedziedātā un latviešu orķestŗu iespēlētā deju mūzika.

Tonija Krūka

Pārtraukumi tiesas prāvās

Tiesas prāva Nujorkā pret B. Maikovski pārtraukta. Tiesnesis šo sēdi bija izsludinājis par publikai slēgtu, bet ar to nebija apmierinātas vairākas civīlo tiesību organizācijas. Tās iesniegušas tiesai priekšlikumu sēdi izsludināt par atklātu. Par šī jautājuma izšķiršanas laiku tiesas process pret B. Maikovski bija pārtraukts. Tāpat līdz 5. decembrim atlikta prāva pret Vili Hāzneru. Apsūdzības atlikšanu Imigrācijas pārvaldes advokāts motivēja ar to, ka pēc V. Hāznera aizstāvja advokāta I. Bērziņa argumentiem un 7 liecinieku nopratināšanas sūdzētāji nonākuši citādā situācijā, tāpēc pārvalde šādā stāvoklī neesot paspējusi sagatavot apsūdzību. Imigrācijas tiesa Baltimorē uzsākusi līdzīgas apsūdzības iztiesāšanu pret apsūdzēto Kārli Detlavu.

Vk.

Māc. V. Fricsones godināšana

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē par nozīmīgu notikumu izvērtās līdzšinējās teoloģijas kandidātes Veras Fricsones godināšana sakarā ar viņas neseno ordināciju mācītājas amatā Čikagā. Māc. V. Fricsone piedalījās arī dievkalpojumā, ko vadīja māc. J. Mednis. Baznīcas zālē latviešu skolas un draudzes darbinieces bija klājušas azaida galdu, kur māc. J. Mednis savā uzrunā cildināja māc. V. Fricsones lielo devumu reliģiskās dzīves kopšanā un jaunatnes audzināšanā, ko tā veikusi ilgus gadus. No latviešu skolas bērnu vecākiem un skolotājiem sveica padomes priekšsēde Ilze Runka, skolēnu vārdā skolot. Z. Lapsiņa, no draudzes — priekšnieks J. Siliņš (aploksne amata tērpa iegādei), no Mežvidu pārvaldes — E. Avots, studenšu korporāciju kopas — G. Kalēja, baptistu draudzes — Dr. R. Markus, latviešu biedrības — priekšnieks A. Grīnbergs, DV apvienības — priekšnieks A. Balodis, Vidienes apgabala dāmu komitejas priekšnieces uzdevumā H. Jansone. Vēl sveicināja O. Kerode (cimdu pāris), skolot. B. Maine un prof. O. Jirgensons, bet ar rakstu bija sveicis austrumu apgabala garīgais vadītājs prāv. A. Birznieks u.c. Vairāki nodeva ziedus un veltes.

V. Z.

Gaŗezera 6. Dziesmu dienas 1979. gadā

Aizvadīto Gaŗezera 5. Dziesmu dienu rīcības komitejas locekļi pēc organizācijas komitejas aicinājuma sanāca paplašinātā sanāksmē Dr. A. Dimanta ģimenes mājā pārrunāt paveikto un apspriest priekšdarbus nākošajām Dziesmu dienām. Sēdē bez 10 komitejas locekļiem piedalījās arī Latviešu tautas deju apvienības priekšniece Lidija Zariņa, valdes locekle Guna Asone, Dr. A. Dimants un Gaŗezera padomes goda priekšsēdis V. Treimanis. Sanāksmi atklāja un vadīja 6. Dziesmu dienu organizācijas loceklis R. Zuika.

Vairāku runātāju atzinums bija, ka aizvadītās dziesmu dienas izdevušās labi.

P. Austriņš ziņoja, ka iegādātas jaunas klavieres par 1700 dol. un nodotas Gaŗezeram kā piemiņa no Kārļa Ulmaņa 100 dzimšanas dienas atceres. Klavieru iegādei saziedoti pāri par 2200 dol.

Pēc R. Zuikas ierosinājuma nolēma nodibināt Gaŗezera dziesmu dienu mūzikas fondu un tanī jau tagad ieskaitīt klavieru iegādes atlikumu, kas ir pāri par 500 dol., dziesmu dienām rezervētos 500 dol. un Ed. Stota atstāto konkursa godalgu 125 dol. Tautieši aicināti šo jaundibināto fondu atbalstīt ar ziedojumiem, iemaksājot naudu Gaŗezeram ar atzīmi "Dziesmu dienu mūzikas fondam". Fondu pārvaldīs P. Austriņš, E. Brože un R. Zuika, bet tas glabāsies un būs Gaŗezera pārvaldes uzraudzībā un revizijā.

Nākošās dziesmu dienas noteiktas 1979. g. augusta beigās, pēc vidusskolas beigšanas. Tā kā šinī pašā laikā Tautas deju apvienība bija plānojusi arī 2 Tautas deju dienas, tad L. Zafiņa tās atsauca, uzsverot sadarbību ar Koŗa apvienību, lai neciestu latviešu jaunatnes latviskā audzināšana. Vairāki sēdes dalībnieki vēlējās abus sarīkojumus apvienot.

Pēc pārrunām vienojās, ka sadarbošanās vajadzīga, tāpēc 1979. g. Gaŗezera 6. Dziesmu dienas rīkojamas kopīgi ar tautas deju uzvedumu. Kā ieplānot abus sarīkojumus vienā nedēļas nogalē, lai tie atrastos vienādi labā situācijā, palika neizspriests.

Nobeigumā Gaŗezera prezidents A. Tidemanis pateicās visiem darbiniekiem par pieliktajām pūlēm, kas devušas atbalstu Gaŗezeram, īpaši pieminot P. Austriņu, A. Austriņu, R. Zuiku un E. Broži, kuŗu nopelnu rezultātā Gaŗezers ieguvis jaunas klavieres, kas atgādinās K. Ulmaņa piemiņu.

V. Bokis

SAVIENOTAS VALSTIS

GRAND RAPIDI

● Literārās kopas sanāksmē M. un O. Jansonu mājā Rokfordā pārrunāja Ilzes Šķipsnas prozas darbu Aiz septītā tilta. Tā iztirzājumu deva jaunās paaudzes skolotāja Sandra Laždiņa, izraisoties dzīvām debatēm. Sveicienus un īsu dzīves un literāro darbu apskatu bija atsūtījusi arī autore. Bija ieradies 21 interesents, daži arī no Kalamazū. Pēc divu stundu pārrunām notika kopas darba sēde, kuŗā pieņēma kopas darbības noteikumus. Sanāksmi vadīja kopas priekšniece J. Rumbega.

● Akadēmiskās kopas prezidijā izraudzīti: Dr. R. Markus par kopas vecāko, Ed. Avots par kopas vecākā vietnieku un sekretāru un A. Ļapsiņš par kasieri. -ts

● Latviešu biedrības teātŗa kopa atsākusi M. Teteres lugas Brīnumzālīte mēģinājumus izrādēm — Grand Rapidos 19. novembrī un Klīvlandē 24. nov., 6. Latviešu teātŗa dienās. Režisors Nik. Šubiņš.

Pulkvedis

Kārlis Tirzitis

atsevišķās studentu rotas kaŗavīrs,
dzimis 1898. gada 4. novembrī Rīgā,
miris 1977. gada 9. novembrī Montrealā

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu
Paticis nāves eņģelim,
Tam novēlam kapā miera dusu.

Kalpaka bataljona kaŗavīri

Arnolds Rencis

dzimis 1903. gada 15. janvārī,
miris 1977. gada 24. oktobrī.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

● Latviešu pensionāru biedrības sarīkojumā Latviešu biedrības namā izrādīja R. Blaumaņa 2 cēlienu komēdiju Zagļi E. Brūnas iestudējumā. Tēlotāji P. Mozulis, R. Korneta, M. Didrichsone, J. Siliņš, Z. Kornets, R. Bergmanis, V. Pole un D. Polokis savas lomas veica ar atzīstamu prasmi, izpelnoties skatītāju atzinību. Sufliere E. Bērziņa, dekorātors A. Pastars. Darbojās loterija. Par siltām vakariņām bija gādājušas L. Ugleniece, M. Millere, M. Šoka un E. Doniņa. Pensionāru biedrība pateicas visiem, kas atbalstījuši gadskārtējo sarīkojumu gan ar ziedojumiem, gan darbu. Nākošais saiets 28. novembrī pl. 12 Latviešu biedr. namā.

● Latviešu skolā jaunā vecāku padome konstruējusies šādi: Ilze Runka (priekšniece), Vija Šulte (priekšnieces palīdze), Velga Plāte (sekretāre), Dzintra Brozda (sekretāres palīdze), Ausma Ziediņa (kasiere), locekles — Marija Felkere, Irene Medne, Laima Veceziediņa, Brīve Grasmane un Brigita Dārzniece.

● Sakarā ar latviešu valodas kursu izkārtošanu Kentas universitātē, Klīvlandē, paredzēts iekārtot arī grāmatu krātuvi visās trīs baltiešu valodās. Tautieši aicināti ziedot latviešu grāmatas, žurnālus, laikrakstus, apkārtrakstus un dokumentu komplektus krātuves latviešu nodaļai. Grand Rapidos tie nododami Martai Kukainei, 512 Grand N. E., blakus Latviešu biedrības namam.

● Māc. Pauls Kļaviņš Latviešu biedrības namā plašā stāstījumā izgaismoja, kādas grūtības jāpārdzīvo latviešu tautai zem okupācijas varas. "Mūsu tauta iet bojā," viņš uzsvēra, „nevar pieļaut tās iznīkšanu, jo tautas morālais spēks iedragāts, alkohols plūst straumēm, ticība atņemta". Referents minēju, ko mēs varētu darīt, lai tautiešiem dzimtenē palīdzētu. Sanāksmes dalībnieki noskatījās arī trīs filmas par politiski iesīdzītajiem darba nometnēs. Apmeklētāju, visi vidējās un vecākās paaudzes ļaudis, bija ap 150.

● Māc. Verai Fricsonei, sakarā ar ordināciju, korporācija Dzintra, pie kuŗas viņa pieder, dāvinājusi mācītāja amata krustu.

● DV apvienības vanadžu kopa Latviešu biedrības namā bija noorganizējusi bērnu karnevālu. Nodarbības vadīja Vivianna Vanuška ar palīdzēm. Bērni saņēma pārsteiguma balvas.

● Grand Rapidu latviešu koris, sadarbībā ar Dziesmu vairogu un Kalamazū vīru kori, vietējā baptistu baznīcā rīkoja garīgu koncertu. Piedalījās arī Daira Kalnāja-Langena (klavieres), Katrīna Lēva (ērģeles), Nansija Bēra (soprāns) un Pēteris Lielzuika (tenors). Diriģenti: Dace Galēna, Velta Galēna, Jānis Avotiņš un Roberts Zuika. Programmā vairums bija nelaika bij. Dziesmu vairoga ilggadējā diriģenta Arnolda Kalnāja kompozicijas, arī Jāņa Norviļa, Ādolfa Ābeles, Andreja Jurjāna un Emīļa Melngaiļa skaņdarbi, pavisam 12 dziesmas.

V. Z.

DIENVIDKALIFORNIJA

● DV Dienvidkalifornijas apvienības rīkoto Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieku un lāčplēšu atceres vakaru ar lūgšanu ievadīja mācītājs E. Caune. Vakara atklāšanas uzrunai, ko teica apvienības priekšnieks E. Leimanis, sekoja mag. iur. T. Pētersona referāts — „Mūsu cīņa pret komūnismu", kurā referents apskatīja Marksa mācības izveidošanos un Kremļa komūnistu 60 gadu valdīšanas traģiskos rezultātus. Apbalvojumus par nopelniem DV organizācijas darbā saņēma A. Liepiņa un K. Kalēja. Mūzikālos priekšnesums piedalījās soprāns Brigita Jerumane M. Omiersas klavierpavadījumā nodziedot vairākas latviešu komponistu dziesmas. Pēc priekšnesumiem ķekoja balle un vanadžu sarūpētas vakariņas. K. K.

NUJORKA

● Nujorkas koncertapvienības rīkoto — bassbaritona Kārļa Bauera-Zemgaļa koncertu mazajā Karnegija zālē noklausījās 150 apmeklētāju. Eiropas viesis dziedāja Jāzepa Vītola, Arnolda Šturma, Emīla Dārziņa komponētās dziesmas un četru cittautu komponistu darbus. Klavierpavadījumu spēlēja koncertmeistars Pauls Klēmanis. Klausītājos bija arī dziesmu autors Arnolds Šturms, kas arī saņēma aplausus.

OMAHA

● Omahas latviešu ev. lut. draudze rīkoja mācītāja Paula Kļaviņa referatu, kas bija pulcinājis ap 70 klausītāju. Runātājs norādīja, kas jāpārdzīvo mūsu tautai dzimtenē, un minēja dažādus ceļus, kā mēs tautiešiem varētu palīdzēt. Izrādīja filmas "Ko slēpj padomju vara" un "Cietumu zeme." Dāmu komitejas locekles bija sagādājušas kafiju un maizītes.

● 80. dzimšanas dienu atzīmēja Roberts Velde. Viņu sveica latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas priekšniece V. Briede un pasniedza grāmatu. Omahas latviešu biedrības priekšnieks B. Austrums sacīja runu, bet dāmu komitejas priekšniece R. Austruma pasniedza ziedus.

M. Š.

(55. turpinājums)

„Žirbinskis jāaicina, viņš atnesīs lielu dāvanu!" Lūcija pastāvēja. Viņai bija arī īpaši mīluļi, kuŗus tā katrā ziņā vēlējās redzēt savā goda dienā. Tādi bija gandrīz visi latviešu puķu veikala īpašnieki.

„Tad jau jāaicina arī desu bodnieki, apavu labotāji un citi uzņēmīgi cilvēki, kas tāpat nav zemē metami"...

„Desu tev neviens klāt nenesīs, bet puķes gan, un nedomā tā dancot, ka otrā dienā tev apavi būtu labojami. Es jau zinu, uz ko tu mērķē, Mirdza liela dejotāja!" Lūcija atcirta.

Pastalnieks klusībā nopriecājās, ka Lūcija nebija ieradusies sakarnieku vakarā, kuŗā viņš visu laiku bija turējis savu roku uz Mirdzas ceļgala. Tad greizsirdības velniņš trakotu vēl vairāk.

„Kur tu tik daudz dzērienus nemsi?" Pastalnieks bažīgi iejautājās, kad sarakstā beidzot saskaitīja vairāk nekā pussimt vārdu.

„Par to nebēdā! Katram priekšā uz galda būs viņa glāze, ko uzdzert uz mūsu veselību, pārējais bufetē, lai katrs dzer par savu naudu, kamēr suns ģīmi laiza," Lūcijai lieta bija vienkārša.

Viņa sarunāja viesnīcā izdevīgu telpu, par kuru nebija jāmaksā, ja viesnīcnieks var apkalpot kāzu viesus pats ar savu bufeti. Lūcijai būs jāmaksā tikai par patērētām vakariņām. Viņa izvēlējās lētākās — cāļa gaļu ar rīsiem un desertam saldējumu ar ķiršu ogu.

„Bet kā ar deju mūziku, to taču par velti neviens nespēlēs? Pēc cāļa un rīsiem viesi gribēs izlocīt kājas," Pastalnieks interesējās.

„Trīs jaunie mūzikanti sarunāti no kaiminpilsētas, tie spēlēs par „maršu naudām", citu atlīdzību neprasīs."

„Kas tās par maršu naudām?" Pastalnieks nesaprata.

„Tu gan jocīgs!" Lūcija brīnījās. „Katram viesim ierodoties, mūzikanti pie durvīm uzraus pāris taktis. Ikviens uzmetīs uz šķīvja naudas zīmi un ar savu lēdiju zem rokas lepni iesoļos zālē."

Labāku izdomājumu nevarēja iedomāties. Pastalnieks paslavēja Lūciju par atjautīgo izdomu un aizgāja pie „Unisex" frizieŗa.

Kāzu dienas priekšvakarā no Rīgas kursiem bija atgriezies arī jaunais Pastalnieks Linards, mazrunīgs un saskābis. Laikam bija sadrūmis par tēva braukšanu laulības ostā.

„Lūcija ar varu uzbāzās," Pastalnieks mēģināja dēlam taisnoties., „Neļaunojies, ka esmu tev aizsteidzies priekšā," viņš kā atvainodamies vēl piebilda.

„Tas nav tas punkts!" Linards iesaucās.

„Jā, punkts vēl nav pielikts, vēl jau var viss grozīties," Pastalnieks nesaprata, par kādu punktu dēls īsti runā. „Vai manu brāli Andreju satiki?"

„Satiku."

„Un ko viņš teica, vai brauks?"

„Andrejam atkal uz vienu gadu pagarināts uzraudzības laiks," Linards nopūtās.

„Tad jau no ciemiem nekas neiznāks."

„Viņš nedrīkst atstāt Rīgu, un reizi mēnesī jāreģistrējas vietējā milicijas iecirknī."

„Bet Andrejam soda laiks sen jau beidzies"...

„Uzraudzību var atkal pagarināt no gada uz gadu, ja čekai tas vajadzīgs — līdz mūža galam."

„Ko tad viņš tādu nogrēkojies?"

„Saticies ar ārzemniekiem."

„Tu jau biji vienīgais, kas viņu apmeklēji...

„Ar to pietiek, sakars bijis," Linards strupi atbildēja.

„Kāpēc tad skrēji otrreiz uz Rīgu?" Pastalnieks dēlam pārmeta.

„Par to parunāsimies citreiz," Linards izvairījās.

Pastalniekam nebija arī laika ar dēlu ilgāk runāties, ja to var darīt citreiz, jo vēl bija izraugāms kāzu galda ceremonijmeistars, ko Lūcija uzticējusi vinam. Par tādu Pastalnieks bija iecerējis Juri Spoguli. Viņš gan nebija atjautīgs runātājs, bet, diendienā vadot latviešu klubu un pastāvīgi apgrozoties publikā, būs sabiedriskajās manierēs ielauzījies. Vajadzēs tačū pieteikt tikai apsveicējus, tikdaudz kā Lūcijas sarakstā ierakstītos viesu vārdus Spogulis izlasīt varēs. Ja pārteiksies, izlasīs otrreiz. Pastalnieks pats labāk spēja izlasīt ārsta receptes nekā viņas rokrakstu. Spogulim būs mokas, jo klubā darīšana tikai ar ciparīem. Būs jādod sekretārei Mirdzai pārrakstīt birojā uz mašīnas.

Kad Pastalnieks par to ieminējās Lūcijai, tā iesaucās:

„Ko, Prieduļa kundze, tas analfabēts?!"

Pastalnieks sarāvās, it kā viņam būtu iedzēlusi lapsene. Nekas, lai lapsene iztrakojas, vai tad viņš to nebija diezgan kaitinājis. Iedos Mirdzai pārrakstīt pa kluso.

Jauno amatu Spogulis uzņēmās vieglāk nekā Pastalnieks bija cerējis. Ja jau viss uz papīra melns uz balta uzrakstīts, tad bēdu nav. Ar piedzērušiem kluba apmeklētājiem bija daudz grūtāk tikt galā. Spogulis līdzīgu amatu bija jau veicis, izdalīdams medņieku sanāksmēs uzvarētājiem balvas, kur katram bija veltījams savs teicamais. Pateiks arī kāzu viesiem vārdu īstā vietā!

„Nu, vai Spogulis uzņēmās?" Lūcija jautāja, kad Pastalnieks bija atgriezies no kluba manāmi iesilis.

„Sākumā gan spirinājās pretim, bet beidzot pievārēju kā kaujamu jēru," Pastalnieks lielījās.

„Vai runāji ar Spoguli, ka viņam būs mūs arī jāsalaulā?"

„Par to tu man nekā neminēji," Pastalnieks bolīja lielas acis: Lūcija nemaz tik piedzērusies neizskatījās, lai gan pēdējā laikā aiz lielas laimes bieži ieķēra...

Ka Spogulis prata bārā veikli ieliet dzērienus un ar diviem pirkstiem iemest glāzē ledus gabaliņus, par to Pastalnieks bija pārliecinājies jau sen, bet ka viņš ar savu biezo galvu klusībā būtu izstudējis par mācītāju, tas likās pārdabiski. Varbūt ieskrējis ar pieri sienā un kļuvis par kādu sektantu sludinātāju?

„Nesludini tikai pats!" Lūcija apsauca lielo prātotāju. „Juris Spogulis ir mūsu dievturu draudzes dižvadonis un vīkšētājs. Viņš mūs savedinās pēc senajām senču paražām."

„Tad jau... tad jau... lieka visa cita gatavošanās: zāle,, mūzikanti, viesu saraksti," Pastalnieks stostījās.

„Mēs izbrauksim uz mūsu vasaras māju, kur notiks latviskās vedības, saproti, laulības. Pēc tam atgriezīsimies pilsētā kāzu svinībām. Tur viss norisināsies pēc modernām tradicijām," Lūcija pakaidroja.

(Turpinājums seķos)

Arnis Akmentiņš

AICINĀJUMS

Visi, kam krūtīs puksť
latviešu sirds,
paceliet karogu —
brīvās Latvijas karogu —
sīkajām ķildām un
domstarpībām pāri!

Kopiet un sargājiet
tautas dvēseli,
slavisma mīstiklās
plucinātu;
svešai varai neļaujiet sagandēt
latviešu valodu!

Lai reiz nākotnē
atzeļ no jauna
šaustā un verdzībā
mocītā tauta.
Lai dzird pasaules
cietumu mūros
slāpēto kliedzienus:
Brīvību!
Taisnību!
Patstāvību!
Latviešu tautai pie
Baltijas jūras
vienotu nāciju,
vienotu saimi!
Arģentīnā, novembrī

Edvarts Tūters

LATVIJU, DIEVS, SARGI!

(18. novembrī)
Svešo darba dienu,
Melno trimdas nakti
Lūdzas sirds tik vienu:
— Taisnu vārdu saki
Dievs, par tautu savu!

Skaidras rādi zintis,
Gaišas iededz zvaigznes;
Gaŗām posta klintij
Lai redz laivu airēt...

Tu, kas ziedam laukā
Saules starus devis,
Negaisā un aukā —
Liec mums nākt pie Tevis!

Tiem, kas važās kalti
Pazemē vēl rokas,
Lejot sviedru šaltis
Sažūst bada mokās. —
Tiem, Kungs, stāvi klātu!

Noglaud' cīnītājus,
Kas bez acu gaismas
Atraitnes un bāŗus
Vadi ceļā taisnā.

Visu dzīvo sirdīs
Aizdedz ugunskuru;
Darbiem liec mūs tirdīt —
Atmest tukšu runu.

Vārgo šaubas kliedē,
Miegu projām raidi.
Dvēs'li spēkā briedē,
Sirdi sapņiem svaidi ...

Ved, Dievs, domas tuvāk
Mūsu mātes zemei;
Lai to svētu turam,
Ka tā mūsos nemirst...
Latviju, Dievs, sargi!

Ausma Jaunzeme

LAIMES NELAIME

viņš ņēma kausu, pildīja un
deva man
valgs bija medaiņs un
reibinošs dzintara krāsā
pārtaisot smago sudraba
trauku par zelta
mans laimes kauss gāja pāri
viena
tuksnesī klupu:
„es gribu dzert"
viņš ņēma kausu, pildīja to un
deva man dzert
asiņu sarkanais mirgojums
sudraba spoguli
mans nāves vīns bija
indigi rūgts
Strasfordā 1967. g.

RELIĢISKĀ DZĪVE

MĀC. V. VĀRSBERGS

Ja kāds saka: es mīlu Dievu...

18. NOVEMBRĪ

Mūsu tautas brīvības svētki ir kļuvuši par ikdienu. Tur — dzimtenē — ļaudis brīvību var pieminēt tikai klusībā, savās sirdīs. Šeit rietumos arī gan laikam nav gandrīz neviena, kas piektdien savam priekšniekam būtu sacījis: 18. novembrī man ir svētki. Es darbā nebūšu." Nu jau savas patvēruma zemes valodu protam pietiekami labi, lai varētu atbildēt uz šāda paziņojuma izraisītajiem jautājumiem un tā liecināt par mūsu tautas likteni. Nu jau esam pietiekami turīgi, lai varētu atļauties Latvijas brīvībai ziedot vienas dienas algu. Nu jau esam savā darba vietā pietiekami labi ieredzēti un cienīti, ka varbūt tikai vienu no tūkstoša demonstratīvas valsts svētku svinēšanas dēļ atlaistu no darba. Un tomēr — mūsu svētku akti joprojām ir tuvākajā sestdienā vai svētdienā. Ja arī ir kāds sevišķs dievkalpojums tieši 18. novembrī, tas notiek vakara tumsā . . . Rūgtu patiesību pateic Pāvils Johansons:

Mūsu šodiena gul kā laipa
starp divām ellēm:
Abās pusēs laizām asimilācijas saldo medu
(Rīga libre).

Šo saldo medu esam pārēdušies. Un tad, kā mācīja mūsu vecāsmātes, virsū ir jāēd sūri rutki. Ja mēs klausāmies runas sarīkojumos un lasām latviešu laikrakstus, tad dzirdam, ka šāda rutku kūre tiek atkal un atkal parakstīta; pret pārēšanos ar asimilācijas saldo medu tiek sludināta latviešu valodas mācīšana un mācīšanās.

Neapšaubāmi latviešu valoda ir ļoti svarīga. Ja savu tēvu valodu neprotam, tad nevaram dziedāt latviešu dziesmu, tad nespējam smelt no mūsu kultūras dzirdrajiem avotiem. Bet vai valodas mācīšana ir pats svarīgākais līdzeklis asimilācijas apkarošanai? Vai Pēteris Stučka neprata latviski?

Vai Vilim Lācim bija grūtības savā tēvu valodā rakstīt romānus? Vai Prolets Liepa savus bezdievju partijas rīkojumus baznīcai dod krieviski? Vai Pelše, sēdēdams starp Maskavas dižvīriem, savu tēvu valodu būtu aizmirsis? Un tomēr visi šie latvieši, savu valodu prazdami un runādami grūda un grūž mūsu tautu postā un nelaimē!

Valoda ir svarīga — tā ir nepieciešams darbarīks. Bet valoda nav un nevar būt latviskuma pamats. Vienkārt jau, valodu var lietot gan tautas celšanai, gan postīšanai. Otrkārt, nedodot valodas mācīšanai dziļu pamatojumu, neradot vēlmi pašā bērnā vai jaunietī valodu iemācīties, tā jāmācās tāpat, kā pēc pārēšanās ar medu negribīgi jāgrauž sūrie rutki.

Bet kaut mūsu šodiena būtu laipa starp divām ellēm, tomēr arī uz šīs laipas ir vieta, kur stāvēdami mēs vairs negribēsim snaicīties pēc asimilācijas medus, bet ar prieku meklēsim savu tēvu tēvu sakrāto un atstāto mantojumu — latviešu valodu, latviešu dziesmu, latviešu tikumu.

Esmu nešaubīgi pārliecināts, ka šī vieta, vienīgais īstais pamats mūsu pastāvēšanai, ir tautas mīlestība. Tāpec svarīgākais jautājums nav vis, kā mūsu bērniem un jauniešiem iemācīt latviešu valodu, bet gan, kā viņu sirdīs modināt un kopt tautas mīlestību.

Sevišķi smaga šī problēma tāpēc, ka šobaltdien tautas mīlestība nes maz tautām labuma, bet prasa no mums ziedot un upurēt. Ir viegli mīlēt visu to, no kā mums atlec kāds jūtams labums. Tāda mīlestība ir dabiski katram cilvēkam šūpulī likta īpašība. Vairāk vai mazāk apzinīgi, mēs protam arī izrēķināt, cik labuma drīkstam sagaidīt. Par tik tad arī atļaujamies mīlēt: ziedot un dot. Bet ar šādu cilvēcisku, dabisku mīlestību mēs tagad nevaram no asimilācijas saldā medus izvairīties. Mums ir jāmeklē citāda mīlestība — mīlestība, kas ir gatava dot un dot bez atlikuma, sev neprasot nekā. Tāda mīlestība mums nevienam šūpulī nav ielikta, tā nav šīs pasaules rakstura. Tā ir dāvana pasaulei, tā sakot "importa prece", ko pasaule tās pilnībā ir redzējusi tikai vienu vienīgu reizi.

Tās dievišķīgās mīlestības pilnība parādījās tad, kad Dieva vaigā līdzībā radītais cilvēks velnišķīgās dusmās sacēlās pret To, kurā Dievs mita savā pilnībā. Kad cilvēks Dievam darīja vislaunāko, kas cilvēka spēkos, kad krustā piesita Dieva vienpiedzimušo Dēlu — tad tomēr arī no krusta vēl atskanēja mīlestības vārdi:

"Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko tie dara" (Lk. 23 34),

tad Dievs cilvēkam darīja vislabāko. Un kad ar Kristus krustā piesišanu Dievam bija rokā visi nepieciešamie pierādījumi par cilvēka ļaunumu, kad Dievs varēja svētās dusmās iznīcināt visu sātanisko cilvēku cilti un nevienam nebūtu bijis vairs iespējams attaisnoties un aizstāvēties, arī tad Dievs sūtīja savu augšāmcelto Dēlu pasaulē apliecināt Viņa neizsīkstošo mīlestību. Tiešām:

„Redzama kļuvusi ir Dieva mīlestība mūsu starpā, Dievam savu vienpiedzimušo Dēlu sūtot pasaulē . . ." (1. Jāņa vēst. 4,9).

Esmu nešaubīgi pārliecināts, ka vienīgais drošais pamats mūsu pastāvēšanai ir šī Dieva mīlestība Kristū Jēzū. Bet nepietiek par šo mīlestību tikai runāt, jūsmošana vien nepalīdzēs ne mums pašiem, nedz mūsu tautai. Jau kristīgās baznīcas sākuma gados ap. Jānis brīdina no paplāpāšanas par mīlestību:

„Mīļie, ja Dievs mūs tā mīlējis, tad arī mums pienākas citam citu mīlēt. . . Ja kāds saka: "Es mīlu Dievu" un ienīst savu brāli, tad viņš ir melis; jo kas nemīl savu brāli, ko viņš ir redzējis, nevar mīlēt Dievu, ko viņš nav redzējis"
(1. Jāņa vēst. 4,11.20).

Visnežēlīgāko nāves rīku — karātavas, pie kā Jēzus Kristus tika briesmīgā, lēnā nāvē nomocīts, mēs parasti esam padarījuši par skaistu, simmetrisku, glumu sudraba vai zelta ornamentu! Bet tikai tad, kad mēs krustu vienmēr paturēsim sev acu priekšā kā nežēlīgu moku un nāves rīku, ne kā skaistu ornamentu, tikai tad, kad mēs pie šāda krusta redzēsim pakārtu Jēzu Kristu, patiesu cilvēku, kam sāp tāpat kā tev un man, tikai tad mēs sāksim patiesi apjaust Kristus mīlestības upura lielumu. Uu tikai tad šīs mīlestības spēks ienāks mūsu dzīve, pārņems mūs, neļaus mums vairs tikai runāt, bet liks iet un mīlēt. Un tad, redzot arī mūsu tautu krusta ceļā, mēs atradīsim spēku strādāt un ziedot, lai šai cietējai tautai — saviem brāļiem — palīdzētu.

Krustā sistais Kristus un krusta ceļu ejošā tauta, paturēsim tos abu acu priekšā vienmēr. Tad nebūs vairs grūti mācīt un mācīties latviski, tad nekārdinās vairs asimilācijas medus. Tad mūsu šodiena būs mīlestības saite — ne vairs laipa starp divām ellēm. (C. B.)

Koki aug

Koki aug, sniegdamies ar galotnēm debesīs. Tie aug dienu un nakti; aug, kad spīd saule, aug, kad līst lietus; tie aug, kad vētra plosās, aug, kad vēji rimuši, rāmos nevakaros.

Koki aug, vai cilvēkiem tas patīk vai nepatīk, tie aug, vai tos cildina, vai peļ; tie aug, vai kāds tos ievēro, pievērš uzmanību, vai paiet garām bez ievērības. Koku vienīgais mērķis ir augt jebkuros apstākļos.

Koki dzīvo tik ilgi, kamēr tie aug, ik rudeņus nomezdami vecās lapas, ik pavasarus raisīdami atkal jaunu zaļumu, jaunus dzinumus. Kad koki beidz augt, tie beidz arī dzīvot, — tie novīst.

Mans Dievs, Tu, kas kokos esi ielicis augšanas dziņu, palīdzi arī man augt un tiekties pretī Tavai pilnībai, Tavai skaidrībai un Tavam svētumam. Palīdzi arī man Tevī — īstajā Vīnakokā — kā zaram augt un nest daudz augļu! A. T.

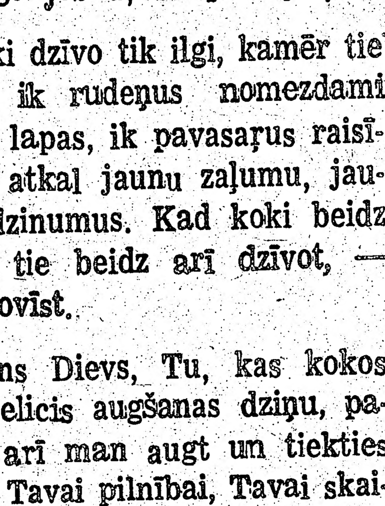

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20 Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 no rīta.

20. nov. pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide.

27. novembrī pl. 11 1. Adventa svētdienas dievkalpojums.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1582, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743. Biroja stundas trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Ticības jautājumu stundas — Ceturtdienu vakaros pl. 19 novembrī — Sv. Andreja baznīcā. Vada māc. I. Gaide un J. Cālītis. Visi sirsnīgi aicināti!

20. novembrī pl. 14 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.. Draudzes koris.

27. novembrī pl. 11 1. Adventa svētdienas dievkalpojums. Dziedās tenors Ž. Zentiņš Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar programmu.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2728. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

20. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; svētdienas skola.

27. novembrī pl 13 1. adventa dievkalpojums; svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmsiesvētes jauniešiem.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās pl. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 160 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

20. novembrī pl. 10 — dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Dievgalds...

20. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; koris, dz. lapiņas.

27. novembrī pl. 16 — 1. adventa dievkalpojums; svētdienas skola; Ziemsvētku uzveduma mēģinājums. Pl. 17 — Ziemsvētku tirdziņš.

4. decembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 11 — 2. adventa dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Veiķins, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

20. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas.

27. novembrī, pl. 11, 1. adventa svētdienā, Ziemsvētku laika ieskaņu svētbrīdis draudzes namā; sekos sadraudzības stunda lejas zālē

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

19. novembrī pl. 18.30, Sv. Pētera ev. lut. baznīcā, 400 Sparks ielā Astoņpadsmitajam novembrim veltīts dievkalpojums un koncerts. Dziedās A. Holcmane (soprāns) Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem sākot ar 3 dol., pensionāriem un studentiem 1.50 dol., bērniem līdz 14 gadiem ieeja brīva. Kafija un maizītes.

20. novembrī pl. 14 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

27. novembrī pl. 14 1. adventa dievkalpojums.

4. decembrī pl 14 Otrā adventa dievkalpojums.

11. decembrī pl. 14 Trešā adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

17. decembrī pl. 17 skolas un draudzes eglīte Latviešu centrā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku dievkalpojums.

25. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dienas dievkalpojums.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmenis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-8563

EGLĪŠNES

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950 — 5385 Yonge St. Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.

445-5325 — 72 Northdale Rd. Willowdale, Ont.

sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅝ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

462 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA** AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jaunas abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI

LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz pl. 8 vakarā.

Māra Gugāne-Lūsis

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

JAUNAS GRĀMATAS

Vilis A. Hāzners — Varmācības torņi, atm. $24.00
A. Eglītis—Kas izpostīja latvisko stūrīti? ilust. $11.00
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, impr. $14.75
V. Saulīte — Dzīvības trauksme, dzejoļi $7.20
Jānis Rudzītis — Raksti $40.00
Ž. Unāms — Kārlis Ulmanis $15.50
A. Bīlmanis — A History of Latvia $25.50
Jānis Jaunsudrabiņs 1877 — 1977 ..... $2.00
Vija Spekke — Rāvējs un Mieriņš $5.00
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom. $9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā ... $9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

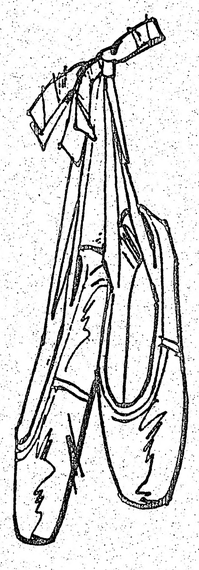

ALDA LIGITA HENIŠS

KLASISKĀ BALETA SKOLA

Uzsāk 1977.-78. gada sezonu
17. oktobrī Sv. Jāņa baznīcas telpās
Toronto

INFORMĀCIJAI ZVANĪT
242-4277
ALDA L. HENIŠS
MEMBER—CANADIAN DANCE TEACHER'S ASSOC.

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

Gleznotāja . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

kur pastolakas technikas īpatnības saskaņojas ar šķietami no „redzamās" pasaules aizgūto motīvu — akmeni, pārkausējot tā būtiski raksturīgo gleznieciskā domā un traktējumā.

Rūdolfs Kronbergs kā mākslinieks bija pazīstams jau no Rīgas laikiem. Toreiz savu nīlestību uz mākslu viņš dalīja starp skatuves dēļiem un gleznieciību. Trimdā viņu nepazīnām vairs kā aktieri, jo krāsu palete izrādījās pievilcīgāka. Galīgi teātrim muguru viņš tomēr nespēja pagriezt, un Zviedrijā dzīvodams daudzām teātŗu izrādēm darināja dekorācijas.

Lielais daudzums atstāto gleznu vienmēr atgādinās Liepājas kalējdēla dvēseles krāsaino redzējumu. Un vēl kas: viņa draugiem paliks viņa garās, dažkārt izmisīgās, bet reizē arī saulainās vēstules.

Domāju, ka Rūdis neļaunosies, ja viņu pieminēdams šīs rindas nobeigšu ar viņa paša vārdiem, ar izrakstu no kādas man rakstītās vēstules: „Pats es vēl joprojām dzīvoju savā akmens laikmetā. Netieku no tā prom. Varbūt tā ir mana atraušanās no pasaules, novēršanās no visa, kam agrāk ticējis, vientulības izjūta vai metafizika par mikro un makrokosmu. Tur varbūt būtu vajadzīga psīchoanalize, bet jūtos labi, skicējot pēc dabas vai fantazijā radot ‚neatrastos' minerālus. Paņemot tādu miljonu gadu vecu akmeni rokās, ielūkojoties tā vaibstos, man liekas, ka atklāju gleznieciības krāsu un formu būtību. Ja arī tās ir tikai iedomas vai bēgšana no pasaules, tad jūtos akmens sabiedrībā baigi harmonisks ar sevi un visumu. Man saka, ka es savā darbnīcas alā esot atpalicis. Bet kas gan labāk piestāv ‚akmens laikmeta' gleznotājam kā ala vai pagrabs zem mājas pagraba klinšu kalnā!?"

Juris Soikans

IZDODAMAS

2 vai 3 istabas ar virtuvi, vannas istabu un balkonu vienai personai, nesmēķē'ājam.
Zvanīt 463-3616

Pirms rudens nāk!

Vientuļš tautietis, 48. g. v., vēlas iepazīties ar dāmām no 35 līdz 48 g. vecām, kopīgam dzīves ceļam.

Rakstīt Tautietim Box 376
Morris, Manitoba, R0G 1K0

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRE
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Lasītāju vēstules.

(Turpinājums no 2. lp.)

vuši vāciešu sabiedrotie, tad karš austrumu frontē nemaz nebūtu izcēlies. Mūsu sadarbība ar Vāciju būtu bijusi par svētību mūsu lielajiem kaimiņiem kā austrumos, tā arī rietumos. Nemaz nav teikts, ka tādā gadījumā mums būtu bijis jācīnās kopā ar vāciešiem rietumu frontē.

Karu austrumu frontē Vācija bija sākusi aiz bailēm no varbūtēja Pad. savienības iebrukuma Austrumprūsijā. Pad. savienības militārā aktivitāte Baltijas telpā, pēc Baltijas valstu okupācijas, radīja Vācijai pamatotu nedrošību. Ja Latvija būtu pieņēmusi Vācijas aizsardzības piedāvājumu, kuŗu tā bija izteikusi ģen. Dankeram Vācijas olimpiadas laikā, tad Vācijas aizsardzības robeža austrumos būtu atradusies uz Latvijas austrumu robežlīnijas. Kaŗa gadījumā tas būtu devis Vācijai vairāk laika savu spēku pārsviešanai uz austrumu fronti. Vācijas militārais stāvoklis austrumos tad nebūtu bijis tik kritisks, kāds tas izveidojās vēlāk.

Vācijas aizsardzības robežas atrašanās uz Latvijas austrumu robežlīnijas būtu bijis zināms drošības garants Vācijai, kuŗai kaŗa darbību austrumos varbūt nebūtu bijis jāuzsāk. Domāju, ka arī Pad. savienība to nebūtu sākusi. Dr. K. Ulmanis tādai attīstībai neticēja. Latvijas, tāpat arī pārējo Baltijas valstu stāvokli, glābt vairs nevarēja. Vācijas un Pad. savienības līgums iespaida sfairas sadalīšanai bija iepriekšējo notikumu sekas. K. Ulmanis šajos notikumos mūs bija tā iemanevrējis. Vai to viņš būtu darījis bez savu neuzticamo draugu ziņas?

P. Krasts Cincinati, Ohaijo

Miris skolu darbinieks

Kolumbusā, Ohaijo, 83 gadu vecumā 29. oktobrī pēkšņā nāvē miris inženieris mechaniķ's Artūrs Spuļģis, dzimis Biržu pag. Spuldzeniekos, lauksaimnieku ģimenē. 1. pasaules kaŗa laikā mobilizēts, bet pēc frontes sabrukuma demobilizējies un iestājies Ukrainas valsts universitātes fizikas - matēmatikas fakultātē. 1920. g. atgriezies dzimtenē, turpinājis studijas Latvijas universitātes mechanikas fak., ko beidzis 1931. g. ar inženieŗa — mechaniķa gradu. Strādājis par skolotāju Liepājas valsts technikumā, vēlāk viņu aicina uz Rīgu noorganizēt un vadīt Rīgas valsts arodskolu. Vācu okupācijas laikā vada Jalgavas valsts technikumu un valsts arodskolu 1944. g. ar ģimeni devies bēgļu gaitās uz Vāciju. 1949 g. nonācis ASV un strādājis savā profesijā.

Studiju laikā Spuļģis saistījies latviešu studentu korporāciiā Fraternitas Livonica un bijis viens no dibinātājiem. 31. oktobrī dvēseles aizlūgumu bēŗu namā vadīja prof. Dr. V. Klīve, pie aizgājēja šķirsta stāvot vietējās korporāciju kopas goda sardzei. Pēdējās ardievas korp. Fraternitas Livonica un dāmu komitejas vārdā teica R. Kiršteins, vietējās korporāciju kopas vārdā atvadījās J. Kaķis, no Kolumbusa latviešu biedrības L. Ģērmanis un latviešu draudzes P. Priede. Aizgājēja piemiņu godinot, pavadītājus aicināja ziedu vietā ziedot Rītdienas fondam jaunu teologu sagatavošanai.

1. novembrī, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam, aizgājēju guldīja vietējos Sunset kapos blakus viņa 1965. g. mirušai dzīvesbiedrei. Nelaikis atstāj dēlu ar ģimeni Kolumbusā.

A. Sed.

Gādājiet, lai šinīs Ziemas svētkos jūsu sveicieni pienāktu laikus.

Nesarūgtiniet savus radus un draugus aizjūras zemēs. Atgādinājums, ka jūs pie viņiem piedomājat, Ziemsvētku laikā viņus iepriecinās.

Lai to nodrošinātu, nosūtiet Ziemsvētku pastu no Kanadas zemāk norādītos datumos. Adreses un citus norādījumus rakstiet skaidri salasāmus. Gādājiet, lai sūtījumi būtu pareizi apmaksāti.

Pieprasiet savā tuvākā nodaļā sarakstu par pēdējiem datumiem Ziemas svētku sūtījumiem uz aizjūras zemēm, kā arī pareizās sūtījumu likmes un citu informāciju. Un neaizmirstiet pievienot pasta kodu jūsu nosūtītāja adresei visiem pasta sūtījumiem.

SVARIGI:

svētku kartītes radiem un draugiem Kanadā un ASV sūtāmas aizlipinātās aploksnēs, apmaksātas ar pienācīgu pastmarku (10 cent. trešās klases sūtījumiem).

Pēdējais datums svētku kartīšu nosūtīšanai Kanadas adresātiem ir:

13. dec.
(ārpus vietējā pasta rajona)

17. dec.
(vietējam pastam)

Pēdējais datums aizjūras sūtījumiem ir šāds:

Vieta	Vēstules (ieskaitot aizlīmētus apsveikumus)	Iespiedumdarbi u.c., ieskaitot nealzlīmētus apsveikumus		Pasta saiņi	
		Pa gaisa pastu	Pa parasto pastu	Pa gaisa pastu	Pa parasto pastu
Lielbritaniju un Ziemeļīriju	13. dec.	13. dec.	24. nov.	8. dec.	10. nov.
Īriju	13. dec.	13. dec.	24. nov.	8. dec.	10. nov.
Eiropu	8. dec.	8. dec.	11. nov.	2. dec.	21. okt.
Argentīnu un Paragvaju	8. dec.	8. dec.	20. okt.	1. dec.	20. okt.
Kubu	2. dec.	2. dec.	14. okt.	25. nov.	14. okt.
Haiti un ziemeļu Antiļu salām	2. dec.	2. dec.	6. okt.	25. nov.	6. okt.
Centrāl un Dienvidameriku un Rietumindiju	8. dec.	8. dec.	10. nov.	2. dec.	21. okt.
Āfriku	8. dec.	8. dec.	4. nov.	25. nov.	13. okt.
Āziju	8. dec.	8. dec.	10. nov.	25. nov.	14. okt.
Pacifika okeana salām, Austrāliju un Jaunzēlandi	8. dec.	8. dec.	4. nov.	25. nov.	14. okt.

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVA

E. Mugurēvičs — Oliņkalna un Lokstenes pilsnovadi.

3. — 15. gs. archaioloģiskie pieminekļi	dol. 5.30
A. Pelēcis. „Lapegle" Dzejoļi	1.20
M. Kļava. „Es dzīvoju Mūsmājās". Atmiņu tēlojumi. Veltīts Jāņa Jaunsudrabiņa simtgadei	1.20
V. Bušs. „Makss un Morics". Ilustrēts	1.20
J. Greste. „Kā dzeņa vēderš". Autobiografiski tēlojumi	2.20
R. Veidemane. „Izteikt neizsakāmo". Lingvistiskā poētika	2.50
L. Mūrniece. „Jāzeps Mediņš"	1.80
V. Kučinska. „Olita Āboliņa". Keramiķa un viņas darbu attēli	2.20
Latviešu folklora. Žanri un stils	3.50
J. Rainis. „Tālas noskaņas zilā vakarā"	1.70
A. Bāris. „Mani skaistākie gadi Latvijā. Bij. Romas viesnīcas viesmīļa atmiņu stāsts	6.60
Dr. Ozoliņa. „Rīgas pilsētas tēvi un viņu komunālā politika 1877. — 1913."	3.50

Piesūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

CU Assurance

AUTO

Automobiļu briesmas Rīgā...

Līdz šim jau izņemtas vairāk nekā 700 braukšanas atļaujas, un iespējams, ka tuvākā nākotnē viņu skaits palielināsies līdz 1000... Iekšrīgā atļautais lielākais braukšanas ātrums automobiļiem paredzēts 9 km stundā, kamēr tālāk pilsētas robežās maksimālais ātrums noteikts 15 km.

1925. gada 26. maijā

* * *

Kontrole uz pontonu tilta. Pēdējās dienās novietots uz pontonu tilta vidū policijas postenis, kam uzdots raudzīties, ka automobiļi un autobusi nebrauktu pāri tiltam ātrāk kā 10 km stundā.

1930. gada 13. oktobrī

No «Jaunāko Ziņu» slejām

UN NEKUSTAMU ĪPAŠUMU

APDROŠINĀŠANA

Skyline Real Estate Ltd.

2100 DUNDAS ST. W., TORONTO

533-8553

Ilmars Jankovskis

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

Rakstnieku dienas...

(Turpinājums no 3. lp.)

sāk baiļoties par to, ka mirušo pasaulē viņu varētu agaidīt tie, kuŗus viņš tur nelabā nāvē aizsūtījis. Velta Saulīte nolasīja trīs dzejoļus no savas jaunās dzejoļu grāmatas Dzīvības trauksme.

Autoru pēcpusdienas otru daļu ievadīja Inārs Brēdrichs ar trim dzejoļiem no sakārtotā, bet neiespiestā dzejoļu krājuma Pretestība.

Osvalds Lācis nolasīja salīdzinājumiem bagāto stāstu Sēnes. Kāds nepiedzīvojis sēņotājs izsviež no sēņu kurvīša visas iepriekš salasītās, ieraudzīdams skaistas sarkanas sēnes, bet nezinādams, ka tās ir mušmires. Māra Kalmane skanīgi nolasīja četrus dzejoļus, bet Teodora Tomsona dienas grāmatas fragmentu iespaidīgi nolasīja Viktors Aleidzāns. Dzirdējām dzejnieka vērojumus un atziņas par literatūras, mākslas un sabiedriskām parādībam, uzskatu pretišķībām un nezināšanas jaunumu. Jānim Svilānam bija 4 dzejoļi, ar skaisto nobeigumu: "Mīlēt tevi un dzimteni ilgojas sirds bez prāta. Latgales meitene, mana bērnība, esi sveicināta!"

Autoru parādi nobeidza Mintauts Eglītis, kuŗa dzejoļi Rokas lasīja Vita Kristovska. Sarīkojumam beidzoties, Vaira Dortiņa un Kārlis Gulbergs pasniedza autoriem Gulbju ģimenes šim gadījumam ziedotās orchidejas. — Spodris Klauverts aicināja Preses biedrības priekšnieku O. Rozīti rakstnieku dienas „aizklāt". Klausītāju vārdā 17. Rakstnieku dienu priekšniekam Spodrim Klauvertam pateicās L. Kokle no Kanberas.

Juris Krādziņš

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS

DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tirums

LATVIAN MUSIC

Jaunieskaņotā LP49

Dzīves ratiņš

ar Alfrēda Vintera 12 dziesmām nebeigs vien griezties, jo nevienam negribēsies to apstādināt.

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

NEKAVĒJATIES AR SVĒTKU PASŪTINĀJUMIEM!

Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.,

273 Old Brompton Rd.,

London SW 5 9JB, England

Pieprasiet mūsu cenrādi latviešu valodā, standartsaiņu sarakstu, pārtikas preču cenrādi un drānu paraugus. Rakstiet latviski un mēs nekavējoties atbildēsim.

Standartsainis Nr. 6/L ..... **US$ 165.-.**
1 skaists koķika imitācijas nailona kažoks melnā krāsā un 1 eleganta dāmu blūze ar garām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 7/LM ..... **US$ 145.-.**
3 metri labas kval. vilnas uzvalku drāna daž. krāsās, 2 metri krimplīna drāna dāmu kleitai vai kostīmam daž. krāsās, 1 nailona virskrekls kungam, 1 eleganta dāmu blūze ar garām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 77 — Vecmāmiņai ..... **US$ 162.-.**
1 pāris siltas rīta kurpes, 1 pāris garas vilnas zeķes, 1 silts naktskrekls, 1 skaista blūze ar garām piedurknēm, 1. vilnas galvas lakats, 500 gr adāmās dzijas, 1 mārc. saldumu, 1 elektriskā sega ar temperātūras regulētāju rozā krāsā, drošība garantēta, jeb 1 skotu rūtaina vilnas sega.

Samaksu variet pārsūtīt ar personīgu čeku vai caur banku.

LONDONA

● Kārļa Ulmaņa piemiņas vakars Londonā 29. okt. sākās ar ziedu nolikšanu brīdi, pieminot nodaļas biedra Pavolovska dzīves darbu, kuŗš pēkšņo aiziešanu mūžībā. Nodaļas priekšsēdis Z. Petrovskis lūdza DV KV locekli R. Auksni pasniegt DV zelta nozīmi G. Brikmanim, minot viņa nopelnus sabiedriskā laukā. Vakaru ar deklamācijām kuplināja nodaļas jaunā vanadze Ināra Strauta. Galveno runu teica G. Brikmanis, kuŗā viņš iepazīstinā klausītājus ar K. Ulmaņa dzīves gājumu, tām dienām, kad Latvija ziedējā pilnā plaukumā. Pēc īsa pārtraukuma sekoja DV deju kopas Daugaviņa uzvedums. Sarīkojuma vadītājs A. Beitāns pateicās visiem šī sarīkojuma kuplinātājiem, kā arī nodaļas vanadzēm, kas bija rūpējušās par cienastu. **A. B.**

MONTREALA

● Kanadas pārtikas zinātnieku un tehniķu institūta gadskārtējā kongresā, kas šogad bija apvienots ar Kanadas agronomu biedrības kongresu Gvelfā, bija prāvs pulciņš latviešu. No Otavas piedalījās agronomi Jānis Paukšēns un Andris Tērauds, agronomu biedrības ilggadējā darbiniece Velga Feizaka, kas par savu darbu saņēma atzinības balvu, gvelfieši — agronomijas doktori Ernests Reinbergs un Edvarts Pētersons un agronoms Viesturs Šķidra, montrealietis Mārtiņš Štauvers, kas ir arī pārtikas institūta Montrealas nodaļas kasieris. Kongresā piedalījās 2000 kanadiešu zinātnieku.

● DV Montrealas nodaļas lauku īpašumā Dzintari iekārtots latviešu karavīru piemiņas lietu mūzejs, kas nesen saņēmis dažu tautiešu dāvinājumus. Materiāli šī mūzeja paplašināšanai nododami Dzintaru pārvaldniekam Jānim Leitēnam. Nodaļa šovasar zaudējusi savu biedru — pēkšņā nāvē mirušo J. Šaparauski.

● Politiskā darba koordinātora pienākumus Montrealā un apkārtnē uzņēmies Jānis Tērauds, kas sadarbosies ar LNAK politiskās informācijas nozari. J. Tērauda adrese: 369 Red Cross, Lasalle, Quebec, tālr. 365-1216.

● Latvijas valsts svētku sarīkojums Montrealas latviešu organizāciju padomes izkārtojumā 19. novembrī pl. 19 Rosedale United baznīcas zālē.

● Montrealas latviešu katoļu draudzē 3. un 4. decembrī viesosies prof. S. Ladusāns no Brazilij s. Viņš 4. decembrī pl. 10.30 vadīs misu un spredikos Notre Dame baznīcā, bet pēc tam pl. 12 baznīcas zālē referēs par tematu Mūsu vērtības un filozofija.

—TS

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams

Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) ietaupa darbu un laiku 2) izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, iesniedzot ALCAN 20 gadu garantiju.

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGI**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES (Awnings)**
- **JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)**

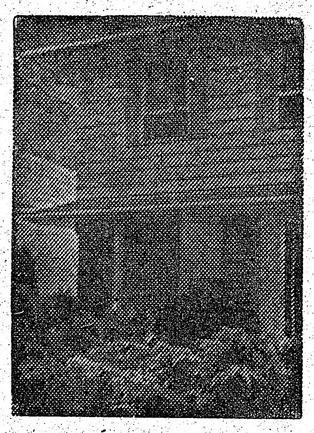

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2964
Īpašnieks Arturs Mūrnieks
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteiktiem
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A8

R·S· KANE Ltd·
apbedīšanas birojs
4512 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-4150

RATAS
— ZIEMEĻU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss • Rodenstock • Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles • Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BILETES
- VĒSTULU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAPI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

A. Eglītis – TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

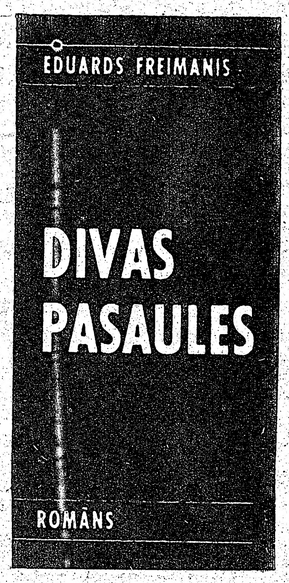

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Sveicam tautiešus Latvijas valsts dibināšanas atceres dienā!

Benjaminā Filmu Laboratorija

247 Richmond St. E. Toronto Ont. M5A 1P2 Tālrunis (416) 863-1166

Vai darām un dodam?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

No boļševiku 60 gadu jubilejas svinībām būtu jāiegaumē divi svarīgi faktori. Milzu apmēra militārā parāde Sarkanajā laukumā nebūt neliecināja par Kremļa atteikšanos no militāras dominēšanas gloбālā apjomā. Jaunie tanki, lidmašīnas, raķešu ieroči ir tikai daļa no militārā arsenāla, ko boļševiki nepārtraukti veido vēl nepieredzētas militāras dūres izveidošanai, kuŗai kādā dienā būtu izšķirīga nozīme komūnisma politiskās iekārtas uzspiešanai visai pasaulei.

No Ļeņina kapličas jumta šajā vēl nepiedzīvotajā padomju militārā spēka demonstrācijā noraudzījās nelielā sazvērnieku saujiņa — politbiroja locekļi ar pašu Leonīdu Brežņevu priekšgalā. Uz parādi sadzītais turpat pāri par miljonu lielais ļaužu bars bija tikai iespaidīga dekorācija. Te jāpiezīmē, ka pirmo reizi Pad. savienības vēsturē Brežņeva personā viens individs ir sagrābis neierobežotu varu. Iegaumēsim, ka Brežņevs ir faktiskais sarkanās imperijas cars. Ceremoniālam Pad. savienības prezidenta amatam līdz iet kompartijas ģenerālsekretāra vara, kā arī Augstākās padomes priekšsēža gods.

Kā Brežņevs ticis maršala pakāpē, nav tik svarīgi kā nupat tautai paziņotais fakts, ka viņš esot arī Pad. savienības militāro spēku augstākais komandieris. Šis līdz šim noklusētais fakts publicēts oficiālajā sarkanarmijas periodiskajā izdevumā.

Jāievēro, ka valstī, kur kristīgo reliģiju aizstāj ateisms, kur iebalzamētais komūnisma dogmas radītājs Ļeņins nostādīts uz apbrīnas un gandrīz pielūgsmes pjedestāla, tagad tautai pavēstīts, ka Brežņeva personā esot apvienotas Ļeņina gudrība un tālredzība un citi ģeniāli dotumi. Protams, ka pašos pamatos Brežņeva vara balstās uz tiem pašiem pīlāriem kā viņa bēdīgi slavenajiem priekšgājējiem. Vienīgi terrors notur tikai 6 proc. lielās komūnistu partijas minoritātes izpildorganus pie varas, tāpēc nebrīnīsimies, ka oktobŗa revolūcijas dienā Brežņevs pasludināja amnestiju gandrīz visu katēgoriju krimināliem elementiem, bet politiskos cietumniekus, disidentus un reliģiskas brīvības cīnītājus atstāja tālākajam bargajam sodam un spīdzināšanai.

Vēstures lapās paliks ierakstīts zīmīgais komūnisma dzimšanas vērtējums, kas, liekas, pieder pazīstamā amerikāņu diplomāta Dž. Kenona spalvai. Ļeņins pie varas esot ticis, pateicoties žīdu intellektuāļu smadzenēm, krievu tautas muļķībai un latviešu sarkano strēlnieku durkļiem. No otras puses, ja latviešu strēlnieku kapteinis Šmitchens būtu paspējis īstenot franču un britu militārās misijas slepeno plānu par visu politbiroja locekļu apcietināšanu, tad pasaulei būtu aiztaupīti 60 asiņainā režīma gadi. Gadījās, ka toreiz politbiroja miesassardze bija latviešu sarkano strēlnieku izlase, un ja tie paklausītu laikā Šmitchenam, plāns būtu īstenojies. Daži vēsturnieki apgalvo, ka Šmitchens plānu paziņojis Ļeņinam. Pēdējā laika pētījumi rāda, ka nevis kpt. Šmitchens, bet kāds franču virsnieks vēl pēdējā brīdī atklājis sabiedroto plānu vismaz diviem politbiroja locekļiem. Bet tas viss pieder vēsturei. Šodien žīdu akcijas Pad. savienībā nestāv pārāk augstu — krieviem raksturīgais antisemītisms atkal ceļ galvu. Latviešu strēlnieku durkļi aizmirsti. Palikusi tikai krievu tautas gandrīz fatālā padošanās savam liktenim. Bet arī te Saharova un citu disidentu personās pie apvāršņa parādījušās pirmās bezdelīgas, kas vēstī vaļu nomešanu.

Vai Kremļa ieroču žvadzināšana nav atdarījusi acis tiem, kas līdz šim vēl naīvi ticēja miermīlīgas sadzīvošanas doktrīnai? Prezidents Kārters joprojām visiem līdzekļiem grib parakstīt savstarpējas daļējas atbruņošanās nolīgumu. Bet kāda par to būs cena? Pat Kisingers tagad brīdina, ka prezidenta pilnvarotais Varnke esot apsolījis Maskavai SALT nolīguma ietvaros nevajadzīgas un pilnīgi neattaisnojamas koncesijas. Labi informēti rietumu diplomāti runā par Brežņeva prasību, lai amerikāņi no Eiropas vismaz simboliski atvelkot 20-30.000 karavīru un „tikai" 1000 ātomlādiņu. Kārters tam jau esot piekritis, bet tad lūdzis laiku problēmu pamatīgāk izvērtēt. Rumā, ka viņa aizsardzības ministrs Brauns draudējis ar demisiju.

Pagājušā gada maijā Pad. savienība, ASV un 29 citu nāciju pārstāvji parakstīja līgumu par mākslīgu atmosfairisku apstākļu radīšanas aizliegumu militāras stratēģijas ietvaros. Šinīs dienās Kanadas zinātnieks Dr. Andrjū Michrovskis kādā intervijā atklāja, ka, neņemot vērā šo nolīgumu, Pad. savienība turpinot tā dēvēto elektronisko viesuļvētras staru izmēģināšanu. Izrādās, ka Rīgas tuvumā Kremlis iekārtojis spēcīgāko radio staciju pasaulē, kuŗas jauda pārsniedzot 40 milj. kilovatu. Dažas nedēļas pēc pieminētā līguma parakstīšanas Rīgas eksperimentālā stacija vairākkārt traucēja vai pilnīgi paralizēja radio sakarus visas pasaules apmērā. Suvergaruma viļņu radītās konsekvences esot ietekmējušas normālo klimatu Kanadā, ASV un citur.

Kad šī gada jūnijā Kremlis centās paralizēt vairs nekontrolējamo fainomenu, vairākās pasaules daļās radās plūdi un zemestrīces. Rīgas „viesulstaru" stacijas radītā zemestrīce Indijas okeanā sasniedza 9,1 koeficientu pēc Richtera skālas. Tas nozīmē, ka ar to tika mākslīgi radīta lielākā zemestrīce, kāda jebkad notikusi civilizētās pasaules vēsturē. Dr. Michrovskis ar sava amerikāņu kollēgas Dr. Puchārika starpniecību informējis prezidentu Kārteru par Rīgas viesulvētras staciju. Varbūt tieši tādēļ Kārters atsauca savu decembrī paredzēto diplomātisko misiju, kas skartu četrus kontinentus.

Nopietnais kanadiešu zinātnieks apgalvo, ka Rīgas superradio raidītājs turpinot eksperimentus un tas vēl tagad ietekmējot klimatu, cita starpā, Bostonas - Otavas - Toronto gaisa līnijā. Loti iespējams, ka Kārters liks aiz auss patiesību, ka Maskava pasējusi lauzt tikai šī gada pavasarī parakstīto līgumu. Rīgas superraidītājs varbūt tiešām var ietekmēt klimatu tālās zemēs, bet ietekmēt apspiesto tautu ilgas pēc brīvības šis techniskais fainomens tomēr nespēs.

Varbūt vispareizāk līgumu vērtību ar Pad. savienību izpratuši Pekingas diplomāti. Viņu doktrīna izteicama vienkāršos vārdos: Tikai naīvi vientiesīši var ignorēt vēsturisko patiesību, ka aizvadītajos 60 gados Maskava ir lauzusi ne mazāk kā 2000 starptautisku nolīgumu. Pekinga joprojām uzskata Pad. savienību par lielāko draudu savai eksistencei. Pad. savienība ir vēl lielāks drauds visai brīvajai pasaulei.

Tā kā šī raksta paradīšanās mūsu laikraksta slejās sakrīt ar neatkarīgās Latvijas proklamēšanas atceres dienu, jautāsim viens otram, vai mēs patiesi pietiekami darām brīvās pasaules apdraudētāju apkaŗošanai un līdz ar to mūsu tautas un valsts neatkarības atgūšanai. Vai no politiskiem bēgļiem mēs gadu tecējumā neesam palikuši par vienkāršiem emigrantiem?

Latvija un mūsu apspiestā tauta prasa likt visu svaru kausos, kas mūsu spēkos šajā kritiskajā vēsturiskajā brīdī. Neviens darbs šajā ziņā nevar būt par mazu, neviena ārtava šīs cīņas atbalstam par lieku. Vai mēs darām, vai mēs dodam — tā mūsu sirdsapziņas daļa. Gādāsim, lai mums kādā dienā nebūtu jākaunās pašiem no sevis. Un tas lai paliek katra apzinīga latvieša ziņā.

Aleksandrs Ķegumnieks

Kultūras fonda ...

(Turpinājums no 1. lp.)

dem par Latvijas vēsturi (1914. — 1940) un Dr. phil. Pēterim Norvilim par ilggadēju darbu latviešu kultūras un izglītības laukā.

Paidagoģijas nozarē: skolotājai Olgai Ritumai par ilgu un svētīgu darbu Kr. Barona latviešu skolā Čikagā.

Preses nozarē: Latvija Amerikā redaktoram Krišam Sidaram par ilgu un sekmīgu darbu latviešu preses laukā.

Mūzikas nozarē: diriģentam un komponistam Arvīdam Purvam par izcilu darbu mūzikas un dziesmas kopšanā un ļoti sekmīgu koŗu vadīšanu.

Literātūras nozarē: rakstniekam Anšlavam Eglītim par romānu Piecas dienas.

Teātŗa mākslas nozarē: Lilijai Veikinai Austrālijā par izcilu darbu latviešu teātŗa labā.

KRIŠJĀŅA BARONA PRĒMIJAS

Austrālijas latviešu dailamatnieku apvienībai par rosmi mākslas veicināšanā un popularizēšanā; Jānim Ladusānam, laikraksta Laiks korespondentam Klīvlandē, kā izcilam žurnālistam par profesionāli apzinīgu darbu; Arnoldam Mazītim tēlotājā mākslā par sasniegumiem glezniecībā; Lidijai Zariņai par latviešu tautas deju kopšanu un jaunatnes piesaistīšanu tautas dejām.

GODA DIPLOMI:

Technikas un dabas zinātņu nozarē — prof. Aleksim Dreimanim par jaunākiem zinātniskiem pētījumiem ģeoloģijā.

Humānitāro un sociālo zinātņu nozarē — valodniecei Valerijai Bērziņai par latviešu valodas kopšanu un sargāšanu.

ATZINĪBAS RAKSTI:

Mūzikas nozarē — Ritai Dzilnai-Zaprauskai par plašu koncertciklu komponista Emīļa Dārziņa simtgadē.

Tēlotājas mākslas nozarē: Harijam Gricēvičam par zīmējumu „Ben"; Lilitei Riekstiņai par ūdens krāsu gleznojumu „Arī es steidzos": Oliveram Rodumam par eļļas gleznu „Divkārtīga laika plūsma".

Teātŗa mākslā — Jaunatnes teātrim Minesotā par sevišķu rosību skatuves mākslas laukā un jauniešu piesaistīšanu teātŗa mākslai.

PIEŠĶIRUMI KULTŪRAS DARBA SEKMĒŠANAI:

PBLA Izglītības padomei — 800 dol.; ALA Izglītības birojam mācību grāmatu sagatavošanai — 1.500 dol.; ALA angļadam mācību grāmatu izdošanai — 1000 dol.; Latviešu institūtam Latvju enciklopēdijas papildsējuma sagatavošanai — 1.500 dol. Tēlotājas mākslas izstādes Filadelfijā techniskiem izdevumiem — 1000 dol.

ALA Kultūras biroja projektiem: teātŗa kursiem 700 dol.; glabālai lugu sacensībai 400 dol.; daiļamatniecības kursiem — 700 dol.; Latviešu inženieŗu apvienībai Techniskās vārdnīcas pabeigšanai — 800 dol.; periodiskā izdevuma Archīvs 17. sējuma iegādei — 200 dol.; Longina Apkalna kapitāldarba „Lettische Music" iegādei — 200 dol.; atbalsts Skaņu rakstu krātuvei — 400 dol.

Tautas balva ir 1000 dol., goda balva 400 dol. un Krišjāņa Barona prēmija — 200 dol. apmērā.

Sveicam tautiešus

Latvijas valsts neatkarības dienā

DV KANADAS VALDE

Gatavojieties 3. un 4. decembrī DV Ziemas svētku tirdziņam